

RAZPRAVLJAMO
O OSNUTKU REPUBLISKE
USTAVE IN O OBČINSKIH
STATUTIH

Tisk - naša tribuna

Zadnje čase smo pričali pogostim razpravam o vlogi lokalnega tiska v sistemu obveščanja občanov, ki je eden bistvenih elementov samoupravljanja in urejanja družbenih zadev po občinah. Te razprave pa ne temeljijo le na subjektivnih ocenah, ampak na ugotovljenih dejstvih. Razne raziskovalne institucije so nesporno ugotovile, da si brez tiska in še posebej brez pokrajinskih tednikov ni mogoče več zamisliti uspešnega delovanja samoupravnih organov in neposrednega sodelovanja občanov pri urejanju družbenih zadev. Tako je Inštitut za sociologijo v Ljubljani z lansko občesno anketo o množičnih komunikacijskih sredstvih ugotovil, da so najučinkovitejši obveščevalci občanov in oblikovalci naprednih stališč prav lokalni listi, ki izhajajo v nakladi 86.000 izvodov (lokalni dnevnik in tednik) in ki jih bere 40 odstotkov prebivalcev nad 14 let starosti. Na drugem mestu sta »Delo« in »TT«, ki izhajata v nakladi 80.000 oziroma 100.000 izvodov in ki jih bere 21 oz. 23 odstotkov prebivalcev. Na zadnjem mestu so komunalna glasila (razni bilteni, glasila občinskih odborov SZDL itd.) in tovarniški časniki, ki jih bere samo 4 odstotki prebivalstva Slovenije, čeprav prispeva zanje skupnost okrog 200 milijonov din letno.

Ugotovitev o pomembni vlogi tiska dobiva nove potrditve

Morda bo kdo podvomil v zanesljivost podatkov omenjene ankete? Takoj moramo reči, da za to ni nobenih razlogov, ker so tudi nadaljnje raziskave ugotovile izredno učinkovitost tiska v sistemu obveščanja in pri oblikovanju socialistične zavesti. Analize, ki jih bomo naredili, sicer ne izdajajo lokalnega tiska, toda njihove ugotovitve veljajo v enaki meri tudi zanj. Komisija za politično in idejnovzgojno delo pri Glavnem odboru SZDL je v sodelovanju z Zvezo delovnih in ljudskih univerz izvedla anketo, s katero je zajela vsakega desetega izmed občanov, ki so se udeležili predavanj o ustavi na delavskih in ljudskih univerzah v 15 anketiranih občinah. Izmed 731 anketirancev jih je 424 odgovorilo, da so največ zvedeli o ustavi iz dnevnih in lokalnih časnikov. Na drugem mestu sta bila radio in televizija, nato sestanki itd.

Anketa, ki so jo izvedli slušatelji Visoke šole za politične vede, je sicer zajela ožji krog ljudi, toda njeni rezultati se neverjetno skladajo z ugotovitvami prej omenjene ankete. Na vprašanje, kje so dobili največ informacij o osnutku ustave, je 57 odstotkov

Nadaljevanje na 4. strani)

IZ GOVORA TOVARISA PREDSEDNIKA TITA NA VII. KONGRESU LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

Odkritost — dokaz moči naše družbe

Socialistična zavest se ni popolnoma zmagala, ker je ovirana med drugim tudi z vplivi od zunaj. Negativne pojave pogosto opravičujejo z demokracijo, z njenim plašcem. — Prizadevati si je treba za hitrejši razvoj nerazvitih področij, kar pa ne sme zavreti stalnega naraščanja produktivnejših delavcev v razvitejših pokrajinah. Slehera uravnalovka je lahko škodljiva, ker zmanjšuje zanimanje za povečanje produktivnosti dela. — Integracija ni v nasprotju z interesi posameznih narodov, prav tako pa ni njen cilj ustvariti nov, enoten narod. Narodi, združeni v socialistični skupnosti, prispevajo svojo najpozitivnejšo kulturno in drugo dediščino v skupno zakladnico, pri tem pa oplajajo tudi sebe z vedno novimi, pozitivnimi vrednotami. Vsak je lahko tisto, kar čuti, da je, in nihče nima pravice, da mu vsiljuje kako nacionalno pripadnost, če se čuti samo državljan Jugoslavije. — V raznih ustanovah, podjetjih in šolah ne bomo mogli dovoliti, da bi nadalje uporabljali besedo gospod, zlasti ne v šolah, kjer to škodljivo vpliva na vzgojo otrok. Javnost ne sme biti pasivna proti jalovim intelektualcem, ki so se zabubili sami vase, ki je zanje vse preveč vsakdanje in banalno, ki gledajo na vse z višine in postajajo vedno bolj nedružbena bitja. Naša stvarnost nudi dovolj gradiva za ustvarjalno umetniško delo! — Avtomobilska cesta vzdolž jadranske obale in skozi Črno goro — nova obveznost jugoslovanske mladine.

Tovariš Tito je uvodoma pozdravil VII. kongres jugoslovanske mladine in se zahvalil mladini, zlasti graditeljem avtomobilske ceste za njen prispevek k izgradnji naše socialistične dežele. Nato

»spomni se je treba z negativnimi pojavi, ki zastrupljajo zdravo ozračje v naši družbi« je med drugim dejal tovariš Tito na kongresu mladine v Beogradu

je izrazil prepričanje, da na kongresu ne bodo pomisljali, ko bodo povzemali dosežene uspehe, govoriti odkrito tudi o raznih slabostih.

V nadaljevanju se je Tito zadržal pri raznih negativnih pojavih v naši družbi. Dejal je, da mi o takih pojavih vedno govorimo, javno, kar na Zahodu večasih izkoriščajo za propagando proti nam in pravijo, da je to slabost socializma. To pa ni res. Pri nas si prizadevamo, da ve o slabostih, ki so veidel dediščina stare kapitalistične družbe, vsak naš človek, da se jih čuva in da se bori proti njim. To je potem dokaz ne slabosti, marveč moči naše socialistične skupnosti. Medtem pa na Zahodu molčijo o

svojih slabostih. Nasprotja pri njih so pravzaprav krt revolucije. Zato o vsem tem molče.

GESLO »BRATSTVO IN ENOTNOST« JE SE VEDNO AKTUALNO

Predsednik Tito je obširno govoril o integraciji, ki ne pomeni zanikanja nacionalnosti, njihovih pravic, ki jih je oblikovala naša revolucija. V naši državi z več republikami gre v glavnem za idejno-politično integracijo, ki je pogoj za integracijo v ekonomiki, socialistični kulturi, znanosti, umetnosti in drugem. Geslo »Bratstvo in enot-

nost« je še vedno aktualno, čeprav bi moralo biti že preseženo. Socialistična zavest v naši deželi še ni popolnoma zmagala, ker jo ovirajo med drugim tudi vplivi od zunaj. Pogosto poskušajo opravičevati take pojave, kakor na primer vnašanje tujih pojmovanj v naš družbeni razvoj, s plašcem demokracije. Take težnje prihajajo do izraza zlasti pri malem delu književnikov in umetnikov pa tudi pri nekaterih voditeljih, ki v svojem praktizmu pozabljajo, da so komunisti.

Govoreč o protislavljenih v socialistični skupnosti z več narodnostmi, je tovariš Tito

TREBNJE: vsako leto 20 milijonov za zemljo

Nedeljske konference Socialistične zveze v Trebnjem se je udeležilo 67 delegatov (80 vabljenih), ki so zastopali najrazličnejša področja v družbenem in zasebnem sektorju, razen tega pa so bili navzoči tudi trije člani okrajnega odbora SZDL Ljubljana in predstavniki domačih političnih in družbenih organizacij. V imenu občinskega odbora SZDL je konferenco otvoril tovariš Tone Golet in predlagal, naj bi razpravo vodilo naslednje delovno predsedstvo: inž. Branko Voljč, inž. Tončka Avguštin in Ivan Golet. Delegati so nato izvolili organe konference (razne komisije in zapisničarja), nakar so navzoči poslušali referat in razpravo, v kateri je sodelovalo okrog 12 delegatov in gostov. Konferenca, ki se je nadaljevala do prvih popoldanskih ur, je proti koncu razprave izvolila nov 21-članski občinski odbor SZDL. Takoj nato se je novi odbor sestal in izvolil za predsednika tovariša Toneta Goleta.

Poročilo o delu občinskega odbora SZDL so prejeli vsi vabljeni delegati, zato ga na konferenci niso brali. Poslušali so samo referat Toneta Goleta, ki je govoril o nadaljnji krepitvi organizacije in o nalogah v družbeni, politični, gospodarski in kulturni izgradnji občine. Referat je poudaril, da mora priti do izraza vloga posameznika, vendar njegovo mnenje še ne

more biti mnenje organizacije. Da ne bi vnaprej prišlo do raznih izkrivljenih teženj, mora biti članstvo o vsem obveščeno. Glede dela krajevnih organizacij SZDL se je poročevalec pohvalno izrazil, dodal pa je, da bodo odpravili tiste sekcije in podobne oblike dela, ki samo životarijo pri nekaterih krajevnih organizacijah.

Velike naloge nas čakajo v kmetijstvu in turizmu. Socialistični kmetijski sektor se namerava v sedmih letih povečati za okrog 4.000 ha, z odkup in arondacijo zemljišč pa kanijo že v tem letu povečati družbeni sektor na 900 ha kmetijskih površin. V ta namen bo treba zagotoviti velika sredstva. Računajo, da bodo vsako leto potrebovali 20 milijonov dinarjev, da bi lahko načrt uresničili. Arondacijski in perspektivni programi za razvoj kmetijstva so pripravljani ali pa so v izdelavi in označujejo 20 interesnih območij za jačanje družbenega sektorja. Mislijo pa moramo na predelavo kmetijskih proizvodov in združiti vsa manjša sorodna podjetja, ki se z njo bavijo.

Referat je izčrpan obdelal tudi vprašanje turizma. To panogo smo doslej zanemarjali, čeprav je splošno znano, da je turizem velika zakladnica deviz. Žal, v trebanjski občini še nismo našli vrat

do nje. Ostane upanje, da bomo ob podpori vseh činitelev turizem vendarle prepustili njegovemu lastnemu toku. Kaže, da se bo stvar premaknila že letos, ko bo ljubljansko podjetje Petrol pri trebanjskem odcepu avtomobilske ceste gradilo bencinsko črpalko. Tako bo dana možnost, da na tem mestu zgradimo motel ali kaj podobnega, od tod pa bi bila tudi odskočna deska med le-

pote Mirenske doline. Trebnje, Mokronog in Mirna so središča, ki bi v turističnem pogledu lahko veliko pomenila.

Za uvod: vprašanje, odgovor in zagovor

Referat je pretežno govoril o tem, kako bi izboljšali stanje v kmetijstvu in turizmu, zato je bilo pričakovati, da

(Nadaljevanje na 12. strani)

Vse je pod debelo snežno odejo: polja in travniki, hmeljišča in gozdovi; iz nekaterih krajev sporočajo o škodi na mladem drevju, ki je nosilo zadnje tedne prehuho težo na šibkih vejah. Ne pozabimo pernatih in druge divjadi, pa domačih piščkov — naših prijateljkov! Zime še ni konec, pred nami je še 28 hladnih februarjskih dni!

Potrebujemo predvsem samostojne občinske gasilske zveze

Te dni je bil v Ljubljani združitveni plenum okrajne gasilske zveze Kranj. Novo mesto in Ljubljana. Izvolili so 50-članski plenum in 15-članski izvršni odbor, več komisij, tako za tehnično-operativno in preventivno službo, organizacijo in propa-

gando, ter komisiji za žene in mladino. Dosedanje požarno-varstveno službo in strokovno vzgojo posameznih okrajnih gasilskih zvez bodo prilagodili novim oblikam dela okrajne gasilske zveze, ki naj bo v bodoče v prvi vrsti koordinator za enotno vodenje požarno-varstvene službe v okraju. Predvsem bo združena okrajna gasilska zveza še nadalje skrbela za inštruktazo in strokovno vzgojo gasilskega kadra. V ta namen bo organizirala tečaje in seminarje. Posebno pozornost pa bo posvečala občinskim gasilskim zvezam, da se usposobijo za samostojno vodenje in usmerjanje celotne požarno-varstvene službe v komuni. Č.

VREME

OD 1. DO 10. FEBRUARJA

Manjše snežne padavine pričakujemo okrog 1. in okrog 7. februarja. V ostalem suho oz. jasno in mrzlo. Pogostokrat bo pihala burja.

Od 10. februarja dalje močnejše snežne padavine.

Dr. V. M.

Pomanjkanje surovin v Tovarni celuloze

Znano je, da se v Tovarni celuloze in papirja že dalj časa srečujemo s problemom preskrbe s surovinami. Zato smo nedavno obiskali direktorja tovarne celuloze in papirja v Vidmu-Krškem Lado Trampuša in ga zaprosila, naj nam o tem kaj pove. Tovariš direktor se je rade volje odzval našemu vabilu:

še ni videti, da bo do tega prišlo. Mimogrede naj omenim, da je samo v prvem poletju lani šlo mimo naše tovarne nad 100.000 kubikov lesa, ki se je porabil v manj donosne namene. Po drugi

Lado Trampuš, direktor Tovarne celuloze: »Rešitev bo v ekonomskih cenah lesa!«

»Vse lansko leto smo imeli velike težave s preskrbo s celuloznim lesom. Že med letom smo skušali te težave omiliti tako, da smo za proizvodnjo uporabili več žamnjaja in povečali proizvodnjo celuloze iz listavcev. Tako smo pričeli s štednjo smrekovega celuloznega lesa. Vendar smo omejeni tudi pri večji uporabi listavcev z možnostjo prodaje. Letos smo »štartali« s 700 kubičnimi metri smrekovega lesa. To je bila ysa naša zaloga surovin, ki normalno zadostuje za enodnevno proizvodnjo. Vedeti pa moramo, da bi morali imeti na zalogi surovin vsaj za tri mesece. Tako stanje je zahtevalo hitro rešitev. Letos smo morali zmanjšati kompletno proizvodnjo za okoli 25 odstotkov, za proizvodnjo roto papirja pa uporabljamo žamnjaj in topolo, ki jo imamo še na zalogi. S tem pa se je tudi kvaliteta proizvodov zmanjšala za 20 do 30 odstotkov. Razen tega moramo sedaj uvažati roto papir. V tem mesecu smo ga uvozili za nad 60.000 dolarjev.

strani pa so predstavniki proizvajalcev lesa že dali vedeti, da tudi bukovega lesa ne bodo dobavljali po dosedanjih cenah.

Preskrba z lesom je nekoliko slabša tudi zaradi zime. Če bo zima trajala še nekaj časa, lahko pride tako daleč, da bomo morali popolnoma ustaviti proizvodnjo. Lahko si mislite, kaj bi to pomenilo za naše gospodarstvo! Omenil sem že, da si sedaj pri proizvodnji pomagamo z žamnjajem. Ker pa je zmrazjeno, ga ne moremo toliko trošiti, ker je sekanje močno oteženo. Ker bomo tudi v bodoče močno koristili žamnjaje, bo potrebno čimprej nabaviti nov stroj za sekanje. Toda to ni dokončna rešitev. Nujno bo treba preiti na ekonomske cene lesa!

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik Kennedy in sovjetski premier Hruščov sta pokazala »veliko zainteresiranost za sklenitev sporazuma o prepovedi atomskih poskusov« je pred kratkim izjavil predsednik ameriške agencije za oborožitev in nadzorstvo nad razorožitvijo William Foster. To je v zadnjem času ponovna izjava, ki dopolnjuje vrsto dejstev, na podlagi katerih lahko sklepamo, da optimizem glede sklenitve sporazuma o prepovedi atomskih poskusov, to pot ni brez realne podlage.

Sovjetska zveza in ZDA sta sporazumno predlagali, da bodo zenevska razorožitvena pogajanja začasno prekinili do srede februarja letos. Verjetno upajo, da bodo do takrat uspeli pripraviti osnutek sporazuma o prepovedi vseh jedrskih poskusov. Predstavniki nekaterih držav v OZN napovedujejo, da bodo lahko dosegli sporazum že v nekaj mesecih. Najbolj optimistični pa so omenjali mesec maj. Praktično so že na dosedanjih pogajanjih rešili zadnje sporno točko, to je inšpekcija in kontrola podzemskih eksplozij. Sovjetska zveza je popustila glede nadzorstva in privolila v inšpekcijo »sumljivih« potresov, kar je Zahod ves čas trdovratno zahteval kot pogoj, da bi sklenili sporazum.

Sovjetska zveza je privolila, da bodo na sovjetskem ozemlju organizirali avtomatske seizmološke postaje za registriranje in ugotavljanje atomskih eksplozij in menijo, da bi že te postaje zadoščale za ugotavljanje podzemskih eksplozij. Sovjetski

znanstveniki so izdelali avtomatske seizmološke postaje, kjer bi sami aparati zbirali in registrirali premike tal, posebna elektronska naprava pa bi potem »določala«, kaj naj bi bila podzemljka jedrska eksplozija ali potres. Take postaje, ki bi jih razmestili na določena področja, bi potem »nadzorovala«, kako se spoštuje sporazum o prepovedi jedrskih poskusov.

ZDA so že privolile v kombinacijo komisijskih inšpekcij in nadzorstva s

letu imeti prvo atomsko bombo tudi Kitajska.

Moskva in Washington se sedaj še lahko sama sporazumeta, pozneje, ko bi se atomski klub povečal z novimi člani, predvsem pa z neprijetnima partnerjema kot sta de Gaulle in Ču En Laj pa bi bilo vsekakor že mnogo težje.

Zdi se nadalje, da je prišlo v odnosih med Sovjetsko zvezo in ZDA do popuščenja napetosti. To potrjujejo dejstva kot so umik sovjetskih

Sporazum pred durmi?

seizmološkimi aparati. Sedaj morajo še rešiti vprašanja število inšpekcij letno in geografsko razmestitev »črnih skrinjic«.

Ker so to vsaj do sedaj bila nebitvena, postranska vprašanja, bi bilo težko verjeti, da bi lahko postala resna ovira za sporazum. Namreč doslej je bila vedno poglavitna ovira za sporazum politična plat, nikoli pa stvar tehnične učinkovitosti kontrole.

Nadalje pa je pokazala nedavna karijska kriza, da z modernim jedrskim orožjem ni mogoče reševati v sedanjem času nobenega spornega mednarodnega vprašanja. K dokončni pripravljenosti, da sklenejo sporazum o prepovedi jedrskih poskusov pa je prispevala tudi odločnost de Gaulle, da bo zgradil »francosko jedrsko silo« in vesti, da bi utegnila v enem

raketnih oporišč s Kube in ukinitvev ameriške vojaške blokade; ZDA so umaknile raketna oporišča iz Italije in Turčije; v Washingtonu so sprejeli sklep, da bodo začasno prenehali s podzemskimi eksplozijami v Nevada. Brez dvoma lahko vse to pričtevamo med pozitivne poteze in nova zboljšanja tudi v mednarodnih odnosih.

Sporazum o prepovedi jedrskih poskusov pričakujemo nestrpno in s pričanjem, da bo imel tak dogovor med vodilnimi atomskimi državama vsesplošen ugoden vpliv. Zemeljsko ozračje se bo zopet očistilo radioaktivnih strupov, pa tudi mednarodno politično vzdušje se bo razbistriilo, ker ne bo več sumničnja in nezdravega tekmovanja v preizkušnji samomorilnega atomskega orožja.

Sveti pri OLO Ljubljana

OLO Ljubljana ima od 18. januarja 1963 naslednjih 13 svetov: svet za notranje zadeve in občno upravo, svet za

Letos bomo potrebovali 400.000 kubikov lesa. Nikjer pa ni zadržano, da bomo dobili tolikšno količino. Potrebno bo odločno pričeti reševati tudi ta problem, saj je vsa naša skupnost zainteresirana za povečanje proizvodnje tudi v naši tovarni. Naš delovni kolektiv želi izpolniti proizvodni načrt, treba mu bo to omogočiti.

D. K. za upravnopravne zadeve, od-

delek za inšpekcijske službe, oddelek za narodno obrambo, oddelek za skupne službe, okrajni javni pravobranilec, sodniki in senat za prekrške ter služba za prošnje in pri- tožbe.

Zapori v ljubljanskem okraju

Za prestajanje sodnih in upravnih kazni odvzema prostoti in za prestajanje pripora oz. preiskovalnega zapora so zdaj v novem ljubljanskem okraju 4 zapori: v Ljubljani, Novem mestu, Kranju in Radovljici.

27 oz. 25 občin v ljubljanskem okraju

Po združitvi s kranjskim okrajem in delom novomeškega okraja je zdaj v novem ljubljanskem okraju 27 občin: Cerknica, Črnomelj, Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Kranj, Litija, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Center, Ljubljana — Moste-Polje, Ljubljana-Siška, Ljubljana — Vič-Rudnik, Logatec, Medvode, Metlika, Novo mesto, Radovljica, Ribnica, Skofja Loka, Trbovlje, Trebnje, Trzin, Vrhnika in Zagorje ob Savi. Vse pa kaže, da se bo v kratkem združila občina Medvode z občino Ljubljana-Siška, na našem področju pa se pripravljajo združitve občin Metlika in Črnomelj v enotno belokranjsko občino. Potemtakem bo imel okraj Ljubljana verjetno 25 občin.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V četrtek sta se sesla na skupno zasedanje oba zbora Ljudske skupščine LR Slovenije in po občirni razpravi sprejela družbeni plan in zakon o proračunu LR Slovenije za leto 1963. Obrazložitev predloga letnega plana je dal član Izvršnega sveta LRS inž. Viktor Kotnik.

Osnovno obeležje predlaganega plana je optimistično predvidevanje hitre dinamike razvoja proizvodnje, izvoza in realne osebne potrošnje. Ali je tak optimizem upravičen? Odgovor na to dobimo v lanskem drugem polletju, ko so bili zahvaljujoč velikemu pri- zedevanju gospodarskih organizacij in ob širokem angažiranju subjektivnih sil doseženi takšni gospodarski uspehi, ki so olajšali težave ter ustvarili solidno podlago za štart v letu 1963. Zato je poglavitna naloga plana za leto 1963, da podpre, pogloblja in pomaga razvijati vse pozitivne težnje iz drugega polletja minulega leta, zlasti pa, da zagotovi čimbolj spodbudne pogoje za poslovanje gospodarskih organizacij.

V planu je ocenjeno povečanje celotne proizvodnje za več kot 10 odstotkov, kar pomeni, da bo dinamika našega razvoja dvakrat hitrejša kakor lani. Odločilnega pomena je, da že v začetku leta nadaljujemo z visoko ravnijo proizvodnje in da se tempo rasti proizvodnje med letom ne bo zmanjšal. Predvideno povečanje industrijske proizvodnje temelji razen na boljšem izkoriščanju sedanjih zmogljivosti tudi na tem, da bodo začele obratovati nekatere nove kapacitete. Predvsem pa je treba iskati vse obstoječe rezerve v napravah samih, v intenzivnejši uporabi mehanizacije, v izboljšanju organizacije dela, v spodbudnejši delitvi dohodka, v širšem uvajanju druge in tretje izmene in sličnem.

Letos bi se morala prodaja blaga na tujem tržišču povečati za 17 odstotkov ali za 5,5 milijarde dinarjev; zaradi povečanih nalog kmetijstva za boljšo preskrbo domačega tržišča, bo morala skoraj celotno povečanje izvoza prevzeti industrija. Izboljšanje življenjske ravni bo odvisno od hitrejšega

porasta produktivnosti dela, kar bo omogočilo povečanje osebnih dohodkov, in od zboljšanja preskrbe tržišča in stabilizacije cen. Za naglo povečanje produktivnosti dela (7 do 8 odstotkov) sta izrednega pomena raziskovalno delo in hitro prenašanje izsledkov v industrijo. Nalogam nagle rasti produktivnosti dela se mora podrediti tudi celotna politika zaposlovanja. Na nova delovna mesta je treba vključevati delovno silo iz rezerv

DRUŽBENI PLAN IN PRORAČUN LR SLOVENIJE ZA LETO 1963 SPREJETA

gospodarskih organizacij ter iz industrijskih in mestnih naselij. Proizvodna politika kmetijstva bi se morala letos odločno usmeriti na intenzivno pridobivanje tistih pridelkov, ki so doslej najbolj vplivali na naraščanje življenjskih stroškov (krompir, sočivje, mleko, jajca in sadje), povečati pa se mora tudi proizvodnja mleka in mesa.

Manjši predvideni porast proračunov v komunah nikakor ne bi smel sprožiti ukrepov za dodatno povečanje takšnih proračunskih dohodkov, ki bi lahko vplivali na zmanjšanje realnih osebnih dohodkov. V letu 1963 bo temeljna naloga, da obseg investicijskega redimo osebni potrošnji ter da poskrbimo za kvalitetne spremembe v načinu investiranja. V negospodarskih investicijah je največji poudarek na stanovanjski in komunalni dejavnosti, pri čemer predvideva plan za okoli 10 odstotkov večja vlaganja kot lani.

Prejšnji teden je bil v Beogradu VII. kongres jugoslovanske mladine, ki se ga je udeleževalo tudi 36 delegacij iz 28 držav in 400 uglednih gostov, med njimi tudi tovariši Tito, Kardelj, Ranković, Gošnjak, Stambolić, Veselinov in drugi. Referat o nalogah Ljud-

ske mladine Jugoslavije je podal predsednik Tomislav Badovinac, ki je dejal v njem med drugim tudi tole: »Razvojna pot naprednega mladinskega gibanja v naši državi se je krepila in gradila ob stalni skrbi ZKJ in tovariša Tita. Junaški prispevek, ki ga je mladina dala v ljudski revoluciji, je v ponos današnjemu ljudemu rodu, ki nadaljuje revolucionarne tradicije SKOJ in USAOJ. Po vojni je jugoslovanska mladina kot del revolucionarnih sil naše družbe z nezmanjšanim navdušenjem še naprej prispevala svoj delež k materialni in družbeni izgradnji socializma. V tem boju, prepletenu z mladostnim navdušenjem in ljubeznijo za vsako novo tovarno, novo cesto in novo odprto knjigo, izražajo mladi ljudje svojo privrženost programu ZKJ ter njenemu vedno mlademu in revolucionarnemu delu.« — Ob zaključku je sprejel kongres razglas, v katerem se obvezuje mladina, da bo izpolnila naloge, ki jih je dal tovariš Tito in da z navdušenjem sprejema obveznost, da zgradi jadransko magistralo. Kongres je sprejel tudi spremembe statuta, po katerih je ime LMJ spremenjeno v Zvezo mladine Jugoslavije, ter pismo CK ZKJ in Titu, v katerem je rečeno tudi, da gre do mladi v Jugoslaviji v strnjjenih vrstah po politiki sožitja, bratstva in enotnosti socialističnega ustvarjanja, ki jo izvaja naša Zveza komunistov.

Zvezni izvršni svet je na svoji zadnji seji sprejel vrsto novih predpisov, med njimi tudi predlog zakona o strokovnih nazivih in akademskih stopnjah za osebe, ki končajo šolanje na višjih, visokih šolah in fakultetah. Po sklepu ZIS o davčnih stopnjah za dohodek za leto 1963 so zmanjšane davčne stopnje za obrtnike in osebe, ki se ukvarjajo s samostojnimi poklici. Ljudske republike oziroma občine so pooblašene, da lahko določenim uslužnostnim obrtnim delavnostim še nadalje zmanjšajo davek za 20 odstotkov. — ZIS je sprejel tudi osnutek zakona o skladih rizika trgovinskih podjetij za promet s kmetijsko - živilskimi proizvodi.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ TROJNI RAZGOVORI V NEW YORKU. Predstavniki ZDA, Velike Britanije in Sovjetske zveze so v torek nadaljevali s razgovori o prepovedi poskusov z atomskim orožjem. Predstavniki treh držav si prizadevajo najti morebitno kompromisno rešitev pred 12. februarjem, ko se bo v Zenevi nadaljevala konferenca razorožitvenega odbora 18 držav.

■ Krogih sovjetske delegacije so izjavili, da so v pogajanjih že »blizu sporazuma«.

■ POGAJANJA V BRUSLJU PREKINJENA. Pogajanja o priključitvi Velike Britanije k Evropski gospodarski skupnosti so bila v torek dokončno prekinjena. Francija je odklonila vse kompromisne poskuse za rešitev pogajanj in poudarila, da Velika Britanija ni srelas za sprejem. Pet držav, in sicer Zahodna Nemčija, Italija, Nizozemska, Luksemburg in Belgija so izjavile, da so za nadaljevanje pogajanj. Francija je odklonila kompromis in s tem postavila veto na možnost sprejema Velike Britanije v EGS. Tako se je končala petnajstmesčna negotovost o izidu teh pogajanj.

■ GOSPODARSKO SODELOVANJE JUGOSLAVIJA-KANADA. V ponedeljek se je končal štirinajstodnevni obisk delegacije jugoslovanskih gospodarstvenikov v Kanadi. Na vseh razgovorih z delegacijo jugoslovanskih gospodarstvenikov so kanadski uradni in gospodarski krogovi opozarjali na možnosti za povečanje uvoza iz Jugoslavije, kakor tudi za povečanje kanadskega izvoza v Jugoslavijo.

Služba ali kmetija?

LJUDJE MED SEBOJ

»Dokler sodišče ne odloči, bom zemljo branil...«

Neprevelika dvorana ni bila popolnoma zasedena, tako da bi med dva lahko sedel še tretji. Tekel je pogovor o tem in onem. Če se niso mogli strinjati, so govorili vseprek, polglasno. Kadar je dvorana postala glasnejša, je moral vmes poseči predsednik delovnega predsedstva. Tako je krajevna konferenca Socialistične zveze potekala vse dolge, dokler niso prišli v razpravo drugi, bolj žgoči problemi.

»Tovariš, mislim, da ni pravičen odnos tovariša Prizadetega do naših skupnih interesov,« je nekdo začel in pogledal proti prostoru, kjer je sedel Prizadeti.

V trenutku so se ljudje obrnili eden proti drugemu in si prikimavali, češ: »Končno se je le nekdo našel, da si upa Prizadetemu povedati.«

»Nadaljujte, tovariš!« je pozval predsednik delovnega predsedstva.

»Tovariš, Prizadeti brani našim ženam, da bi po njegovi parcellah hodile prat k toplemu izviru, čeprav sami dobro veste, da se drugače ne more priti do te vode. Predlagam, da lastniku zemljišča plačamo vsvo škodo, ki jo naredijo žene, ko hodijo na pranje. Se strinjate?«

»Strinjamo se,« so odgovorili navzoči, samo tovariš Prizadeti je naglo zardel in planil pokonci. »Ne, to se ne more zgoditi. Najprej vložite vlogo na sodišču. Dokler to ne odloči, kako bo, bom zemljo branil. Ste razumeli? Sicer pa mislim, da tak občni zbor, kot je tale konferenca Socialistične zveze, še ni oblast, ki bi imela pravico določati, kdo bo hodil po moji zemlji.«

V dvorani je zavladal molk. Sele nato so prišli na naslednjo točko dnevnega reda.

P. S. — »Prizadeti« je izmišljeno ime nekega uslužbenca ObLO; doma ima mlin in zemljo in se zato »uradno« prištevajo »polproletarce«. Čudimo se zlasti temu, da more kot »dober poznavalec« (saj je na občni na odgovornem delovnem mestu) zakonov, načel pri socializaciji vasi in socialistični preobrazbi sploh trditi, da Socialistična zveza kot vseljidska tribuna za reševanje najrazličnejših vprašanj (čeprav to ni njena poglavitna naloga) ni pristojna, da bi se dotaknila njegove v drobno-lastniško miselnost povite dvočelnosti. Mar ni prav krajevna konferenca organ, ki je dolžen to obravnavati?

šitev pri roki. Teže bo s primeri, kot je tale:

»Tovariš, z ženo sva stara, preko 70 jih imava. Otrok ni. Zemljo je dobrih 5 hektarov. Ne moreva več delati. Vzemite zemljo in naju oskrbite do smrti!« Takšnih gospodarstev je v občini okoli 100. Sredstev za preživlino še ni, toda nekje jih bo treba poiskati.

Kaj smo ugotovili? Družbeni kmetijski obrati se razvijajo. Kmetovalci ponujajo zemljo. Kljub temu pa bo treba posebej reševati primere, ko imajo zemljo ljudje, ki je ne obdelujejo ali pa je niso sposobni obdelovati, ker so zaposleni. Tudi po vaseh in po delovnih kolektivih se bodo morali pogovarjati o tem. Pošteno, odkrito in odločno.

Miloš Jakopec

jasno vidimo, da je v občini precej nekmetov, ki »kmetijo«, bolje rečeno: nihajo med službo in kmetijo. Ne v enem in ne v drugem ne dajejo družbi tega, kar bi morali. Posebna komisija bo pretresla vse takšne primere (podatki so že zbrani), nato pa se bo treba pogovoriti:

»Dragi tovariš, zemljo imaš in v službi si. Za kaj se boš odločil? Izbiraj: ali eno ali drugo! Obojega ne zmoreš! Pusti službo, pa bomo dali tvoje delovno mesto temu, ki mu ne moremo zamenjati parcele. Če ti ni prav tako, pa pusti zemljo in jo bomo porabili za zamenjavo! Na dveh stolčkih hkrati pa ne boš sedel...«

Točno 1708 takšnih primerov bo morala na podoben način preresetati komisija. V takšnih primerih je torej re-

Drobiž iz obrata UPORI

V okolici Stare vasi pri Bizeljskem bodo z zaokroževanjem pridobili 50-hektarsko površino za živinorejo.

Na Drenovcu na Bizeljskem bo zadruga nadaljevala z obnovno vinogradov ter bo z odkupom in zaokroževanjem ustvarila strnjeno področje za sodobno vinogradništvo.

Karte naštetih interesnih področij bodo prebivalcem v prihodnjih dneh na vpogled na sedežih krajevnih uradov.

Letos več kot 600 hektarov odkupljene zemlje

Do konca leta 1965 bo za uresničitev gornjih načrtov investiranih v kmetijstvo 1 milijardo 100 milijonov dinarjev. Pretežni del teh sredstev, ki so že zagotovljena, bo porabljenih za odkup zemljišč. Kmetijska zadruga Brežice bo letos odkupila 300 hektarov zemljišč, KGP Brežice prav tolikšne površine, nekaj zemljišč pa bo odkupila tudi KZ Bizeljsko. Pričeti je treba z odkupom zemlje, ker so vse ostale gradnje na bodočih kmetijskih obratih v celoti odvisne od tega. Sele ko bo zagotovljena krmska osnova, bodo gradili hleve, sele ko bodo odkupljena zemljišča, bodo gradili strojne remize, skladišča in vse, kar je potrebno.

Odkup zemljišč se je že konec lanskega leta, še bolj pa letos v januarju lepo odvijal. Če bo šlo še naprej tako, bodo potrebne površine letos prav kmalu zagotovljene.

IZBIRAJ: ali eno ali drugo, obojega ne zmoreš!

Čeprav je videti vse gladko in jasno, so v tej veliki akciji tudi težave. Marsikateri gospodar je pripravljen prepustiti zemljo, ki je potrebna za kmetijski obrat, toda v zameno bi rad parcelo drugje. Prav zemlje za zamenjavo pa v občini Brežice primanjkuje. Iz uvodnih številok dovolj

V Sentjernejskem obratu »Upori« tovarne elementov za elektroniko bodo letos sprejeli 15 novih delovnih moči, ki so jih izbrali med 42 prijaviteljnimi dekleti in ženami, ki iščejo zaposlitev. Za nove delavke bodo organizirali vrsto seminarjev in tečajev tako glede priložnosti na delovnem mestu kakor glede izobraževanja. Od njih bodo predvsem zahtevali, da se dobro seznanijo z načeli delavskega samoupravljanja in delavsko zakonodajo oziroma ustrezno organizacijo v podjetju.

Pred dnevi se je krvodajalske akcije na novomeški transfuzijski postaji udeležilo 33 članov delovnega kolektiva »Uporova«. Akcijo je organiziral krajevni odbor RK Sentjerneje.

Med združenimi investitorji, ki gradijo 12-stanovanjski blok v Sentjerneju, je tudi obrat »Upori«. Blok bo vseljiv v poletnih mesecih tega leta, stanovanja pa bodo dobili člani kolektiva »Upori«, kmetijska zadruga in šola.

Boljši promet s prašiči

28. januarja so kmetovalci na novomeško sejmišče pripeljali 780 prašičev. To pot je bilo kupcev precej iz vseh okoliških krajev; pokupili so 571 prašičev. Cena je bila takoj nekoliko višja (od 4.500 do 7.500 din), ko so prodajalci videli, da je kupcev dovolj.

Zaradi bolniških in porodniških dopustov so imeli v obratu »Upori« ob koncu preteklega leta 28.056 izpadnih delovnih ur, kar je za 11.013 ur manj kot leto dni prej. Predvsem se je zmanjšal izpad zaradi porodniških dopustov. Lani zaradi nesreč pri delu ni bilo izgub!

GLAVNI KRIVEC: zelo draga, neorganizirana proizvodnja

Na sestanku sindikalne podružnice v Industriji obutve v Novem mestu so v četrtek, 24. januarja, razpravljali o izrednih sklepih, ki jih je sprejel DS na svoji zadnji seji.

Vsem delavcem, ki se vozijo v tovarno več kot 7 km daleč do kolektiv v štirih zimskih mesecih vsako leto izplačeval polovico železniške voznine za razdaljo, ki je večja kot 7 km. Do tega povračila so upravičeni vsi, ne glede na to, kakšno prevozno sredstvo uporabljajo.

Zaradi govorice o delitvi presežnega dela osebnih dohodkov med one, ki imajo mesečne postavke, se črta iz pravilnika zadevno določilo. Prizadeti »mesečarja« (uslužbeni in nekateri drugi) so se zaradi govorice udeležili pri presežku osebnih dohodkov že sami odpovedali.

Zaradi nizkih osebnih dohodkov, ki jih imajo posamezniki v ročni proizvodnji, bo posebna komisija razdelila 8 odst. del osebnih dohodkov na najbolj prizadeta delovna mesta in popravila pravilnik.

Za nameček: nekaj številok iz knjigovodstva

O sestanku in o razpravi na njem pozneje. Postrezimo si z nekaj številkami iz knjigovodstva! Industrija obutve je po osebnih dohodkih na 8. mestu med 30 tovarniških podjetij v Jugoslaviji. V letu 1962 so povprečni osebni dohodki v kolektivu znašali 29.730 dinarjev na mesec, enak povpreček med uslužbenci (teh je 9) pa je znašal 36.461 dinarjev na mesec. 47.000 dinarjev je najvišji povprečni osebni dohodek v kolektivu.

Ker presežka dohodka ni, bodo na račun popravkov v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov izplačali 3 milijone in pol iz skladov. Nadomestilo za prevoze bo zneslo v letu dni okoli 200 tisočakov.

Razprava je dokazala, da organizacija dela šepa

Sklepi DS in malo prej naštetih podatki niso v soglasju. Kaj je torej po sredi? Čeprav svoje izdelke brez težav prodajajo, je dohodek nizek, ker je zaradi slabe organizacije dela nizka tudi storilnost. Precejšen del proizvodnje je ročno, to pa se zaradi nepopolne organizacije dela močno pozna na dohodek. Nerazumljivi sklepi DS, ki smo

jih našli v uvodu, so posledica napačnih notranjih odnosov. In kakaj so se odnosi napeli? Vse kaže, da zaradi zlohotnih govoric o osebnih dohodkih. Načelnati razpravo o tem na osnovi mesečnih prejemkov nekoga, ki je bil v bolniškem staležu in na dopustu in mu je bil od dohodka odtrgan znesek za dva para čevljev, ki ju je dobil v podjetju, prav gotovo ni moralno! Podobnih primerov je bilo na žalost več. Podatki o osebnih dohodkih, ki smo jih navedli, pričajo drugače. Če dodamo še to, da je plačilna lista vsak mesec javno razobeščena na oglasni deski, se res vsiljuje vprašanje: čemu šušljanje, koliko je dobil ta in koliko oni? Mar ne bi bil boljši takojšen odkrit razgovor, tak, kot je bil na sestanku?

Ugotovitev, ki jih velja upoštevati

Sestanek je bil kljub vsemu koristen. Delavci so spoznali, da je bil zaslužek na nekaterih delovnih mestih majhen zaradi nepopolne organizacije dela. Majhne serije so pogubne. »Prevečkrat se menja tehnološki postopek. Delu se še nisi privadil, ko že moraš prijeti z novim. Modelarnica naj dela modele za proizvodnjo. Mi smo industrija, ne moremo delati čevljev za petične Novomeščane, saj nismo obrt! Modelar naj ne dela modelov za njihov čevlj, ampak za tiste, ki ga bomo izdelovali v velikih serijah.«

»Industrijska proizvodnja zahteva strokovnjake. Koliko nas je odšlo na specializacijo, koga stipe pendiramo na srednji usnjarski šoli? Zakaj so nekateri strokovnjaki bežali iz podjetja? Se mar bojimo za »stočke«?« so deževala vprašanja. Nekdo drug pa je dodal, da so se razprave o strokovnem izpopolnjevanju navadno končavale z ugotovitvijo: to ni za nas, ker »preveč košta... Tudi o strojih so se pogovorili. Strojne naprave je treba vzdrževati in zanje skrbeti. Dostaj za to niso najboljše skrbeli.

Rešitev je v večji storilnosti!

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela bo Industriji obutve izdelal predlog za novo organizacijo dela. Glavni delež napotov pa kljub temu čaka kolektiv. Ta bo moral novo, boljše organizacijo dela spraviti v življenje. Mnogi v kolektivu se bodo mo-

rali odpovedati stari obrtniški miselnosti o kvalifikacijah, ki naj zagotavljajo osebne dohodke. »V socializmu moramo imeti vsi enake plače!« je pripomnil nekdo na sestanku. Ta opazka in odobravanje, ki ji je sledilo, kaže, da je v kolektivu precej ljudi, ki se niso spoprijazili z načelom: kolikor narediš, toliko dobiš! Vprašujemo se: kaj bi naredil ta, ki je za senake plače, če bi sklenil, da naj prejema ves kolektiv toliko kot senaki? Zdi se nam, da bi potem njegova vnetost za enakost najbrž hitro popustila...

- Se mnogo bodo morali postaviti, preden bodo odpravili te »zave, ki pekljo kolektiv. Pred vsem pa bo treba spoznati, da so osebni dohodki odvisni od dela, od dohodka, ki ga ustvarjajo in od pridnosti vsega kolektiva. Ker svoje izdelke zlahka prodajajo, si lahko od nove organizacije dela veliko obetajo.

Avguštin Avbar novi predsednik občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu

Na zadnjem plenumu občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je bil zaradi novih dolžnosti, ki jih je prevzel, razrešen dosedanji predsednik, tovariš Jože Cvitkovič. Člani plenuma so soglasno izvolili za novega predsednika tovariša Avguština Avbarja. Prejšnjemu predsedniku se je za njegovo delo in požrvalnost v imenu plenuma zahvalil Jože Blažič.

Šentjernej ima 562 ljudi

Po zadnjih podatkih šentjernejskega matičnega urada ima Šentjerneje 562 ljudi. Sem niso všteti tisti, ki so v Šentjerneju samo zaposleni. Celotno območje matičnega urada je imelo zadnjega decembra lani 5.721 ljudi, leto prej pa 5.672 prebivalcev. Lani je šentjernejski matični urad zabeležil 56 smrtnih slučajev in 29 rojstev.

Polovica kmečkih gospodarstev je nekmečkih...

Zemlja čaka. Zemljo je treba obračati, orati, gnojiti, sejati je treba vanjo, pleti in okopavati. Sele nato lahko pospraviš pridelek. V občini Brežice pa je 1280 gospodarstev, katerim primanjkuje rok za obdelavo. To pomeni, da ne morejo družbi dati tega, kar od njih pričakuje. Kmetije životarijo, ker je proizvodnja zaostala, ker so posestva preveč razdrobljena. Hkrati s tem pa že dolgo podčrtujemo, koliko pričakujemo od kmetijstva.

Družbeni kmetijski obrati, ki že nastajajo z združevanjem majhnih parcel, bodo takšno stanje odpravili. Tudi v brežiški občini se razvijajo. Kmetovalci so uvideli potrebo in ponujajo zemljo v odkup.

Zadeva, žal, ni tako preprosta kot na prvi pogled. Odkup zemlje povsod in za vsako ceno bi bil lahko nevaren. Presoditi je treba, kje so najugodnejši pogoji za razvoj novih, sodobnih kmetijskih obratov. Ugotoviti je treba, kaj bomo pridelovali na njih. Ko zemljo odkupujemo, pa ne gre pozabljati na ljudi, ki so prej od nje živeli. V občini je malo industrije, brez dela pa ni kruha in brez kruha ni življenja.

Interesna področja

Kmetijski strokovnjaki so določili področja, kjer se bodo razvijali družbeni kmetijski obrati. Določili so, kaj bodo na njih pridelovali. Na črti niso dokončni, marsikaj se bo še spremenilo, vsaj usmeritev pa kljub temu pomenijo. Tam se že odvijata odkup in zaokroževanje zemljišč.

● Čerkije so prvo interesno področje. Ze zgrajeni živinorejski obrat pomeni začetek. Dosedanje površine se bodo širile v okolico gmajne.

● Drugo interesno področje je Vrčina, ki zajema lev breg Save do železniške proge in občinske meje ter desni breg do avtomobilske ceste. Na Vrčini se bosta razvijala sodobna gozdarska proizvodnja hitro rastočega drevja in živinoreja.

● Tudi Čatež je interesno področje. Namenjeno je živinoreji, toplim gredam in sodobnemu plantažnemu sadjarstvu. Vse našete panoge pa se bodo razvijale, upoštevaje dejstvo, da bo iz Čateških Toplic postal sodoben turistični center.

● V okolici Mokric se bodo širili dosedanji plantažni nasadi v smeri proti Veliki Dolini.

● Na področju Artič in Dečnih sel bo kmetijska zadruga nadaljevala z obnovno sadovnjakov na gozdnih tleh na površini okoli 50 hektarov.

● Pri Dobrovi bodo na izkrčenih gozdnih površinah in z odkupom novih razvijali sodobno kmetijsko proizvodnjo pa tudi gozdne nasade hitro rastočega drevja.

PROIZVODNI PROGRAM MARIBORSKE LIVARNE

1. VLEČENI PROIZVODI BAKRENIH ZLITIN (vlečena medenina in varilna žica).
2. ODLITKI ZLITIN BARVNIH KOVIN v pesek in kokile.
3. TISNJENI ZLITIN BARVNIH KOVIN: brižgani in tisnjeni liv, kovanci.
4. BLOKI BARVNIH KOVIN: MS bloki, bron bloki, bloki Al zlitin, bloki Zn zlitin, bloki iz bele kovine.
5. ARMATURE: vodovodne, parne in sanitarne.
6. INDUSTRIJSKE CEVI: gibljive iz Fe in Ms, gibljive cevi za sejalne stroje, gibljive cevi za tahometre, gibljive tekalemit cevi, cevi za prednapeti beton.

MARIBORSKA LIVARNA - MARIBOR KEJŽARJEVA 13
Brzovaj: Livarna Maribor - telefon 39-63, 23-72.

TISK - socialistična tribuna

(Nadaljevanje s 1. strani)
občanov odgovorilo, da je bil tisk njihov najboljši obveščevalec. Do podobne ugotovitve, ki le malenkost odstopa od rezultatov dru-

gih anket, se je dokopala tudi anketa, ki jo je izvedla redakcija »Borbe« v sodelovanju z beograjskim inštitutom za družbene zna-

osvobojenega in povezanega v širšo skupnost človeštva. Prav tako pa dnevni tisk pri najboljši volji ne more zajeti bujačega življenja milijonov neposrednih upravljavcev. Tu si mora deliti mesto z lokalnim oziroma pokrajinskim tiskom, ki je bližje komuni, razen tega pa omejen na ožje območje, čigar življenje lahko zajame izčrpnije.

Čeprav imajo velik pomen tudi komunalna glasila in tovarniški časniki, ki izhajajo v veliki nakladi, a jih, žal, bere, kakor je pokazala anketa, majhen krog ljudi, pa je treba ugotoviti, da ne morejo nadomestiti lokalnega oziroma pokrajinskega tiska. Kdor bi to mislil, bi se zelo mo-

til. Njegov pomen — če bo poskušali biti tisto, kar bi morali biti, in če ne bodo samo slaba izdaja pokrajinskega ali celo osrednjega časnika — je nedvomno velik, toda ob pokrajinskem in osrednjem tisku, ne pa brez njiju ali ob njuni okrnitvi. Sistem obveščanja bo uspešen, kadar različne oblike množičnih komunikacijskih sredstev (osrednji, pokrajinski, komunalni in tovarniški tisk, radio, televizija itd.) ne bodo drug drugega izključevali, ampak dopolnjevali. Žal tega dopolnjevanja za zdaj še ni zadosti, čeprav je, v interesu nadaljnega uspešnega razvoja samoupravljanja, potrebno kot kruh.

Tisk mora dobiti potrebno mesto tudi v ustavi in v občinskih statutih

Iz tega, kar smo povedali o vlogi tiska, sledi upravičena podpora predlogu slovenskega Novinarskega društva, da je treba v 28. členu osnutka ustave SRS opredeliti tudi družbeno-politično vlogo in funkcijo sredstev za množično obveščanje. In naprej; tudi osnutki občinskih statutih bi morali poudariti naloge posrednega obveščanja občanov o vsem, kar jih mora zanimati in o čemer prek oblik neposrednega sodelovanja pri urejanju družbenih zadev ne morejo biti v celoti in dovolj zadovoljivo obveščeni. Treba je pogledati resnici sodobnega življenja v oči, pa bomo spoznali, da je čas v marsičem že prerasel samo običajne oblike obveščanja na sestankih, v neposrednem stiku itd. Prav tako ne smemo pozabiti, da pokrajinski tisk lahko odigra pomembno vlogo povezovanja interesov občin, njihovih skupnih zadev in akcij. Hkrati pa pokrajinski časnik s tehničnimi in kadrovskimi možnostmi, ki jih ima, v marsičem lahko pomaga tudi organom v komuni pri obveščanju občanov, njihovem seznanjanju s predlogi in odločitvami, pri spodbujanju in prenašanju zgledov in izkušenj ter tako zamaši vrzel, ki kljub zborom občanov, množici raznih oblik

neposredne demokracije, biltenov in komunalnih glasil itd., še vedno obstajajo.

Spoznanje o pomembnosti lokalnega tiska, o njegovem mestu v sistemu obveščanja občanov in mehanizmu komunalne samouprave, pa ne bo popolno, če bomo mislili, da mora biti lokalni časnik tribuna ozkega kroga vodilnih ljudi in da morajo predvsem ti odločati, kakšna stališča, mnenja in predlogi se lahko pojavijo na njegovih straneh, o čem sme in o čem ne sme obveščati občanov, ker bi ga to spreminilo v uradno glasilo. Tudi finančna podpora listu, ki pri sedanjih cenah izvoda in stroških ne more živeti ob naročninah, ne bi smela biti odvisna od razpoložljivosti posameznikov, ki so bolj ali manj navdušeni nad tem, o čemer piše časnik. Ta mora biti rezultat spoznanja občanov, nosilcev komunalne samouprave in tvorcev svojega statuta, svobodnega dogovora, da je pokrajinski časnik potreben in da mu pripada poslanstvo socialistične tribune, ne pa vloga reklamnega lista ali glasila ozkega kroga ljudi.

Prav te dni odločajo občinski odbori SZDL v Spodnjem Posavju in na Dolenjskem o svojih proračunih za leto 1963. Tu bo

Spomenik pesniku Jožetu Cvelbarju

Na pobudo Gorjupove galerije v Kostanjevici je slovenski umetnik Stane Jarm izdelal poprsje pesnika Jožeta Cvelbarja. Ko je galerija naročila bronasti odliček za svojo zbirko, so livarji izdelali odliček več. Ta naj bi bil odkrit na pesnikov rojstni dan in kulturni praznik slovenskega naroda — 8. februarja v pesnikovi rojstni vasi Prekopi. Vremenske razmere bodo odkritje najbrž zavleklo, tako da bo spomenik odkrit šele na pomlad. Stal bo na vrhu pred pesnikovo rojstno hišo. Za spomenik bodo poleg prebivalstva na Prekopi prispevali znanem del tudi pesnikovi sorodniki.

Skulpturo je Stane Jarm izdelal v času II. mednarodnega simpozija kiparjev in jo je poklonil Gorjupovi galeriji. Odliček je že pripravljen za postavitve. S tem bo prebivalstvo Prekope dobilo spomin na svojega pesnika, ki je v vojaško knjižnico zapisal tole oporoko:

»Nobena želja se mi na svetu ni spolnila, ne najljubša ne najsvetejša. Ta je moja poslednja: Slovenec sem; nič ni zame bolj strašnega, kakor v mrtni tuji prsti spati večno spanje. V sveti domači zemlji, tam je sladko sanjati večni sen, tam, kjer zemlja tudi za mrtev živi in rože tudi zanje cveto, v moji dragi, preljubi dolenski deželici, v Kostanjevici. O, ko bi danes vedel, da ni tudi ta želja tako nespametna, kakor so bile druge.«

Res, bila je nespametna! Pesnik je 11. julija 1916 izdihnil v brigadni bolnišnici. Se ko je umiral je prosil, naj ga pokopljejo v njegovem domačem kraju. Po tolikih letih se bo njegova podoba v bronu vrnila v rodno vas.

Podiplomsko izobraževanje

Na priporočilo II. redne letne skupščine študentov višje ekonomsko-komercialne šole v Mariboru bo vodstvo šole v začetku februarja priredilo prvi podiplomski seminar, ki bo trajal predvidoma tri dni in bo brezplačen. Z uvedbo podiplomskih seminarjev bo omogočeno vsem študentom, ki so šolanje že končali, da bodo še naprej redno in sistematično poglabljali svoje znanje. Na seminarjih naj bi proučevali aktualno problematiko prek predavanj strokovnjakov iz gospodarsko-družbenega področja.

Na februarsem seminarju bodo predavanja iz naslednjih tem: integracija in strokovni kadri, uspešno vodenje in analiza poslovanja za leto 1962, organizacija in metode analize trga, zunanjetrgovinsko poslovanje in evropska gospodarska skupnost, »viri kreditiranja v letu 1963, sestava kreditnega elaborata, kreditna bilanca za leto 1963 in končno še značilnosti gospodarskega razvoja FLR Jugoslavije.

Vsa ta ekonomska problematika kaže, da se vodstvo šole resno trudi izobraževati svoje diplomante, ki so že zaposleni v vseh predelih Slovenije. Podiplomski seminarji bodo hkrati stalna vez med šolo in diplomanti, kar je sicer redko na naših višjih šolah in univerzah.

Ker je tudi na našem področju že precej absolventov in študentov te mariborske šole, pripravimo vsem, da se seminarja udeležijo, saj bo imela od tega korist vsa Bela krajina, Dolenjska in Spodnje Posavje! —ko

Vedno več prijav za delo

V decembru, januarju in v februarju je vsako leto največ prijav za zaposlitev. Med prosilci je pretežno del takih, ki so doma s podeželja in bi se radi, ko je sezona kmečkih del pri kraju, zaposlili. Največ jih želi v industrijo.

Zavod za zaposlovanje v Novem mestu je v decembru lani prejel 78 prijav za zaposlitev, med prosilci je bilo 43 žensk in 35 moških, v januarju letos pa 86 prijav (med njimi največ žena). Zavod je v decembru oskrbel zaposlitev 62 ljudem (35 ženskam in 27 moškim), v januarju pa 70 ljudem (35 ženskam). Največ izmed teh ljudi je bilo zaposlenih v industriji, nekaj pa tudi v gozdarstvu.

PISMA UREDNIŠTVU

Odgovor tovarišu Zdravku Ježu

V prejšnji številki Dolenjskega lista se tov. Zdravko Jež pritožuje nad uslužbenca železnice na vlaku in uslužbencem na kandijski postaji. Sprevodnika obsoja, ker ne dovoli potnikom, ki imajo vozovnice za drugi razred, vožnje v prvem razredu. Pravi, da je nekega jutra sprevodnik zahteval, naj potniki, ki imajo vozovnice za drugi razred, zapuste vagon prvega razreda; in ker niso hoteli oditi je en izmed potnic vzel mesečno vozovnico, da bi dobil potrebne podatke.

Nadalje tov. Zdravko Jež sprašuje, zakaj je sprevodnik vzel vozovnico prav tej potnici. Mislim, da je storil prav, saj je to njegova službena dolžnost, narobe je bilo le to, da ni odvezel vozovnice še tov. Zdravku Ježu, ki se neupravičeno vozi v prvem razredu pogosteje kot omenjena potnica.

Tudi sam se že več let vozim v službo in opazujem tov. Ježa. Ko zjutraj vlak ustavi na birčenski postaji, že gleda kje je vagon prvega razreda, v katerega vstopi, če je le mogoče, čeprav ima vozovnico za drugi razred. V bodoče naj ta tovariš upošteva, da sprevodnik opravlja svojo dol-

žnost, če skrbi, da so potniki pravilno razvrščeni v vagonih, za katere imajo vozovnice.

Glede zamude vlaka 19. januarja zjutraj naj pojasnim, da je imel vlak zamudo zaradi okvare na stroju. Temu ni kriva niti železnica niti uslužbenec na postaji Kandijska. Tovariš Jež je nestrpno čakal na postaji Birčna vas na prihod vlaka. Iz kandijske postaje je hotel telefonirati v podjetje »Krkka« (sedaj Farmis), kjer je zaposlen, da bi ponj in ostale tovariše iz tega podjetja prišel kamion. Uslužbenec na kandijski postaji, ki je delal že 24 ur, je bil utrujen in tudi ni mogel takoj ustreči tovarišu Ježu, ker ni imel časa. To tudi ni njegova dolžnost, kajti železniški telefoni so namenjeni samo službenim pogovorom na železnici. Kljub temu je podjetju »Krkka«, takoj ko je utegnil, sporočil, kar mu je naročil tov. Jež. Odgovorili pa so mu, da so kamioni ta dan določeni za važnejše stvari, kot je prevoz tov. Ježa in ostalih, in da bi bil prevoz neekonomičen.

V bodoče prosim tov. Zdravka Ježa, naj obsojanje železniških uslužbencev uskladi s predpisi ter naj z delovnim časom vedno šteti tako kot pri čakanju vlaka v Birčni vasi.

Janez Kovačec
uslužbenec postaje Kandijska

Statuti, oh ti statuti...

Plenum občinskega sindikalnega sveta Novo mesto v četrtak, 24. januarja, je bil posvečen pomembnemu vprašanju: izdelavi statutom v delovnih organizacijah. V uvodnem poročilu je bilo zbranih precej ugotovitev o stopnji razvitenosti delavskega samoupravljanja v naših delovnih kolektivih in dobrih del nalog, mimo katerih ne bo mogoče pri izdelavi statutom.

V široki razpravi o osnutku ustave po sindikalnih podružnicah konec lanskega leta je prišlo na dan več ugotovitev. Pokazalo se je, da samoupravni predpisi po svoji vsebini daleč zaostajajo za socialistično prakso. Notranja zakonodaja (razni pravilniki in poslovniki) v kolektivih so preveč načelni. Prepisovanje pravilnikov je povzročilo, da imajo marsikje takšne, kakršni v njihovo delovno organizacijo sploh ne sodijo. Do tega je prišlo največkrat zato, ker smo pravila in pravilnike sprejemali preveč na hitro, ne da bi podrobneje proučili njihovo vsebino in posledice. Prav

zato pa ugotavljamo, žal zelo pogosto, da so samoupravne pravice ali krajše »oblasti« delovnega kolektiva, marsikje zelo deklarativne.

Ko se odločamo za izdelavo statutom, osnovnega samoupravnega akta v delovnih kolektivih, se najprej pojavlja vprašanje, kaj naj statut vsebuje. Ali naj bodo v njem zbrani vsi samoupravni predpisi, kar jih je delovna organizacija doslej imela? V manjših kolektivih s enostavno organizacijo proizvodnje bo to mogoče, v večjih pa ne. Slednji bodo v statutu zajeli (vendar samo okvirno) vprašanje delitve, delovna razmerja, organizacijo ekonomskih enot, razna nadomestila in drugo, v členih, ki bodo o tem govorili, pa bodo opozorili, da podrobnejša določila vsebuje poseben pravilnik ali poslovnik. Ko bomo razmišljali o tem, ne pozabljajmo na zakonite predpise, ki določajo, kakšne pravilnike morajo delovne organizacije imeti (za delitev dohodka, osebnih dohodkov, za urejanje pravic in dolžnosti iz

delovnega razmerja, za HTV zaščito ipd.).

Ne pripisujmo zakonitih določil, ampak jih konkretnizirajmo, tako da bo proizvajalcem jasno, kakšne so njihove pravice in kakšne dolžnosti! Posebno pozornost bo treba posvetiti ekonomskim enotam. Na to je zlasti opozorila razprava. Pri nas smo zaradi prepočasne decentralizacije delavskega samoupravljanja le malokje ustvarili ekonomske enote. Največkrat so, čeprav jih nazivamo za ekonomske, le obračunske enote. Urejanje odnosov med ekonomskimi enotami in delovno organizacijo je zelo zahtevna naloga, saj moramo določiti osnove za njihovo proizvodno in samoupravno delovanje.

Ponuja se nam priljubljena odpravniki pomanjklivosti v dosedanjih interni zakonodaji, na račun katerih so posamezni lenuhi in spekulanti marsikje nemoteno živeli. Konkretizirajmo pravice in dolžnosti s področja delovnih razmerij, socialnega zavarova-

vanja, proizvajalca do kolektiva in obratno, pa bo manj špekulacij te vrste (na primer z bolniško, z zamujanjem, pri sprehajanju iz podjetja v podjetje zaradi večjih zaslužkov ipd.). Tudi formalizmu v organih DS lahko naredimo konec, če bomo v statutih povedali, da morajo biti organi samoupravljanja o tem, kar je v njihovi pristojnosti, biti pred določenjem obveščeni.

Lahko bi naštel še mnogo nalog, ki nas čakajo pri izdelavi statutom. Naj poudarimo samo to, da bi bilo zmotno misljenje, češ vsi pravilniki so zdaj zanič! Statut bo nadomestil vse. Ne, preglejmo pravilnike, ki smo jih sprejeli doslej in jih uskladimo z razvojem! Izdelave statutom pa se lotimo takoj. Najprej moramo oceniti samoupravne predpise, ki smo jih že sprejeli. Nato razpravljajmo o nalogah in načelih novega statuta. Šele potem naj se komisija loti izdelave osnutka, o katerem bo kolektiv razpravljati. Plenum je priporočil, naj kolektivi opravijo te naloge do konca aprila, da bi se zatem lahko povsod razvila široka razprava o osnutkih statutom.

Odkritost — dokaz moči naše socialistične družbe

(Nadaljevanje s 1. strani) sme potekati na škodo proizvajalcev razvitejših članov socialistične skupnosti, katerih standard mora stalno naraščati. Slehera uravnolovka ima tu lahko škodljive posledice, ker lahko povzroči, da izgine zanimanje za povečanje produktivnosti dela. Izravnavanje v standardu mora korakati v skladu z izravnavanjem na področju produktivnosti dela. Združevanje proizvajalcev v republikah in med republikami je velikega pomena za močan gospodarski razvoj skupnosti kot celote, najzanesljivejša pot za utrditev in monolitnost naše socialistične skupnosti, ne da bi pri tem bile prizadete pravice posameznih ljudskih republik.

MESANJE NARODA Z DRŽAVO JE NESMISEL

Integracija ni v nasprotju s koristmi posameznih republik, prav tako pa tudi ne odpravlja narodnosti in njen cilj ni ustvariti nov, enoten narod. Ljudje, ki tako mislijo, mešajo narod z državo, kar je nesmisel. Nesmiselnost so tudi pojmovanja tistih, ki menijo, da mora vsak narod, vsaka republika imeti vse lastnosti države. Obstajajo celo nacionalistični elementi, ki govore, da bi vsaka republika morala imeti tudi svojo vojsko, svoj denar in še zunanjo politiko. Takli ljudje nimajo nič skupnega s socialističnim pojmovanjem narodnostnega vprašanja.

Na pravilen razvoj večnacionalne socialistične skupnosti lahko negativno vpliva hegemonizem številnejšega naroda. Hegemonizem pa se lahko izraža tudi pri maloštevilnem narodu, če je na visoki stopnji gospodarskega razvoja. Oba lahko privedeta do hudih posledic, ki se navadno kažejo v težnji po emancipaciji in ločevanju ali pa v sebičnih namerah gospodarsko razvitejšega naroda, da bi izkoristil svoje prednosti v škodo slabše razvitih narodov. Važno je, da pravočasno ugotovimo in odstranimo

vzroke, ki lahko pripeljejo do teh in takšnih negativnih pojavov.

BESEDA »GOSPOD« ZALI, KER IMA RAZREDNI SMISEL

Tovariš predsednik je opozoril, da nekaterim gre težko z jezika beseda Jugoslovanci, da ne bi menda s tem krunili svojih nacionalnih in drugih pravic. Kaj pomeni biti Jugoslovanci? Danes to pomeni biti državljani socialistične Jugoslavije. Vsak je lahko tisto, kar čuti, da je, in nihče nima pravice, da mu vsiljuje kako nacionalno pripadnost, če se čuti samo državljan Jugoslavije.

Beseda »gospod« žali, ker ima razredni pomen. Po šestnajstih letih naše socialistične izgradnje zveni tako medsebojno ogovarjanje nam tuje in absurdno. Mladinci naj reagirajo povsod, kjer slišijo takšno ogovarjanje, in se borijo proti njemu. Nič nas ne moti, če stara generacija, tista iz meščanskih krogov, uporablja te nazive, toda mlademu rodu mora biti tuje. V ustanovah, podjetjih in šolah ne bomo mogli dovoliti, da bi nadalje uporabljali te nazive!

BOJ PROTI POJAVOM, KI ZASTRUPLJAJO ZDRAVO OZRAČJE!

Pri nas si prizadevamo, da izšolamo čimveč intelektualno sposobnih ljudi. Spoprijeti pa se je treba z negativnimi pojavi, ki zastrupljajo zdravo ozračje v naši družbi. Nosilci teh pojavov so maloštevilni jalovi intelektualci, ki zlasti v literaturi, slikarstvu, filmu in drugod lebdijo nekje izven naše socialistične stvarnosti. To so navadno ljudje, ki se zabubijo vase, ki je zanje vse preveč vsakdanje in banalno, ki gledajo na vse z višine in postajajo vedno bolj nedružbena bitja. Nismo proti ustvarjalnemu iskanju novega, recimo v slikarstvu, kiparstvu in drugih umetnostih, smo pa proti temu, da dajemo denar skupnosti za tako imenovana modernistična dela, ki nimajo nobene zveze z umetniškimi ustvarjanjem, z našo stvarnostjo pa sploh ne. Če se hoče kdo ukvarjati s takim slikarstvom ali kiparstvom, potem naj to dela na svoje stroške!

NOVA OBVEZNOST JUGOSLOVANSKE MLADINE

Tovariš Tito je sporočil mladini, da bo njena prihod-

nja delovna akcija avtomobilska cesta vzdolž jadranske obale in skozi Črno goro do avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti. To je zelo važen turistični objekt in zelo koristen za vso našo skupnost. Ta in vse druge akcije morajo biti v skladu z najvažnejšo nalogo mladine — z učenjem.

NA OBZORJU VEDNO VIDNEJŠA ZNAMENJA RAZVEDRITVE

Ko je predsednik republike govoril o današnjem položaju v svetu, je dejal, da so na obzorju vedno vidnejša znamenja razvedritve. V mislih je imel prijateljski ton v pismih, ki sta si jih izmenjala predsednik vlade SZ tovariš Hruščov in predsednik ZDA gospod Kennedy. Obsodil pa je vojnohujskaško politiko kitajskih voditeljev, ki nima nič skupnega z marksizmom, ampak je to prava džing-

skanska politika. Njihova politika kaže na nezaupanje v sposobnost delavskega razreda, da razvija svoje revolucionarne sile in se bojuje z razrednim nasprotnikom znotraj vsake dežele. Računajo s 700 milijoni kitajskih državljanov in sklepajo, da bi v atomski vojni ostalo vsakega živih vsaj 300 milijonov Kitajcev. V imenu česa in zakaj naj bi izginilo tudi tistih 400 milijonov Kitajcev? Mar ni to brezupen odnos celo do lastnega naroda? Na srečo pa so sile miru danes v vsem svetu silno narasle. Sovjetska zveza in druge socialistične države, vse nevezane in druge miroljubne države, kakor tudi napredne sile kapitalističnih držav zastopajo politiko miru. To je tista razvedritve, o kateri je bilo prej govora, zakaj vsi tisti, ki poskušajo zvenketati z orožjem, morajo upoštevati to velikansko silo miru.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Edi Lesjak iz podjetja Mesarja (Novo mesto); Ivan Hrovatič, Janez Sašek, Alojz Pucelj iz Katastrskega urada (Novo mesto); Anton Judež, član kolektiva splošne bolnišnice Novo mesto; Franc Hrovatič, Amalija Jenič, člana kolektiva IMV Novo mesto; Alojz Ajdišek iz podjetja Keramika (Novo mesto); Marija Gorenc, delavka iz Novega mesta; Stanka Staniša in Ana Cvelbar iz trgovskega podjetja »Dolenjka« (Novo mesto); Angela Pavlin, Rozalija Repše, Antonija Redek, Sonja Uršnik, Zofija Metelko, Kristina Orož iz zdravilišča Šmarjenske Toplice; Jožefa Kušljan, Fani Skoda, Stanka Boič, Angela Furar, Ana Turk, Milka Pavlič, Pepca Kovačič, Jožefa Zupan, Vida Cekuta, Tončka Nunčić, Fanika Gričar, Alojz Prah, Jože Vide, člani kolektiva IEV Sentyernej; Marija Medle, gosposinja iz Sentyernej; Martina Medle, Ana Padarčič, Alojz Pavlič, Jože Zagorec, Anton Kirn, Franc Jereb, Anton Kovačič, Janez Božič iz podjetja Podgorje (Sentyernej); Rozalija Kuhar, osnovna šola Sentyernej; Ignac Skoda iz podjetja Vodna skupnost Dolenjsko (Novo mesto); Franc Skrubej iz podjetja »Tobak« (Novo mesto); Ludvik Groznik s kmetijskega posestva, Sentyernej; Anton Gregorič in Karel Hudorovac, Komunalno podjetje, Novo mesto.

Takole je sneg v minulih dneh zametel marsikatero motorno vozilo. Prenekateri »fičček« je moral počakati na gospodarjevo dobro voljo, da se ga je lotil po metehu z metlo... Tista stara: »najprej stal'ca, potlej krav'ca« še kar drži!

OBISK V BREZIŠKI STANOVANJSKI SKUPNOSTI:

Domiselnost in podjetnost - osnovni kapital

»NE ISČEMO ZASLUŽKA, NUDITI SKUŠAMO TO, KAR LJUDJE POTREBUJEJO.« To je osnovno vodilo (žal ga mnogokje ne upoštevajo). »Prebivalci potrebujejo razne obrtne storitve. Vzroki so preprosti: nekatere obrti odmirajo, razvoj pa hkrati terja novih. To je naše področje. Ustreči moramo tam, kjer ne morejo drugi. Ne iščemo zaslужka. Če so pogoji, ustanovimo obrat, ki je potreben. Če je tako, bo zaživel in ostal. Pod kakšno firmo dela naprej, nas ne zanima. Ko smo ga ustanovili, smo ljudem ustregli. Ne priklepamo ga nase. Naj postane samostojen obrat. Sredstva, ki jih ustvarja, so njegova. Nam zadošča prispevek od najemnin. To je naša glavna naloga. Pomagajo nam tisti, ki nas potrebujejo: prebivalci, podjetja, občina in drugi.«

Tako pravijo v stanovanjski skupnosti v Brežicah. Domiselnost, podjetnost in sodelovanje v skupnih potrebah so njihov kapital. Dobro se obrača in lepo obrestuje.

Tudi pri njih se ni usulo kot plaz. Težko je bilo začeti. V juniju 1961 so ustanovili prvi servis: pralnico, 900 tisočakov je prispevala občina. Za nakup pralnega stroja. Nato se je ustavilo, vendar ne zaradi sredstev. 1 milijon 400 tisoč dinarjev se jim steče vsako leto od najemnin. Na več ne računajo. Potrebovali so pisarniški prostor in tajnika. Po letu dni čakanja so uspeli tudi s tem.

V zadnjih devetih mesecih je stanovanjska skupnost v Brežicah ustanovila kar 4 obrtne servise in obrate, enega razširila, enega pa pripravila. Sredstev ni bilo nič več kot nekdanj. Domiselnost in podjetnost sta nadomeščali denar, vendar šele potem, ko so bili ustvarjeni osnovni pogoji. Danes pa vam stanovanjska skupnost v Brežicah nudi usluge v:

Servisu pralnica in kemična čistilnica,

Servisu za plesarske storitve,

Servisu za čevljarstvo,

Servisu za zidarsko-krovske storitve,

Tapetniškem obratu,

Obrat družbene prehrane pa bo v prenovljenem lokalni Štirn, kot vse kaže, odprt prav kmalu.

■ ROJSTNO LETO 1962...

V letu 1962 so se »rodile« štiri obrati stanovanjske skupnosti v Brežicah, bi lahko zapisal kronist.

Čevljarjski servis je pričel lani. 7 delavcev pridno »ustvarjajo« okoli 1 milijon 200 tisoč dinarjev prometa. Povpraševanje po tovrstnih storitvah je še vedno večje od tega, kolikor zmorejo. Na 20 kvadratnih metrih se tišči 7

ficirani krovni mojster, ki je hkrati tudi klepar, je kar z lestve, neke visoko pod streho povedal: »Delavnice na sredi ne potrebujemo...«

O tapetniški delavnici in njeni uspehi smo že pisali. Zanimajo se za prostore nekdanje žage tovarne pohištva v Brežicah, kjer bi se lahko razmahnil. Naročil je dovolj dela pa ne bo zmanjkalo.

■ DOMISELNOST IN PODJETNOST LAHKO NADOMESTITA SREDSTVA

Tudi o pralnici smo v našem listu že pisali. Pred nedavnim so uredili še sušilnico. In koliko so porabili? Samo 150 tisočakov. Ena sama peč ogreva vse prostore, hkrati pa tudi sušilnico. Ker stane stroj za kemično čiščenje okoli 12 milijonov in ne bi bil niti 35-odstotno izkoriščen, so se dogovorili s kemično čistilnico stanovanjske skupnosti v Vidmu-Krškem o kooperaciji. Zanje sprejemajo obleke v čiščenje in jih dostavljajo v Vidmu-Krško. Potrošniku so prihranili pot...

1 milijon 400 tisoč dinarjev se nabere vsako leto iz deleža najemnin. S tem je stanovanjska skupnost v Brežicah mnogo ustvarila. 900 tisočakov je prispevala občina za nakup pralnega stroja. Ostalo so ustvarili sami. Lani so dosegli 12 milijonov dinarjev prometa. Da, res je, domiselnost in podjetnost lahko nadomestita denar!

Nismo našli vsega, kar je doslej opravila stanovanjska skupnost v Brežicah, vendar je tudi to, kar smo povedali, veliko. Niso iskali zaslужkov. Sledili so potrebam in začeli najprej povsod tam, kjer je bilo najtežje.

■ NASA DOLŽNOST JE...

Delavci in uslužbenci v Brežicah imajo za prehrano na razpolago tri gostinske obrate. Njihove zmogljivosti so premajhne, hrana pa ni dovolj poceni. Pomagati je treba, toda kako? Stanovanjska skupnost se je lotila tudi tega. »Smatramo za svojo dolžnost rešiti tudi to vprašanje,« so nam rekli. Ze v marcu letos bo, če bo šlo vse po sreči, stekel v lokalni Štirn preurejeni obrat družbene prehrane. Zmogljivost bo 250 do 300 obrokov. Mlečna restavracija se bo z osebjem in vsem, kar ima, preselila tja. V posebnem prostoru bo majhna točilnica s hladilnim pultom, kjer vam bodo postregli s kavo, z raznimi prigrizki, delicatami in podobnim. Občina bo primaknila nekaj sredstev, najeli bodo posojilo, nekaj bodo prispevali tudi kolektivi. Iz malega raste veliko. Hrana pa bo okusna in cenena, takšna, da bo delavcu zadoščala in da jo bo zmogel tudi njegov žep. Kolektiv mlečne restavracije, ki je speljal svoj obrat, bo prav gotovo zmogel tudi to nalogo.

Nismo našli vsega, kar je doslej opravila stanovanjska skupnost v Brežicah, vendar je tudi to, kar smo povedali, veliko. Niso iskali zaslужkov. Sledili so potrebam in začeli najprej povsod tam, kjer je bilo najtežje.

Pravkar je prehodil 1300 stopnic (tisoč tristo!), da je prišel iz najnižje etaže, kjer je kopal za nas premog. Zdaleje je izpraznil karbidno svetilko, nato pa bo odšel domov. Kanarijski rudarji liče te dni še bolj kot sicer, samo da bi lahko dali skupnosti čim več premoga. Odjemalci se vrste na njihovih vratih iz vseh krajev Slovenije...

To in ono iz Dol. Toplic

Javna razsvetljava v Dolenjskih Toplicah je še vedno pomankljiva. Pred prosvetnim domom že več mesecev ni luči. Kot je slišati, je po sreči napaka v napeljavi, zaradi katere žarnice hitro pregorevajo. Čas bi bil, da bi to vprašanje dokončno uredili.

Zdravstveni tečaj, na katerem bodo gozdni delavci spoznali pravila prve pomoči, poteka te dni v Dol. Toplicah. Vodi ga zdravnik dr. Roš.

Kopaljski dom v Dol. Toplicah bodo letos dvignili za eno nadstropje. Pripravljalna gradbena dela so že v teku. S tem bo omiljena kriza za nastavitvene prostore, ki je vsako leto občutna zlasti v sezoni. Gostom, ki prihajajo na zdravljenje, pa bo ustrezno tudi zato, ker jim ne bo treba več hoditi v kopalnice iz sosednjih stavb. Stavbo, ki je stara že več kot 200 let, bodo na novo prekrili.

Občinski odbor krajevne organizacije RK v Dol. Toplicah, ki je bil 23. januarja, je pokazal mnoge uspehe. Organizacija je bila delovna na vseh področjih: v boju proti tuberkulozi in alkoholizmu, pri zdravstveni vzgoji prebivalcev in mladine ter v krvodajalstvu.

Drago Gregorc

Nad 250 tisočakov za popravila potov

Krajevni odbor v Sentyernej je nedavno razdelil med vas svojega področja 254.000 dinarjev, ki jih bodo uporabili za popravila poti. Spomladaj bodo uredili tudi park pri Sentyernejem spomeniku.

PROIZVAJALCI: prihajajte na redne zdravniške preglede - obvarovani se boste poklicnih bolezni!

Z usklajenimi programi zagotoviti razvoj kmetijstva in gozdarstva

Interesna področja, usklajeni programi, podružbljanje zemljišč in kooperacija kot dopolnilo družbene proizvodnje so štiri osnovne naloge

Konferenca komunistov kmetijcev in gozdarjev občine Novo mesto, ki je bila v soboto, 26. januarja, sodi med najuspešnejše, kar jih je bilo v Novem mestu. Njena vrednost je v tem, da so komunisti z odkrito in zelo stvarno razpravo o subjektivnih slabostih (v veliki meri je to zasluga uvodnega referata) ugotovili, da sta hitrejši razvoj družbene proizvodnje v kmetijstvu in gozdarstvu najnujnost ter hkrati naloga vse skupnosti. Kot prvi so poklicani uresničevati to nalogo komunisti.

Enotno stališče pri sprejemanju programov naj zagotovi usklajenost le-teh ter enotno akcijo. Skupna, družbena korist ima pri delu kmetijskih organizacij prednost pred ožimi lokalnimi interesi — to je trajno geslo, ki je izzvenilo v razpravi. Sodobnejša, večja in cenljiva proizvodnja v vseh panogah — torej tudi v kmetijstvu in v gozdarstvu — je vedno in povsod prva naloga. Polžukusom v kmetijstvu, ki so nas doslej veljali milijone, je odklenkalo.

V razpravi na konferenci so prišla do izraza nekatera nesoglasja med komunisti KGPK in KZ Novo mesto, ki se razhajajo v posameznih ocenah nalog in bodočega razvoja. Prav bi bilo, ko bi komunisti obeh kolektivov v naporih za uresničevanje skupnih nalog tesneje sodelovali in se pogostejše sestajali. Kolikor več bo skupnih razprav, toliko lažje se bodo sporazumeli. Kopica stališč o podružbljanju zemljišč in gozdov, ki je prišla na dan v razpravi, opozarja, da bo treba iz dosedanjih izkušenj izbrati najboljše načine in jih uvajati v vseh organizacijah.

Sklepi konference (zaradi pomanjkanja prostora lahko bralci, žal, posredujejo le drobce najpomembnejšega gradiva) pomenijo konkretizacijo napotil IV. plenuma CK ZKS v kmetijstvu in gozdarstvu novomeške občine. Kot takšni so v kmetijstvu za vse komuniste v obeh panogah, prav to pa je najresnejše zagotovilo, da bodo obsežne naloge uresničene.

Sekretar občinskega komiteja ZKS, tov. Franc Kotnik je v uvodnem referatu orisal dosedanji razvoj kmetijstva. Opozoril je na izpremembe v socialnem sestavu prebivalstva, ki so nastale zaradi industrializacije. Hitri gospodarski razvoj zahteva hitrejšo rast kmetijske pa tudi gozdarske proizvodnje. Družbeni sektor kmetijstva je, upoštevaje kmetijske površine, sorazmerno majhen. Prispevek kmetijstva pa je v skupnem bruto proizvodu in narodnem dohodku, ko ugotovimo, da se pretežni del prebivalcev še vedno ukvarja s kmetovanjem, nesorazmerno.

Protislovja v dosedanjem razvoju

Ko referat našteva vzroke za počasen razvoj kmetijstva, ugotavlja: družbeni brutoprodukt kmetijskih organizacij je v pretežni meri ustvarjen z nekmetijskimi dejavnostmi. Pri KGPK Novo mesto dosega okoli 75 odst. skupnega bruto proizvoda iz gozdarstva, v kmetijskih zadrugah pa precejšen del z blagovnim prometom (odkupci). To pomeni, da je usmerjenost v proizvodnjo še vedno premajhna. Dosedanje investicije so bile, če upoštevamo velik pomen kmetijstva, pre-

majhne. V letu 1960 smo investirali vsega 190 milijonov, v letu 1961 blizu 236 milijonov, v letu 1962 skoraj 207 milijonov, letos pa bomo po programih investirali 442 milijonov. Hkrati s tem smo premalo uporabljali kot instrument za podružbljanje kmetijske proizvodnje davčno politiko in odlok o agrominimumu. Pogodbeno sodelovanje v zadrugah je bilo bolj samemu sebi namen kot pa sredstvo za dopolnitev družbene proizvodnje. Večji del vzrokov za takšno stanje leži v neuskajenosti programov in dela kmetijskih organizacij. To so najpomembnejše ugotovitve referata.

Interesna področja, gozpodarska karta razvoja in načrtna uporaba instrumentov

Med prvimi se je priglasi k besedi predsednik ObLO tov. Sergej Thorževski. Na kratko povzeto je opozoril predvsem na to, da je bilo dosedanje programiranje v kmetijstvu premalo usklajeno. Kmetijske organizacije se morajo sporazumeti, v kaj bodo usmerile svojo kmetijsko proizvodnjo. Nato bo mogoče določiti interesna področja posameznih organizacij, s pomočjo obojega pa bi strokov-

njaki izčelali gospodarsko karto razvoja kmetijstva v občini. Sele nato bodo instrumenti, ki so na razpolago (davčna politika, odlok o agrominimumu), lahko v rokah ObLO služili kot sredstvo in pomoč kmetijskim organizacijam pri podružbljanju zemljišč.

Dosedanja davčna politika je neredko dosegala naspotne učinke, saj smo z njo bolj prizadeli gospodarstva v hribovitih, odmaknjenih področjih, kjer je prav zato na ponudbo največ zemljišč. Ko bo znano, na katerem okolišju bodo KGPK in zadruga razvijali svojo proizvodnjo, bomo davčno politiko in odlok o agrominimumu uporabljali tam. Kontrola bo lažja, ker bo področje majhno, to pa bo zagotovilo učinkovitost.

Podružbljanje zemljišč zagotavlja ekonomičnost proizvodnje

Tov. Lojze Pajnič iz okrajne gospodarske zbornice Ljubljana je razpravljal o podružbljanju zemljišč kot nujnosti, ki zagotavlja ekonomičnost proizvodnje na družbenih kmetijskih obratih. Kolikor se spuščamo v investicije, ne da bi prej zagotovili podružbljanje zemljišč, ki bodo potrebna za življenje in obstoj obrata, je investicija nerentabilna in družbeno neupravičena. Na obeh v letošnjem letu največjih investicijskih objektov v občini: pitališču bekonov v Zalogu in v živinorejskem obratu v Draškovicu, zori vprašanje zemljišč, ki naj zagotovijo proizvodnjo na obeh obratih. Dosedanje površine so za to premalo, zato je podružbljanje zemljišč v okoliškem področju neizogibno. Hkrati s tem pa ne smemo pozabiti na kooperacijo, ki mora v Zalogu zagotoviti pujske za vzrejo, pa tudi zadostne količine krmil, v Draškovicu pa mlada goveda in krmo. Oboje opozarja, da je vsebinska vrednost kooperacije v dopolnjevanju družbene proizvodnje. Za

takšno kooperacijo sta odgovorna zadruga in KGPK, zato jo naj oba razvijata.

Skupne napore podrediti trem osrednjim obratom

Razprava je ugotovila, da so naložbe v farmo bekonov v Zalogu, v živinorejski obrat v Draškovicu in v mlečno farmo v Jurki vasi skupna naloga, ki mora letos osredotočiti vse napore. Težnje vseh kmetijskih organizacij naj bodo usmerjene v ustvaritev pogojev za razvoj teh treh obratov. Konferenca je priporočila razdelitev interesnih področij v občini. KGPK Novo mesto se bo razvijal na desnem bregu Krke od Novega mesta do Sentjerneja in na levem bregu od Novega mesta proti Straži, KZ Dolenjske Toplice na desnem bregu do Jurke vasi, KZ Novo mesto pa v okolici Novega mesta in na levem bregu Krke proti Škocjanu. Podružbljanje zemljišč v okolici Zaloga in Draškovca je v zvezi s tem najpomembnejša naloga.

Nobena kmetijska organizacija se ne sme umikati podružbljanju zemljišč. Vsaka ponujena parcela je uporabna, bodisi za proizvodnjo, pogozdovanje ali za zamenjavo. Udeleženci so spregovorili tudi o vprašanju kmetijskih kadrov in poudarili zlasti to, da bo specializirana proizvodnja zahtevala večino več kvalificiranih delavcev, le-teh pa nimamo. Večja skrb za boljše življenske pogoje kmetijskih in gozdarskih delavcev ni zadnja naloga.

Nepotrebno škripanje v gozdarstvu

V razpravi o gozdarstvu se je zvrstilo precej diskutativ. Lotili so se dvoje: oskrbe lesne industrije s surovinami in podružbljanja gozdne proizvodnje. Nepotrebne težave v oskrbi domače lesne industrije s hločvino povzročajo gospodarsko škodo, gozdarska proizvodnja pa ni omenila nobenega utemeljenega vzroka. Zaključek kon-

Nova šola v Sentjerneju — radi verjamemo Sentjernečanom in vsem okolčanom, da komaj čakajo pomladi: z odjugo bo podjetje PIONIR nadaljevalo dela na tej prepotrebni stavbi

ference, obvezan za vse komuniste, je tak: lesna industrija ima svoje planske naloge. Če ji ne zagotovimo hločvine, ogrožamo uresničevanje družbenega plana, vsak komentar pa je odveč. Besedni dvoboj, ki se je razvil okoli podružbljanja gozdne proizvodnje, je pokazal, da se gozdarji vse preveč vrtijo pri vprašanjih: kdo, kje in kako, namesto da bi smatrali podružbljanje kot skupno nalogo z edinim ci-

ljem — zagotoviti večje lesno bogastvo. Na nepotrebno in neutemeljeno ločevanje podružbljanja blagovne proizvodnje in celotne gozdne proizvodnje je opozorila inž. Danica Belopavlovičeva, ki je poudarila, da so tisoči hektarov gozdov nedonosnih. Prav to pa zahteva od gozdarjev, da gozdov ne ločujejo po sektorjih lastništva in da vrednotijo podružbljanje kot nedeljivo nalogo.

Miloš Jakopec

Temeljiti zdravniški pregled je cenen!

Zdravstveni dom v Metliki ima povprečno najmanj pregledov zavarovancev, zato pa so ti pregledi temeljitji. Tako preprečujejo spekulacije zavarovancev, hkrati pa je s takšnim, temeljitim načinom zdravljenja kolektiv zdravstvenega doma v Metliki lažje tudi znižati porabo družbenih sredstev, namenjenih za zdravstvo.

Skлади doma so se okreplili, zato bodo letos pričeli z gradnjo stanovanj. Stiranost-

vanjski blok z dvema garsonjerama bodo gradili v sodelovanju z metliško lekarno. Oboji imajo zbranih 10 milijonov dinarjev lastnih sredstev, gradnja pa bo veljala

METLIŠKI TEDNIK

največ 18 milijonov. Za preostanek bodo najeli posojilo.

Popoldanske ordinacije za zaposlene zavarovance so uvedli že pred tremi leti, vendar se jih zavarovanci premalo poslužujejo. Patronažna služba je dobro organizirana, saj so 2 sestri in 2 babice opravile lani okoli 1800 do 2000 obiskov na domu.

Pojasnilo Obrtnega servisa v Semiču

Obrtni servis v Semiču opravlja svojo zadnjo objavo v Dolenjskem listu z dne 10. januarja tako, da nima prostih še nekaj škarjajev (imajo samo ene, ki so jih stale nad 3 milijone dinarjev), pač pa ima prostih še nekaj kapacitet pri teh strojnih škarjajih. Zato se priporoča cenjenim odjemalcem za naročila in nudi svoje usluge!

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

Ta »greze bosera« se mi je zagrizel v uho tako, da nisem mogel zadržati smeha.

»Le smejaš se,« se je zatogotil Jakopin, »dobro pa je le, če človek nemško govori!«

Ker je bilo mleko pozajeto, je družina vstala in odšla.

»Kje pa je Meta?« vprašam gospodinjo.

»Pri ognjišču je jedla,« odgovori mati, »in sodim, da jo je malo sram pred tabo.«

»Sitna je danes,« pristavi Boštjan, »in kadar jo prime tak dan, ni izhajati ž njo.«

Gospodinja ga je zavrnila:

»Ne bodi prehud ž njo! Ni posebnega zdravja in hitre jeze je tudi.«

»Kar ima od tebe,« je dodal gospodar zadovoljno.

Hišna vrata so se lahno odprla; gospodar in gospodinja pa sta utihnila. Nekaj časa je obstala, nato se je približala peči, da je stopila vsa njena postava na svetlo. Takoj sem videl, da je še pol otroka, pol device, torej najlepša stvaritev, s katero je osrečil Bog zemljo in moške na nji! Visoka je bila kot klas na njivi. Obraza še nisem mogel opaziti, ker je imela ruto tako zavezano, da ga je z njo skrivala.

»Sem pojdi, Meta!« sem jo pozval nekoliko osorno.

»Saj grem!« je odgovorila tiho. Nato je pristopila k mizi, sedla na stol in odvezala ruto pod obrazom, da ji je padla na rame.

Na obraz ji je padala polna svetloba. Kako naj vam, ljube prijateljice, popišem ta obraz? To je ravno: ne da se popisati! Pogledal sem jo, ali takoj je odmaknila oči ter jih dvignila proti stropu. Prešinila me je misel: ta obraz, nebeski Rafael, se je moral nekada že zibati pred tvojim duhom! In res, v Bologni je bilo, ko sem koprnel pred Rafaelovo podobo svete Cecilije! Naša Meta je imela obraz te svete Cecilije. Čarobni vtis pa so še povečali svetli, na rdeče spominjajoči lasje, ki so v debelih kitah težili sveto Cecilijo z Jelovega brda.

V meni je vse zakipelo, česar pa nisem smel pokazati otroku. Moja osornost jo je bila prvi hip pre-

plašila, pa se je hitro ojačila. Meni nič tebi nič je spregovorila:

»Brado pa proč deni! Samo živina ima lase po celi glavi!«

Moja brada, na katero sem toliko ponosen, ni bila vseh temu osatu! To so bile edine besede, katere je Meta tisti večer v moji družbi spregovorila.

Spravili so me spat v gorenjo hišo. Lojena sveča se je prižgala, da nam je svetila po temnih stopnicah, in vzeli smo tudi »hlapca« s seboj, da sem mogel uginiti luč, kar pri lojeni sveči ni bila malenkost. V gorenji hiši je vse dišalo po žitu. Ondi so stale pregrade, ki niso bile pri Presečnikovih nikdar prazne. Bila je tudi »malana«. Na vsaki steni se je videla zlata monštranca z belo hostijo, a obdajalo jo je grozdje v isti velikosti, kakor so ga nekaj prinesli iz dežele Kanana. Tu je stala tudi postelja, široka, da bi se bila na njej brez težave vežbala cela stotinja. Sivo-rdeče-belo je bila prevlečena v umetnih štrikotih, na srednji končnici, ravno nad vzglavjem, pa je zrlo resno in skrbno veliko božje oko, da si lahko spal brez strahu pod njegovim mogočnim varstvom.

Legel sem v posteljo na plevnico, ki je bila za moje kosti precej trda. S hlapcem pa sem strl luč, da je po vsej gorenji hiši neprijetno zadišalo. Ali vendar, kako je bilo prijetno ležati tu! Ze ta zrak — spal sem pri odprtem oknu — mi je napolnil pljuča kakor voljno in rahlo laško olje.

Zatisnil sem oči: okrog mene so se sukale zlate monštrance z belo hostijo in spremljali so jih orjaški grozdi, in to v tako živih barvah, kakor jih je vedel zidu vdihniti le samok, ki ga je Poljanski dolini rodil neznačni Divjakov mlin ob bistri Hotoveljsčici! Janez in Štefan, kdo vaju danes še pozna? Imeni slavnih sinov zadnjega se bleščita s kamnite plošče v poljanski cerkvi. Janez in Štefan Subic pa sta legla v zemljo, tiho in ponižno, kakor sta svoj čas živela, samouka slikarja in kiparja. Bila sta plemenita slovenska sadova naše zapuščene matere zemlje! Velika bi bila umetnika, da sta se tako izsolala, kakor sta izsolala v potu in trudu svoje sinove!

Na ta dva moža sem mislil prvo noč na Jelovem brdu in spomin nanju je pomnožil harmonijo, ki je objemala Presečnikovo selišče.

IV

Drugo jutro me je zbudil rahel klic: »Vstati je čas!« Dan se je komaj delal, ko sem že tical v obleki. Moje telo je bilo okrepcano, ker sem spal, da cesar ne more boljše.

Spodaj v hiši je že stala skleda na mizi in kmalu je bila zbrana okrog nje družba prejšnjega večera. Da so bili žganci ranega jutra gospodarji, o tem vam ni treba posebej praviti. Mati jih je bila polila z »volčvimi maslovnikom«, mi pa smo komaj čakali, da sežemo po žlicah.

Volčvi maslovnik — nemogoča beseda! Pa se je vendar dostikrat spominjam, kadar si kvarim svoj želodec po ljubljanskih gostilnah. Žal, tudi ta jed — v pinjeno mleko zakuhana moka — je izginila, in prav mlo se mi je storilo, ko sem zadnjič izpraševal poljanska otročeta, pa niti eno ni vedelo govoriti o volčvem maslovniku. Drugače smo jedli v prejšnjih časih, pa smo tudi drugače rasli in dorasli kakor zeleni današnji drobiž.

Pred hlevom sva si z Boštjanom, oba goloroka, opasala oselnike ter si snela kose z zida. Liza je prinesla iz hleva posodo penastega, ravnokar namolzenega mleka. Porogljivo se je zasmejala: »Heh!«

Pohvala kanižarski „SVOBODI“

Na občnem zboru DPD »Svoboda« v Kanižarici je Lojze Hudele poročal o dejavnosti društva in problemih, ki jih »Svoboda« premaguje. Zlasti so precej problemov povzročale finančne težave, ker je društvo največ sredstev namenilo za opremo kegljišča in nabavo ostalega inventarja. Z načrtnim delom in požrtvovalnostjo članstva pa so te težave kmalu prebredli.

Med sekcijami, ki so pri »Svobodi«, so najbolj zadovoljili kegljači in strelci. Kegljaska sekcija je imela vrsto tekmovalj z domačimi in hrvaškimi ekipami in se je uvrstila v republiško ligo. Strelci so se ponovno izkazali na tradicionalnem tro-

boju med Karlovcem, Varaždnim in Kanižarico, razen tega pa so pozivili delo z osnovanjem pionirskega strelskega krožka. Zelo lepo je poslovala knjižnica, ki jo je vodil Klevišar. Klubsko življenje razen rednega gledanja TV-oddaj ni bilo pravilno organizirano. Klub je namreč edini večji prostor za shode ljudi v Kanižarici, zato bi ga v bodoče kazalo koristneje uporabljati.

Na drugi strani je občni zbor ugotovil, da je močno nazadovala kulturno-prosvetna dejavnost, ki je bila nekdanj osnovno gibalno kanižarske »Svobode«. Veliko možnosti je, da bi jo popestrili. Zlasti bi lahko organizirali razne krožke, razgovorne ve-

čere, predavanja, kvalitetne predstave in podobno.

Med sklepi občnega zbora je rečeno, da je ponovno oživila pionirska sekcija, ki je bila do nedavnega vodilna v črnomaljski občini. Pričakujejo, da bo delala tudi v prihodnje tako požrtvovalno, kot doslej, ko je zlasti gojila belokranjske ljudske plesne.

Kanižarska »Svoboda« ima nedvomno še več težav, ki jih bo moral reševati novi upravni odbor, kateremu predseduje inž. Rozman. Volja Kanižarčanov je, da bi društvo nudilo čim več lepega za kulturno izobrazbo in razvečarilo. -ko

V Novem mestu: »REZIJSKI VEČER«

SLAVISTICNO DRUŠTVO — podružnica Novo mesto vjudno vabi na »REZIJSKI VEČER«, ki ga prireja s pomočjo Glasbeno narodopisnega inštituta iz Ljubljane. Prireditev bo v torek, 5. februarja, ob pol osmih zvečer v dvoranah Zavoda za izobraževanje odraslih in produktivnost dela. Predavanje dr. V. Voduška in dr. M. Matičetova bo spremljal kratek barvni film o Reziji in njenih ljudeh. Vstop prost.

Pestro in kvalitetno dejavnost — pravijo v Šentjerneju

Na občnem zboru KUD »Brata Pirkoviča« v Šentjerneju so 20. januarja ugotavljali, da ima društvo veliko pristašev, ki jim je pri srcu njegov napredek in razvoj, da pa, žal, obstajajo problemi, ki kulturno-umetniško dejavnost močno utesnjujejo. Rekli so, da povzročajo največ težav neurejena dvorana, kjer ne morejo imeti predstav, kakršne želijo. Sprožili so tudi vprašanje, kaj bo s šentjernejskim kinematografom. Značilno je, da niso rentabilni, ker imajo premalo obiska in preveli-ke režijske stroške. Rešitev vidijo v tem, da bi ustrezni organi oprostili dajatev male kinematografe. V Šentjerneju imajo poleg tega še eno težavo: star kinoprojektor. Upajo, da bodo s skupnimi močmi je zbrali toliko sredstev, da bodo kupili novega, ki bo lahko predvajal tudi filme za široko platno.

Občni zbor je pohvalil nedavno ustanovljeni šentjernejski oktet ter pripomnil, da pomenijo njegovi nastopi poživitev kulturno-prosvetne

dejavnosti. V razpravi so še omenili, da bo dramska sekcija kmalu postavila na oder igro, ki jo je izbrala po temeljitejšem pretresu. Pripomnili so, naj bi tako izbirali tudi v prihodnje, da ne bi na oder zašlo vsako delo, ki slučajno pride v režiserjeve roke.

Televizor v Gabrjah

S skupnimi močmi je osnovna šola v Gabrju kupila televizor. Ob njem je vedno živahno, saj je televizor v vaseh pod Gorjanci redkost.

Priprave za proslave v Prešernovem tednu

V počastitev slovenskega kulturnega praznika ob obletnici Prešernove smrti bo v Novem mestu SLAVISTICNO DRUŠTVO priredilo predavanje o naši pokrajini Reziji, ki je še skoraj 100 let pod Italijo. — AKTIV LMS GIMNAZIJE bo dal izbor recitacij Cankarjevih del. — Na obletnico Prešernove smrti pa bo v DOLENJSKEM MUZEJU odprta razstava originalnih risb Mihe Maleša, ki ponazarjajo Prešernove pesnitve. In razstava knjižnih izdaj Prešerna.

Podrobnejši program bo objavljen v prihodnji številki Dolenjskega lista.

»KOZARO« bodo predvajali v Franciji, Belgiji, Švici in Kanadi

Pariško distributersko podjetje »Jacques Leitienne« je odkupilo jugoslovanski film »Kozara« in ga bo predvajalo v Franciji, Belgiji, Kanadi in severnoafriških deželah. Kozaro bodo sinhronizirali na

Poslovljni večer šolskega upravitelja v Orehovici

Pred dnevi se je od Orehovčanov poslovil tamkajšnji šolski upravitelj Marjan Misson. Vaščani in starši šolskih otrok so mu pripravili lepo darilo, marljivo pevovodja pa je še zadnjikrat stopil pred pevski zbor, ki mu je dirigiral in z njim zapel nekaj pesmi. Vsi, ki so ga poznali, bodo zelo pogrešali tovariša Missona. Zavedajo se tega, so se mu vsi prisrčno zahvalili in mu želeli srečno pot na novo službeno mesto v Višnji gori.

Novo Smajičevo darilo

Te dni je hrvaški umetnik Petar Smajić poslal kostanjeviški šoli novo darilo — Mati doji dete. To je lesena skulptura, približno pol metra visoka, ima vse lastnosti Smajičevega mojstrstva v lesu. Ljubek, umirjen in srečen obraz matere razodeva materinsko srečo, ko drži v naročju svojega otroka in mu teši glad. Umetnino smo uvrstili med dela, ki jih ima kostanjeviška umetnostna zbirka — Gorjupova galerija. — V pismu pošilja umetnik pozdrave vsem prebivalcem v Kostanjevici in okoliških vaseh. Sporoča jim, da se veseli poletja, ko bo prišel na obisk.

Izvedeli smo, da je umetniku Socialistična zveza mesta Celja naročila, naj jim izdela za stari grad v Celju podobo Veronike Deseniške. Umetnik je povabil sprejel in bo letošnje poletje ustvarjal v trdnjavi nekdanjih mogočnih celjskih grofov.

francoski jezik in nekoliko skrajšali. Pariški dnevni in filmski tisk je doslej objavil o filmu več pohvalnih kritik. Po mnenju pariške kritike sodi Bulajičev film med najboljše stvaritve te vrste.

NOVOMESČANI: ne zamudite tega znamenitega filma, ki ga vrtiljo te dni v kinu Doma JLA!

NEKAJ ESPERANTSKIH NOVIC

V Novem mestu že drugo leto uspešno deluje esperantski krožek ko ena oblik izvenšolskih aktivnosti na kmetijski srednji šoli na Grmu. Po uspehi razstavi so se krožkarji z vso prizadevnostjo lotili izpopolnjevanja v osnovnem in nadaljevalnem tečaju. Tudi na novomeškem učiteljskem vlada za učenje mednarodnega jezika precejšnje zanimanje in bodo v kratkem začeli z osnovnim tečajem.

Svetovna zveza esperantistov (UEA), ki ima svoj sedež v Rotterdamu, namerava med drugimi znanimi deli izdati v esperantu tudi delo našega Nobelovega nagrajenca Andrića: Most na Drini. V tem jeziku med drugim lahko beremo že Levstikovega Martina Krpana, Cankarjevega Hlapca Jerneja, Mažuraničovo Smrt Small Age-Cengića itd. Tako pomaga esperanto pri spoznavanju narodov in njihove literature.

Leta 1961 je šlo preko mikrofona petnajst radijskih postaj v eter 1485 programov v mednarodnem jeziku esperanto. Največ oddaj te vrste ima varšavski radio, ki že

Tečaj za nepismene

Na pobudo mladinskega aktiva pri SGP Pionir v Novem mestu se bo v prvi polovici februarja pričel začetni tečaj za nepismene delavce, ki so zaposleni v tem podjetju.

Joža Gorjup: V GOSTILNI (1929) — Iz Gorjupove galerije v Kostanjevici na Krki

UMRLA JE PLEMENITA ŽENA

Pretekli teden je v Ljubljani umrla Japonka Marija Skušek. Več kot štirideset let je živela v Ljubljani, kamor se je po čudnem naključju poročila s Slovencom Skuškom.

Marija Skušekova je bila doma na Japonskem. S svojimi starši je nekaj let živela tudi na Kitajskem. Doma so bili premožni in veliki zbiralci umetnin ter starin. Ko se je za stalno preselila v Ljubljano, je s seboj pripeljala celo premoženje v kitajskem in japonskem umetnem pohištvo ter umetninah. Te je skrbno čuvala in jih v celoti poklonila naši državi ter s tem položila temeljni kamen za orientalski muzej pri Slovencih.

Na Kostanjevico je bila posebej navezana. Bila je po svojem možu v sorodu z družino Gorjup, iz katere izhaja

tudi kipar in slikar. Se posebej se ji je ob pogostnih obiskih priljubila naša pokrajina. Zadnji dve leti je semkaj večkrat prišla tudi zavoljo japonskih udeležencev na mednarodnem simpoziju kiparjev. Bila je neutrudljiva prevajalka, hkrati pa tudi edina, ki se je lahko pogovarjala s temi umetniki. Zato bo pri nas nepogrešljiva.

Zaradi plemenitosti in iskrene ljubezni do Slovenije in Jugoslavije nam bo ostala v svetlem spominu. Do kraja

se je razdajala tudi s svojim delom. Z ekipo Rdečega križa je prepotovala vso Slovenijo. Njeno življenje pa je bilo kljub izredni plemenitosti tudi tragično. Izgubila je najprej moža, nato sina in slednjič še hčer. Prav letošnje poletje smo jo vprašali, če misli obiskati svoje domače kraje. Grenko se je nasmehnila in odgovorila: »Žena, ki se poroči s tujcem, se pri nas ne sme vrniti domov.« Naj ji bo lahka zemlja, ki jo je ljubila.

Sedemnajst prevodov v tuje jezike

Društvo slovenskih književnikov je pred dnevi podalo obračun svojega dela v preteklem letu. Njegovi člani so objavili 4 pesniške zbirke, 21 proznih del, 6 dramskih besedil, zbirko pesmi za mladino, 9 mladinskih proznih del, eno televizijsko dramo, 6 radijskih iger, 2 scenarija in 8 zbirk esejev, kritik in razprav. Sedemnajst del naših pisateljev je bilo prevedenih v tuje jezike.

Člani društva slovenskih književnikov so imeli lani okrog 150 predavanj, pripravili so 148 literarnih večerov, posebno plodno je bilo tudi delo komisije za stike s tujino. Nerešeno pa je še vedno stanovanjsko vprašanje nekaterih članov Društva slovenskih književnikov, med

njimi so tudi taki, ki čakajo na stanovanje že vsa leta po osvoboditvi.

Nova predsednica društva je Mira Mihelič, podpredsednik Tone Seliskar, tajnik Dušan Moravec in gospodar Venceslav Winkler.

Lepo darilo za šolarja je mladinska povest T. SELISKARJA:

● JADRA NA ● ROBU SVETA

IZDALA 790 din DOLENJSKA ZALOŽBA

„Srečni dnevi“ na straškem odru

Lahko rečem, da v Straži razen kina ni kulturnih prireditev, zato si ljudje želijo razvedrila. Radi gledajo igre, zlasti če igrajo domačini. Če kdo vpraša, zakaj vidi

domačine igrati le enkrat ali največ dvakrat v letu, mu lahko kar odgovorim: čanes ne dobimo na oder nikogar od starejših članov, razen požrtvovalnega režiserja A-

loja Antončiča, temveč le mladi, ki marsikdaj ni zmožna posameznih vlog zaigrati tako, kot bi jih starejši. Zato je razumljivo, da izbirajo take igre, ki jih zmorejo. 16. decembra lani so imeli Stražani priložnost videti komedijo francoskega pisatelja Pugeta »Srečni dnevi«. V posameznih vlogah so se predstavili: Michel Bouilhet — Jože Lukan, Oliver Laprade — Branko Senica, Bernard Gassin — Franci Zaman, Oliver Laprade — Majna Darovec, Marianne Gassin — Vida Picoj in Francine Gassin — Marinka Kržan.

To igro so studirali v celo slabih razmerah. Mnogokrat niso mogli na oder, ker je bilo premrzlo, zato so moral vaditi v majhni sobici, kar se je poznalo na premieri. Ker je v teh januarjskih dneh preveč mrzlo, so ponovitev preložili na poznejši čas. S komedijo nameravajo gostovati še v nekaterih krajih. Nikomur ne bo žal, če si bo to veselje ogledal.

Kmalu pa bodo delovni Stražani začeli studirati novo igro, najbrže spet komedijo, ki bo prišla na oder še v tej sezoni. Razen tega so mladinci in mladinke na zadnjem sestanku sklenili, da bodo pripravili »Veseli večeri«, s katerim pa imajo že na začetku velike težave. Z mnogo volje in s sodelovanjem starejših se jim bo to morda le posrečilo. fr.

Prizorček iz prvega dejanja ob prihodu pilota

ALI JE GOZD RES SAMO ZA DRVA?

SPODNJE

Občinski odbor SZDL v Brežicah je v letu 1962, ko je razpravljala o gozdarstvu, priporočil približno takole: »Podružbljanje gozdarske proizvodnje narekuje, da pričnemo sklepati kooperacijske pogodbe tudi z zasebnimi lastniki gozdov. Enoletne pogodbe, ki določajo samo tržni odnos pri poseku lesa, ne dosegajo namena. Vse preveč je razprav o tem, kakšna naj bo organizacijska oblika gozdarske službe, vse premalo pa razmišljamo o tem, kako gospodariti v gozdovih. Slednje pa je toliko bolj pomembno zato, ker so gozdovi v občini močno izsekani in opustošeni...«

Okoli 9500 hektarov ali 35 odst. vseh površin v občini je poraslih z gozdovi. V zasebnem lastništvu je 6685 hektarov gozdov ali 70,8 odst. Povprečna lesna zaloga je zelo majhna: vsega 3 kubične metre iglavcev in 82 listavcev ali skupaj 85 kubičnih metrov lesa na hektar. Praviloma pa bi moral imeti hektar gozda povprečno po 250 kubičnih metrov lesa. Letni prirastek je 2,45 kub. metra ali komaj 40 odst. normalnega, skoraj polovica gozdov pa dosega komaj 25 do 30 odst. mogočega letnega prirastka. V občini je največ gospodarstev, ki imajo manj kot 1 hektar gozda. Ker je letni prirastek zelo majhen, lahko posamezno kmečko gospodarstvo poseka na leto le 2,87 kub. metra lesa, brez škode

Premalo za kurjavo in najnujnejše potrebe

Kmet na brežiškem področju ne vidi v gozdu gospodarske vrednosti. Zanj predstavlja »hosta« predvsem zakladnico lesa za kurjavo... Gospodar, ki je s težavo ustvaril kmečko posestvo z nekaj hektari njiv in travnikov, je nato želel samo to, da bi dobil še krpo gozda. Zato so gozdovi razdeljeni v toliko majhnih parcel in zato so tako opustošeni.

Nov, razumnejši pa tudi odločnejši način gospodarjenja z gozdovi se je po svoje pokazal lani tudi v brežiški občini. Kmečka gospodarstva so vložila prošnje za posek okoli 18 tisoč kubikov lesa listavcev in 800 kubikov lesa

iglavcev. V začetku je bilo izdanih dovoljenj za posek 4500 kubičnih metrov lesa, naknadno pa še za 1100 kubičnih metrov. Naknadna dovoljenja so bila izdana zato, ker so bili ostrejši ukrepi uvedeni na hitro, kmetovalci, ki so pričakovali, da bodo sekali kot doslej, pa so ostali na zimo brez drv za kurjavo. Zato je ljudski odbor politiko sečnje tokrat nekoliko omilil. Kljub temu tudi naknadno odobrene količine še zdaleč ne zadoščajo potrebam. Vse kaže, da bo treba še naprej vztrajati pri ostrejšem omejevanju sečenj. Precejšen del kmetovalcev je že doslej drva za kurjavo kupoval, predpisi o novem načinu gospodarjenja v gozdovih pa bodo k temu silili tudi ostale kmetovalce. Tu mislimo na »srečnežev«, ki imajo krpo gozda. Kakšen je ta gozd pa dovolj zgovorno povedo številke, ki smo jih omenili.

Razen omejevanja sečenj tudi kooperacija

Vozovi drv, v manjši meri pa tudi vozovi tehničnega lesa, ki so leto za letom zapu-

ščali gozdove, so povzročili takšno stanje. V precejšnji meri ga bomo izboljšali z omejevanjem sečnje. Vendar to ni vse. Tudi drugače bo kazalo poizkusiti. S kooperacijo! Vendar ne s takšno, kakršne smo bili vajeni doslej: gozdarski obrat zadruge je podpisal pogodbo z lastnikom za leto dni. »V tvojem gozdu bomo posekali toliko kubičnih metrov lesa, ki ga prodaš na panju. Pri poseku boš sodeloval, približno tako so se dogovorili. Menda je bilo v občini podpisanih 22 podobnih pogodb za posek lesa. Prav posek pa je spravil brežiške zasebne gozdove na rob propada. Prej omenjena »kooperacija« v gozdarstvu je šla celo tako daleč, da se

je kmetovo sodelovanje zgolj v dveh primerih omejilo na to, da je delal na lesnem skladišču zadruge. Gospodar je podpisal pogodbo predvsem zato, ker je dobil denar za les, zadruge pa najbrž zato, ker se ji je izplačalo. Vrh vsega pa je les sekala z delavci, najetimi od drugod... O gospodarjenju tu ni sluha. Nudi ga lahko le dolgoročna pogodba. Takšna, ki bo zagotavljala na primer sodelovanje v razdobju 20 let. Pogodba, v kateri bo vsebovan dogovor o tem, koliko, kdaj, kje in kako bosta oba udeleženca vlagala v gozd in kako z njim gospodarila, da

bo priraslo za posek. Morebitni ugovor: »Lahko je pridigati, kje pa so sredstva« drži samo navidezno. V občinskem gozdnem skladu se je lani nabralo le 7 milijonov in pol. To je zelo malo. Za skromne začetke pa bi morda le zadoščalo. Gozdovi v občini morajo dati vsako leto 5 tisoč kubičnih metrov lesa za industrijo. Druženim gozdom te naloge ne moremo npriti v celoti. Več razmišljanj o gospodarjenju v gozdovih, o tem, kako preprečiti streljanje in drugo škodo, pa bo, čeprav po časi, boljše!

M. J.

Prosvetni dom za brežiško okolico

Krajevna organizacija Socialistične zveze v Zakotu pri Brežicah namerava za potrebe prebivalstva iz okolice Bre-

žic graditi stavbo, v kateri bodo prosvetna dvorana, pisarne za družbene organizacije in prostor za shajanje

prebivalcev. Okoli 450 tisoč dinarjev sredstev so že zbrali. Les za ostreže je obljubil darovati neki kmetovalec pod pogojem, da dobi sečno dovoljenje in da bo oproščen plačila gozdnih taks, potrebna obrtniška dela bodo opravili okoliški obrtniki brezplačno, opeko za zidavo imajo že pripravljeno, vsi prebivalci pa bodo prispevali na pomoč s prostovoljnimi deli. Tudi nameravana gradnja v Zakotu je lep dokaz o tem, koliko se da doseči s sodelovanjem in z zbiranjem sredstev iz lokalnih virov. Občinski odbor Socialistične zveze v Brežicah bo prizadevne člane iz Zakota in okolice po svojih močeh podprl.

Kaj pa sredstva za preureditev Čateških toplic

Preureditev Čateških Toplic vedno bolj dozoreva in je hkrati vedno bolj potrebna. Nove poizkusne vrtnice, ki so jih opravili lani in 1961, so dale izredne rezultate: termalne vode z visoko temperaturo (58 stopinj C) je dovolj. Programi za preureditev so že pripravljeni. Celoletna preskrba s svežo zelenjavo je zdravilišče zagotovljena, saj je le nekaj metrov proč sodoben rastlinjak. Inozemci, zlasti Svedci, Holanci in Avstrijci, se za zdravilišče zelo zanimajo, vendar postavljajo posebne pogoje za udobnost. Vsaka soba bi morala imeti svoje sanitarije.

Po prvotnih računih bi bilo za preureditev potrebnih 560 milijonov dinarjev. Potrebna sredstva so pri Gospodarski banki zagotovljena v obliki natečaja, težave pa so v sredstvih za soudeležbo. Zdravilišče bi moralo prispevati 13 milijonov din, občina Brežice 123 milijonov din in dosedanji okrajni investicijski sklad 123 milijonov, preden bi se udeležili natečaja.

Preurejene Čateške Toplice bi bile osnova za razvoj turizma v brežiški občini, ki ima sicer za turizem izredne naravne pogoje. Vse kaže, da bo treba zelo skrbno zbirati sredstva za soudeležbo pri tej pomembni investiciji in da se bo treba pri investiranju drugod odreči marsičemu in z združenimi močmi težiti v izgradnjo tega pomembnega turističnega objekta.

Sklep ObLO Brežice

Na zadnji seji ObLO Brežice so odborniki med drugim razpravljali tudi o priporočljivi brežiškega področja h komunalni banki v Celju. Odborniki so potrdili tudi sklep, da se zavarovalci iz občine Brežice vključijo v skupnost zavarovalcev za Spodnje Posavje.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Bamik, hči posestnika iz Mrivic, je padla s kozolca in si poškodovala levo nogo; Alojz Kerin, posestnik iz Straže pri Rakli, si je pri podiranju drv v gozdu zlomil levo nogo; Stefan Maroh, osebni upokojenec iz Brestanice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Novi občinski odbor Socialistične zveze v Brežicah

Na občinski konferenci SZDL v Brežicah so bili predzadnjo soboto izvoljeni za člane novega občinskega odbora SZDL naslednji:

Mile Bučan, Ivan Baškovič, inž. Janez Cerovšek, Ivan Cizelj, Karel Catar, Olga Drobnič, Adam Držanič, Ivan Golob, Anton Harapin, Anton Jurkas, Cvetka Kovačič, Franc Kos, Franc Kebe, Silva Luter, Bogo Oberč, Ivan Ogorevc, Janez Pirnat, Ljudmila Petan, Stane Rebernik, dr. Svetozar Rajner, Vlado Staroveški, Franc Turšič, Vinco Zagmajster, Alojz Zokalj in Ivan Zivič.

Člani novega nadzornega odbora so Ervin Blažević,

Ivan Kostevc, Stane Kerin, Ivo Maričič in Marija Strmečki.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Škoflanc iz Vel. Malenc — Vinka, Alojzija Simončič iz Lončarjevega dola — Jožeta, Stefanija Jasbec iz Gor. Skopje — Jožeta, Franciška Kos iz Loč — Marijo, Antonija Gasperin iz Mosteca — Jožeta, Marija Resnik iz Vidma-Krškega — Dušana, Gabrijela Cirsni iz Cirknika — Jožeta, Ana Ban iz Sp. Starega grada — Lidijo, Marija Kragl iz Gornjega Brezovega — Franca, Franciška Deržič iz Bukoška — Stanko, Mihaela Novak iz Sp. Pohance — Martino, Josipa Drugovič iz Dobove — Liljano, Ivanka Zura iz Sentenarta — Stanislava, Dragica Spilar iz Dolenje vasi — Mojca.

BREŽIŠKE VESTI

„To bo naš novi dom...“

»Kako lepo bi se odvijalo pri nas družbeno življenje, ko bi imeli primeren prostor! Na dvorano niti ne mislimo. Ko bi bila vsaj sobica, takole 8 x 5 metrov!«

Takšnih vzdihov je dandanes veliko. Pobožne želje — bi jim lahko rekli. Morda zato, ker pozabljamo, da nam tega, kar potrebujemo, ne bo prinesel dedek Mraz... Zbirati je treba, razmišljati, iskati, delati in se truditi, pa je tudi takšni želji ustrezno. — Ne verjamate? Pojdite v občino Brežice in se ogledajte v Globokem, Dobovi, Mosiecu, Gabrju, Krški vasi, Pečicah, Cerkljah, Catezu, Kapelah, na Bizelskem in še kje! Krajevne organizacije SZDL s pomočjo in sodelovanjem ostalih družbenih organizacij in delovnih kolektivov v naštetih krajih preurejajo prostor za svoj klub. Lepo, plemenito in koristno tekmovanje je to.

»TO BO NAS NOVI DOM!« vam povedo ljudje smejočih se obrazov, ko jih povprašate, kje si urejajo kotiček.

Občinski odbor Socialistične zveze bo prispeval 700 tisoč

Predsednik tov. Ivan Zivič je povedal:

»Lani smo namenili 700 tisoč dinarjev za ureditev družbenih prostorov v krajevnih organizacijah. 305 tisoč je bilo razdeljenih, preostanek pa bomo dali letos tja, kjer bodo sami zbrali največ sredstev in s svojo pobudo naredili največ.

Ne gre toliko za prostor, namenjen sestankom in sejam, kot za prostor, kjer bi se prebivalci lahko zbirali, zlasti pozimi. Tam bi bila lahko razna predavanja, radijski ali TV sprejemniki, časopisi, razgovori o vsem, kar prebivalce zanima, knjižnica, morda tudi sedež družbenih organizacij in podobno. Ponekod, kjer so imeli možnosti, so takšen družbeni prostor uredili ali pa ga urejajo v stavbi, kjer sta pošta in sedež krajevnega urada, tako da je prebivalcem vse pri roki.«

Na Globokem so med najboljšimi

Nasproti šole je stavba prosvetnega doma. V njej je pošta in sedež krajevnega urada. Dvorana je lena. Za na prvi pogled opaziš, da jo skrbno vzdržujejo. Tudi kinoprojektorski imajo in redno predvajajo filme.

Predsednik krajevnega organizacije Socialistične zveze tov. Franc Cizelj je sicer redkih besedi (skoroda vleči jih je bilo treba iz njega). »Pravijo, da pri vas urejate lep družbeni prostor,« smo pričeli razgovor.

»No ja, menda bo res nekaj takega,« je odvrnil in nas

s ključki v rokah odvedel na hodnik. Stopili smo v prostor, velik kakšnih 50 kvadratnih metrov. V njem je bilo približno 10 miz, prevlečenih z ultrapasom v živih barvah, stoli, na novo prepleksane stene, lepe zavese, stropne luči, nova peč. Vse snažno, urejeno, kot v škatlici.

»Kako ste zbrali sredstva za to?«

»Vsak je dal nekaj. Rudnik Globoko, krajevni odbor, mladina, prosvetno društvo. Počasi se je nabralo. Lani na jesen smo začeli. Stavbo smo na novo prekrili. Dandaj smo porabili okoli 500 jurjev. Po malem se je nabiralo, ker smo revni.«

»Kdo upravlja stavbo in jo tako skrbno vzdržuje?«

»Krajevni odbor. Ko bo vse urejeno tako kot mora biti, jo bomo predali upravni odboru, v katerem so predstavniki vseh organizacij. Vsi jo bomo uporabljali in vsi skrbeli zanjo. Krajevni

odbor je vanjo veliko vložil. Sodelovali in pomagali smo vsi, zato jo bomo znali ceniti. V klub bomo dali tudi televizor. Vrata je treba še prepleksati in urediti nekaj malenkosti. Za Prešernovo proslavo bi radi imeli otvoritev.«

Tudi drugod ne zaostajajo!

V Dobovi urejajo podoben prostor v združenem domu. V njem bo hkrati sedež vseh družbenih organizacij. Omislili so si posebno omaro, v kateri je toliko predalov kot organizacij. Vsak predal je opremljen z napisom organizacije, kateri je namenjen. Na Bizelskem še razmišljajo, kje bi uredili klubski prostor, ponekod že zbirajo sredstva za opremo, drugod spet to že imajo in zbirajo za televizor.

V Brežicah so na skupnem posvetu razpravljali o tem, kako razdeliti prostore novega prosvetnega doma. V njem bodo opremlili poseben klubski prostor za Socialistično zvezo in ostale družbene organizacije.

Vse kaže, da prostori niso več tak problem, kot je bil nekoč. Najhitreje in najlaže gre tam, kjer upoštevajo priporočila občinskega odbora Socialistične zveze ter so se z združenimi močmi lotili te naloge. Mnogo boljše je tako, kot pa da vlečejo vsak sebi gasilci, mladina, prosvetno društvo in Partizan! —Čž.

Združujmo s premislekom!

Odbornik ljudskega odbora Brežice tovariš Alojz Šerlec je na zadnji seji ljudskega odbora, ko so razpravljali o združevanju raznih služb in dejavnosti v brežiški občini z zavodi in organizacijami v celjskem okraju, poudaril, da morajo biti odborniki in ljudski odbor pri tem preudarni. Brez dvoma kaže nekatere službe pripojiti k tovrstnim organizacijskim oblikam na področju celjskega okraja, vendar ne gre prezreti dejstva, da so nekatere organsko vezane na področje nek-

danjega novomeškega okraja. Ker predstavlja dolina Krke celovito turistično področje od izvira do Čateških Toplic, je poudaril, bi kazalo, da brežiški turizem ostane povezan z Dolenjsko turistično zvezo. Razumna bi bila tudi odločitev za sodelovanje z Dolenjsko vodno skupnostjo iz enakih vzrokov, kot je menil tovariš Alojz Šerlec. S svojo razpravo je dokazal, da preudarno razsoja in se kot dober gospodar ne ustavlja ob občinskih ali okrajnih mejah.

Člani novega občinskega odbora SZDL Videm-Krško

Na konferenci SZDL v Vidmu-Krškem so bili 15. januarja 1963 izvoljeni naslednji tovariši in tovaršice za člane novega občinskega odbora SZDL:

Ivan Abram (Prekopa), inž. Zdenko Gašperič (Videm-Krško), Jože Korinšek (Senovo), Andrej Kovačič (Brestanica), Franc Kovačič (V.K.), Albina Lešnjak (Raka), Slavko Lipar (V.K.), Vili Manček (V.K.), Anton Mirt (V.K.), Stane Nunčič (V.K.), Ciril Plut (Veliki Podlog), Režika Pirc (Leskovec), dr. Jo-

že Pirc (V.K.), Lojze Rihtar (Senovo), Slavko Smerdel (V.K.), Lojze Stih (V.K.), Vinko Sušterič (V.K.), Alojz Severkar (Senovo), Zvonka Tomažič (V.K.), Slavko Zakšek (Brestanica), Konrad Zupančič (Kostanjevica); inž. Marjan Zupan (Leskovec) in dr. Matjaž Zupančič (Videm-Krško).

Člani novega nadzornega odbora so Branko Voglar (Leskovec), Franc Skoberne (Senovo) in Mimica Mirt (Videm-Krško).

Upravniku Delavske univerze v Vidmu-Krškem Slavku Smerdelu smo zastavili dvanajst vprašanj.

O programu delavske univerze v zimskem obdobju smo v našem listu že poročali. Zanima nas, kako uresničujete ta program?

— Letošnji program izobraževanja uresničujemo v celoti. Uspelo nam je organizirati večerno politično šolo z dvema oddelkoma, 8 šol za starše, 5 šol za življenje, mladinsko politično šolo, 3 pripravljale tečajje za opravljanje izpitov na ekonomski srednji šoli (97 slušateljev), 2 tečajja za izpopolnitev osnovnošolske izobrazbe, strojepisni tečaj prve in druge stopnje, osnovni tečaj angleškega jezika in razna predavanja.

Na katerem področju ste dosegli največ uspehov in kje najmanj ter zakaj?

— Največji uspeh smo vsakakor dosegli pri ideološko-političnem, strokovnem in splošnem izobraževanju. Mnogo zanimanja med starši in mladino so vzbudile zlasti šole za starše in šole za življenje. Največ težav imamo pri organiziranju seminarjev za usposabljanje organov delavskega in družbenega samoupravljanja ter ostalih članov delovnih kolektivov. V preteklih letih smo za te organizirali razne seminarje. Izkušnja pa je pokazala, da so uspehi seminarjev odvisni od tega, kako so programi pripravljeni. Programi morajo obravnavati konkretne probleme v posameznih gospodarskih organizacijah. Sistem organiziranja seminarjev pa zahteva temeljite priprave. Prepričan sem, da bomo podobne seminarje organizirali v nekaterih gospodarskih organizacijah že v drugi polovici februarja.

Znano je, da vsebinsko bogati izobraževalni program zlasti zadnja leta dosledno izvajate v vseh krajih v občini. Kako vam je to uspelo?

— Res je, da smo velik del občanov v tej ali oni obliki vključili v sistem izobraževanja. To nam je uspelo le s

Kaj nameravate pripraviti še v tej izobraževalni sezoni?

— Organizirali bomo tečajje higijenskega minimuma za vse tiste, ki pridejo pri svojem delu v stik z živili, pa še nimajo ustreznega izpita; tečajje slovenskega jezika za osebe v tovarnah, podjetjih in ustanovah, ki ima pri vsakdanjem delu opravka z dopisovanjem in mu je potrebno trdno znanje knjižnega jezika. Nadalje bomo organizirali seminarje za organe delavskega in družbenega upravljanja in vodstva političnih organizacij; seminarje za mlade člane ZK; pripravljali tečajje za opravljanje izpitov na nižji stopnji administrativne šole; ciklus predavanj s področja obrambne vzgoje in nekaj predavanj iz različnih področij.

Kako se počutite na delovnem mestu?

— Priznam, da se ne počutim najbolje, to pa zaradi tega, ker so potrebe po izobraževanju vsestranske in zahtevne, da jih ob dosedanjih minimalni kadrovski zasedbi ne zmoredmo. Prav zato nimam nikdar občutka, da sem neko delo končal.

Cesa si osebno najbolj želite?

— Mislim, da to ni samo moja želja, temveč želja večine, ki dela na področju izobraževanja: da bi sleherni občan občutil potrebo po izobraževanju. Želim tudi, da bi v Vidmu-Krškem čimprej začeli graditi stavbo, v kateri

bi imela tudi delavska univerza svoje učilnice in upravne prostore.

Kateri časopise najraje preberate?

— Najraje prebiram »Delo«, zatem »Dolenjski list«. Domači tednik je zlasti zanimiv zaradi tega, ker objavlja veliko člankov iz našega ožjega področja.

Kako izrabite prosti čas?

— V času izobraževalne sezone od septembra pa tja do julija imam malo prostega časa. Kolikor pa ga imam, ga preživim ob igri s svojima otrokoma.

Kaj je za vas v Vidmu-Krškem najbolj zanimivega?

— Menim, da je najbolj značilen most čez Savo. Bojim pa se, da ne bo v kratkem prešel pod upravo Zavoda za spomeniško varstvo.

Cesa v mestu pogrešate?

— V mestu pogrešam predvsem klubske prostore, knjižnico, prostor za prirejanje razstav in pa okrasno grmičevje in rože.

Imate kakšen poseben predlog?

— Prav bi bilo, da bi čimprej zaščitili Valvazorjevo hišo in popravili močno zanemarjeno cerkev, ki je zaradi čistega baročnega stila eden izmed najpomembnejših kulturnih spomenikov na Slovenskem.

K. D.

Navdušen sprejem Celjanov

Člani Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja so preteklo soboto gostovali z duhovito komedijo francoskega akademika Marcela Acharda »Odkritosrčna lažnivka«.

Kmedijo je lepo prevedel upravnik SLG prof. Bruno Hartman in spada v lažji del repertoarja sodobnega gledališča, je pa eno najboljših del tega francoskega komediografa. Režijo je prevzel stalni režiser celjskega gledališča Juro Kislinger. Dal ji je primeren tempo in tako ji je dosegel, da sta bila oder in poslušalstvo v stalni napetosti.

»Odkritosrčna lažnivka« je tipična bulvarka, pisana brez namena reševati kaka globlja družbena vprašanja. Tako je imel režiser dosti težavneje stališče, ko se je ubadal s postavitvijo tega dela. Bulvarske komedije predstavljajo za režiserja dostikrat hojo po vrvi, pri kateri mora

skrbno paziti, da ne zaide v eno ali drugo skrajnost: v melodramatičnost ali splošnost, najverjetneje pa celo v mešanico obojega. Kislingerju je uspelo iti neko srednjo pot brez izrazitih spodrslovjev. Naslovno vlogo je oblikovala Jana Šmidova, kateri je to prvi nastop. Bila je pol-

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

srečno izbrana in je pokazala lepo mero znanja in talenta. Preiskovalni sodnik je bil Janez Bermež; njegova vloga je bila dostojanstvena in včasih kar ganljiva. Tudi ta igralec je novinec v SLG Celje. Ze samo s svojo pojavo je vzbudil pri občinstvu topel

sprejem. Bermež je gradil svojo vlogo s skrajno mirnostjo. Odličen je bil tudi Marjan Breznik v vlogi sodnega pisarja. Pri tem igralcu je opaziti izreden smisel za komika.

Tem trem igralcem se pridružuje še Franci Gabrovšek, absolutni Akademije za igralsko umetnost, ki je prav tako letos prvič angažiran. V ostalih vlogah so nastopili Sandi Krošl, Slavko Strnad, Marjanca Krošl, Nada Božičeva in Marjan Dolinar. Poudariti moramo zlasti nastop Nade Božičeve, ki je svojo vlogo oblikovala očarljivo ter izredno dobro prikazala pariško aristokratino. Tudi bankir Sandija Krošla ni zastajal. Marjanca Krošlova je bila ljubka in je tudi to pot osvojila občinstvo.

Nastop članov SLG iz Celja je osvojil občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in burno aplaudiralo izvajalcem. Člani SLG iz Celja že sedmo leto redno gostujejo v Kostanjevici in so si s svojimi nastopi oblikovali čisto svoje občinstvo. Upamo, da vas bodo kmalu razveselili s ponovnim obiskom!

Slavko Smerdel

tesnim sodelovanjem upravnega odbora in kolektiva delavske univerze, vodstev družbeno-političnih organizacij ter ostalih, ki so soodgovorni za izobraževalno delo.

Iz Kostanjevice na Krki

V nedeljo, 13. januarja, je bil v Kostanjevici občni zbor DPM. Društvo je najprej podalo obračun svojega dela, nato pa razvil bogat program za prihodnje. Izčrpano poročilo dosedanje predsednice tov. Stane Gajšek je razgrnilo pred člani vrsto akcij, ki jih je društvo opravilo v letu dni po zadnjem občnem zboru. Med temi akcijami ima posebno

mesto nenehna skrb za zdrav in pravičen razvoj mladih občanov, skrb za predšolsko vzgojno ustanovo, nad katero ima patronat DPM, skrb za prehrano med šolskim letom, za razvedrilo otrok in še posebej za usmerjanje šolarjev v razne poklice ob koncu šolskega leta. Društvo je nadalje mnogo prispevalo tudi k temu, da so se šolarji vključili in

uspešno teknovali v jugoslovanskih pionirskih igrah. Prispevalo je tudi k organizaciji pionirskih ekskurzij po Dolenjskem, Stajerskem in Koroškem, na katerih so otroci spoznavali našo ožjo domovino.

Vse to in še kaj je tudi v novem programu kostanjeviškega društva prijateljev mladine, ki je zbralo okoli sebe že 180 članov. Na zadnjem občnem zboru so člani ponovno izvolili za predsednico tov. Stanjo Gajšek, ki je v lanskem letu kljub temu, da je skozi vse leto med najbolj zaposlenimi člani tega zbora, šla kot edina v velikih počitnicah za vzgojiteljico v kolonijo.

Letos: medobčinska kulturno-prosvetna revija v Brežicah

Od 6. do 20. aprila bo v Brežicah medobčinska kulturno-prosvetna revija, na kateri bodo sodelovala kulturno-prosvetna društva in »Svobode« iz občin Sevnica, Videm-Krško, Brežice, Karlovac, Samobor, Zaprešič, Klanjec in Zagreb. Na reviji se bodo pomerili igralske skupine, pevski zbori, recitatorji, glasbeno-zabavni ansambli, otroški likovni ustvarjalci in še nekaj drugih zvrsti kulturno-prosvetnega dela. Kakor vidimo, bo revija prešla meje naše republike, saj bo na njej sodelovalo precej predstavnikov kulturno-prosvetnega življenja iz LRH, med njimi tudi nekaj slovenskih prosvetnih društev, ki tam

Gradbišče novega, prepotrebnege zdravstvenega doma v Krškem je prekril sneg... Dogovorjeno je bilo, da bo stavba pred zimsko pod streho in uprava doma je upravičeno pričakovala, da bo novi dom res pokrit pred prvimi snegom — zgodilo pa se je drugače

VSAK ČETRTEK: DOLENJSKI LIST!

TEČAJ RDEČEGA KRIZA

V sredo, 9. januarja, se je na kostanjeviški šoli začel redni tečaj za zdravstveno prosvetljanje, ki ga organizira RK. V tečaju so rasna predavanja, ki so koristna za mladince in mladinke. Tečajniki bodo imeli v tečaju 70 ur pouka, ki ga bodo pripravili res izbrani predavatelji. Zanimanje za ta tečaj, ki so mu tečajniki sami dali naslov »šola za življenje«, je zelo veliko, saj se je prijavilo kar 40 mladih ljudi, tako da bo praktično kuhanje moralo potekati v treh izmenah. Tečaj je ob vsestranski podpori Okrajnega odbora RK ter občinskega odbora RK pripravil odbor RK v Kostanjevici.

S. R.

DELAČI: uporabljajte sredstva za osebno zaščito!

Šola za starše v vseh večjih krajih videmsko-krške občine

Delavska univerza v Vidmu-Krškem namerava organizirati šolo za starše v vseh večjih krajih v občini. Šola za starše, ki je bila na Vidmu v pretekli izobraževalni sezoni, je zbudila veliko zanimanja. Zato se je delavska univerza odločila s pomočjo DPM organizirati tako šolo na Vidmu (v prvi polovici januarja), v Leskovcu (pričetek 19. decembra), v Velikem Podlogu (v prvi polovici januarja), na Raki (v januarju) in na Senovem (v prvi polovici februarja). Šola se bo pričela samo, če bo prijavljenih najmanj 30 odraslih oseb.

Program vključuje več predavanj, med drugim tudi: Kako je treba razvijati mlada

dega človeka; O poklicni vzgoji in usmerjanju, O spolni vzgoji, O socialni in pravni zaščiti družine, O duševnem razvoju otroka od rojstva do pubertete, O sodobni regulaciji rojstev, Zdrava nosečnost in porod, Od spočetja do rojstva. Zanimiva bodo tudi predavanja o šoli, družini in otrocih, o težko vzgojljivih otrocih, o zdravem in bolnem otroku, otroškem zobozdravstvu itd. Na koncu šole bo organiziran razgovor z vsemi predavatelji z naslovom: Vi sprašujete, mi odgovarjamo.

Slušatelji bodo plačali samo 500 dinarjev za vsa predavanja, ostale stroške pa bo krila delavska univerza.

Vodovod v kostanjeviški šoli je dokončan

Za novo leto je kostanjeviška šola dobila v celoti dograjen vodovod. Medtem ko je skoraj dve leti imela šolska stavba vodo le v severnem traktu, je zdaj voda v vsej stavbi. Šolska kuhinja ima mrzlo in toplo vodo ter je s tem dokončno urejena. Zavod ima kopalnice za mladino, sodobno urejena angle-

ška stranišča in umivalnike. Vse vodovodne naprave so zgrajene s pomočjo mednarodne organizacije UNICEF, občinskega ljudskega odbora Videm-Krško, okrajnega ljudskega odbora Novo mesto, okrajnega odbora Rdečega križa Novo mesto, pomagal pa je tudi občinski odbor Rdečega križa Videm-Krško. Tako je pereče vprašanje preskrbe z vodo v kostanjeviški šoli končno rešeno. Pripomniti moramo, da so h gradnji vodovoda znaten delež prispevali tudi starši, ki so bodisi v denarju, bodisi s prostovoljnimi delom vsak po svojih močeh pomagali, da je zavod tudi po tej plati lepo opremljen. Razen prebivalcev Kostanjevice so se pri tem posebno izkazali prebivalci Prekopa.

Dela na hidroenergetskem sistemu na Trebljanjci so bila že lani delno pred rokom opravljena. Glavni objekt tega sistema HE Dubrovnik bo začel obratovati čez dobro leto, na leto pa bo daljal 1,8 milijarde kilovatnih ur električne energije.

Na nedavnem posvetovanju predstavnikov kmetijskih posestev, znanstvenih in drugih ustanov v Novem Sadu so ugotovili, da bi lahko letos pridelali okrog 6,5 milijona ton koruze, od tega bi družbena posestva pridelala dve tretjini.

Novo vodstvo SZDL v Sevnici

Člani novega občinskega odbora Socialistične zveze v Sevnici, izvoljeni na zadnji redni konferenci:

Viktor Auer, Dušan Brelih, Janko Blas, Majda Brodar, Stanko Camloh, Vinko Geč, Drago Grebenc, dr. Franjo Humer, Franc Iljaz, Anica Keber, Anton Klenovšek, Jože Knez, Alojz Kostreva, Ivan Možic, Jože Pavlin, Marica Presekar, Stane Rešeta, Mirko Štojs, Vera Škrlec, Rado Tavčar, Lojze Udovč, Stanko Vovk in Maks Zemljak.

Člani nadzornega odbora so: Marjeta Ficko, Elka Grille in Ignac Stirmole.

Izvršni odbor ObO SZDL sestavljajo Viktor Auer (sekretar ObO SZDL), Dušan Brelih (predsednik ObO SZDL) in člani Janko Blas, Anton Klenovšek, Mirko Štojs, Stanko Vovk in Maks Zemljak.

Tudi letos 30 krajevnih organizacij

Znano je, da je na območju sevniske občine 30 krajevnih organizacij SZDL. Organizacijsko-kadrovska komisija pri občinskem odboru SZDL je prejšnji mesec razpravljala o zmanjšanju števila KO SZDL od 30 na 11. Predlagala je, naj bi se v ta namen preimenovala sledeče organizacije v podružnice: Poklek, ki ima 42 članov, Križ (69), Kal (53), Budna vas (73), Murnice (78), Drožanje (40), Lončarjev dol (86), Orehovo (114), Gabrijele (87), Podgorje (106) in Podvrh (66). Vse nastete manjše organizacije so v bližini večjih organizacij. Podružnice bi se dejansko samo razbremenile administrativnega poslovanja, vodstva krajevnih organizacij pa bi jim nudila vsestransko pomoč. Le

Izvoljeni so novi predsedniki KO SZDL

Vse krajevne organizacije SZDL v sevniski občini so izvolile nova vodstva, ki so se že sestala ter se konstituirala. Za predsednike krajevnih organizacij so bili izvoljeni:

Bianca — Herman Radej, Boštanj — Jože Zeleznik, Bučka — Tone Vene, Budna vas — Ignac Keber, Breg — Drago Volarič, Drožanje — Franc Zvegljč, Gabrijele — Peter Gačnik, Križ — Anton Camloh, Krmelj — Jože Končina, Kal — Ludvik Zupan, Kmpolje — Smarčna — Franc Redenšek, Loka — Dominik

Knjižna razstava v Loki

Lani aprila je bila v Loki v tednu tiska odprta razstava protestantskih knjig, ker je tu deloval prvi slovenski pisatelj Primoz Trubar. Pobjem ima prosvetno društvo tudi ime.

V bivšem gradu Rudi pod Lisco, ki je bil med vojno porušen, je pred vojno imela Umetniška propaganda knjižno zalogo. Založnik je bil dr. Uhljč, Čeh, ki zdaj živi v Ljubljani. Duhovni vodja založbe pa je bil bibliotekar in znani jezikoslovec dr. Jože Glonar.

Tu so izdajali in založili mnogo leposlovnih in stro-

Premoga je v eni uri zmanjkalo

Pred kratkim je Sentjernej dobil vagon premoga za potrebe prebivalstva. Delili so ga pri tehničarji, kjer je bila taka gneča, kot bi dolili zlato. Zaloga je pošla prej kot v eni uri.

Dobra pomoč krajevnim odborom

Občinski odbor SZDL v Sevnici je 17. januarja organiziral enodnevni seminar za predsednike in sekretarje novovzvojenih krajevnih odborov SZDL. Na seminarju so obravnavali vlogo in naloge SZDL, gospodarsko problematiko v občini, sistem vodenja sestankov in administra-

SEVNIŠKI VESTNIK

tično poslovanje v organizacijah.

38 udeležencev posvetovanja je v razpravi ugotovilo, da je seminar koristen. Izrazili so tudi željo, da bi občinski odbor SZDL v bodoče organiziral še več takih seminarjev, in so predlagali, naj bi seminarji trajali vsaj dva dni.

Tudi letos 30 krajevnih organizacij

tako bi delo SZDL v sevniski občini zavzelo še večji razmah. Tudi občinska konferenca SZDL 28. decembra je razpravljala o reorganizaciji KO SZDL in zavzela stališče, da je predlog za zmanjšanje števila krajevnih organizacij in ustanovitev podružnic umesten.

Proti pričakovanju pa so predsedniki in sekretarji organizacij na nedavnem posvetu predlog zavrnili. Svoje stališje so zagovarjali s tem, da bi trenutno vsaka reorganizacija KO SZDL slabo vplivala na članstvo in da se člani s tem ne bi strinjali. Samo predsednik KO SZDL iz Križa je izrazil željo, da bi se ta organizacija priključila h KO Boštanj. Naj bo tako ali tako, res pa je, da bodo morala vodstva KO

Izvoljeni so novi predsedniki KO SZDL

Caletto, Lončarjev dol — Franc Kozmus, Murnice — Ciril Vidmar, Malkovec — Zan Murn, Orehovo — Franc Radišek, Podgorje — Valentin Oblak, Poklek — Karel Peten, Primož — Alojz Androjna, Podvrh — Olga Prevotšek, Radna — Rudi Malešič, Razbor — Franci Baci, Sevnica — Rajko Zupanc, Studenec — Jože Levstik, Sentjanž — Alojz Flajs, Telče — Jože Hočevar, Tržišče — Vinko Okoren, Veliki Cirknik — Rafael Golob, Vitovec — Vlado Šteblaj, in Zabukovje — Leopold Kočevar.

Knjižna razstava v Loki

kovnih knjig, med njimi »Poučni slovar« v dveh delih in »Ženo zdravnikov«. Okupator je med vojno mnogo teh knjig požgal, mnogo so jih pa ljudje iz bližnjih vasi skrili in jih imajo še doma. Tako so se ohranile.

PD »Primoz Trubar« v Loki bo priredil razstavo teh knjig, kolikor jih bo mogoče dobiti. Zato vljudno naprosimo lastnike knjig, ki jih je izdala Umetniška propaganda v Loki, naj jih odstopijo društvu, dokler bo trajala razstava, nato pa jih bodo dobili nazaj nepoškodovane.

Knjige sprejemata PD »Primoz Trubar« in Krajevni urad v Loki. Poštne stroške povrnemo! Na to razstavo bomo povabili bivšega založnika inž. Uhljča, ki se bo gotovo rade volje odzval našemu povabilu. S to razstavo želimo mlajši generaciji prikazati, kakšne knjige je izdajala Umetniška propaganda, zanimiva pa bo tudi za vse ostale prebivalce.

S. Sk.

Prav zato je bilo občinsko vodstvo SZDL upravičeno začudeno, da se tega seminarja iz krajevnih organizacij SZDL Krmelj, Bučka, Gabrijele in Breg ni nihče udeležil. Kljub hudi zimi pa so na seminar prišli tudi predstavniki iz oddaljenih organizacij, kot na primer z Velikega Cirknika, Kala, Primoža in Razbora! Občinski odbor SZDL ima pred seboj kup nalog in obvez, ki mu jih je dala letna občinska konferenca. To pa so hkrati tudi naloge KO SZDL, prav zato morajo vse organizacije krepko zagrabiti za delo že v začetku leta.

Naslednjega dne, to je 18. januarja, je bil organiziran tudi seminar za blagajnike organizacij. Udeleženci seminarja so se seznanili s poslovanjem blagajne in z vsemi finančnimi postopki. Od 30 krajevnih organizacij SZDL se je seminarja udeležilo 20 blagajnikov.

Tudi letos 30 krajevnih organizacij

SZDL v letošnjem letu dokazati, da je bil njihov predlog utemeljen. To so na posvetu tudi obljubili.

TREBNJE: vsako leto 20 milijonov za zemljo

(Nadaljevanje s 1. strani) bo tudi v razpravi o tem največ govora. Vendar je prvi diskutant Darko Krištof z Mirne poudaril, da je prav, če na kratko pogledamo, kako je z zdravstvom v občini. Po njegovih besedah je porazna ugotovitev, da pride v afriški deželi Togo na enega zdravnika le 4.500 ljudi, medtem ko sta v občini (trebanjski) napredne socialistične države za 17.000 prebivalcev samo en zdravnik in en dentist. Dejal je, da je za to kriv amonopolni položaj zdravstvenega doma v Trebnjem in »nerazumljivo« dejstvo, da na Mirni ali v Mokronogu »noco« ostati noben zdravnik. Tovarš Krištof je svojo razpravo podkrepil s podatkom, po katerem je na Mirni 531 aktivnih zavarovancev, ki morajo k zdravniku ali v Trebnje ali v Sevnico.

Nace Dežman je najprej vprašal, kaj je naredila mladina z dotacijo 1,3 milijona dinarjev, ki jo je občinski komite LMS prejel od občinskega odbora SZDL, naker je v kratkem pojasnil, kako si zamišlja napredek v turizmu. Dejal je, da bi bilo potrebno večjo pozornost posvetiti izletniškim točkam, ki jih ljudje že zdaj radi obiskujejo (na primer Debenec). Bilo bi pametno, če bi okolico Mirne začeli načrtno urejati, kar bi nam ob dobri propagandi narvrglo precej dohodkov.

Franc Vovk, predsednik občinskega komiteja LMS Trebnje, je govoril o vlogi in dejavnosti mladine, ki je večinoma prepuščena sama sebi. Zato se ne more strinjati s tem, da kritizirajo mladince in njihovo delo tisti, ki mladine sploh ne poznajo.

Ustanovna skupščina Počitniške zveze v Trebnjem

Na pobudo občinskega komiteja LMS so 13. januarja v Trebnjem sklicali ustanovno skupščino Počitniške zveze. Prisostvovali so ji gostje iz Novega mesta in člani izvršnega odbora Počitniške zveze okraja Ljubljana.

O pomenu in načinu delovanja te organizacije je govoril tov. Nace Bukovec, ki je že 26 let član. Predsednik iz Novega mesta je imel

Omeniti moramo, da sta bila seminarja v osnovni šoli na Radni in so na njih predavali vidnejši družbeni delavci v občini. Oba seminarja sta bila dobro pripravljena in zato tudi uspešna.

5578 članov SZDL v sevniski občini

V sevniski občini je 12.037 volivcev, od tega 5.578 članov SZDL, kar je občutno premalo. Do 25 let je starih 736 članov, članic pa 1.406. Po številu je najmočnejša krajevna organizacija v Sevnici s 1210 člani, najmanjša pa Drožanje s 40 člani. Organizacije bodo morale krepko poskrbeti za dvig števila članov, za kar imajo vse pogoje.

Šentjernejska žaga je založena

Odkar bivša začrta žaga v Sentjernej spet redno obratuje, je zelo založena s hlodovino. Sem vozijo ljudje les s celotnega področja krajevnega urada Sentjerneja. V zimskem času vozijo les na saneh, ki so na podeželju še zdaj zelo uporabno prevozno sredstvo.

znajo. V odgovoru tovarišu Dežmanu je pojasnil, da je ustanovitev aktivna LMS v tovarni »Mirna« najboljši dokaz, da so bila sredstva porabljena koristno. Z njim se je strinjal Marijan Smollé in dodal, da bi mladina ob večji podpori ostalih političnih organizacij lahko dosegla boljše uspehe.

Kdo bo pa odlok izvajal?

Prvi, ki je začel razpravljati o vprašanju kmetijstva in turizma, je bil Anton Zibert. Ko je orisal načrt kmetijskega razvoja, je rekel, da moramo brezpogojno izvajati odlok o agrotehničnem minimumu. Občinski organi so odlok samo napisali, izvajal pa ga ni nihče. Kar smo zamudili, bomo morali nadoknaditi spomladi. Da ne bo ugovorov, prerakanj in drugih neveselosti, naj kmetijska zadruga pravočasno preskrbi umetna gnojila in semena. V kooperaciji ljudi ne smemo siliti, ker nimamo nobenih koristi od tistih, ki jim pogodbena proizvodnja ne ustreza. Glede sadovnjakov je ObLO že sprejel sklep, da se ti na območju Čateža obnovijo. Na koncu razprave je tovariš Zibert pripomnil, da bi morali odslej pametno gospodariti tudi v živinoreji; živinorejskih in drugih objektov pa naj ne bi več gradili na najboljših parcelah.

Tovarš Jože Novak iz Dobriča je med razpravo, kako bi dosegli večjo kmetijsko proizvodnjo izven družbenega sektorja, dejal, da pogodbeni in ostali kmetovalci čisto zelo pogrešajo pomoč kmetijskih strokovnjakov. Kader naj gre med ljudi, ker bo le na ta način boljše so-

delovanje. Pozdravil je priprave za arondacijo zemljišč in dodal, da bi bilo treba program prirediti za ljudi, da bi vsak kmet vedel, na kateri površini se lahko seje in kje ne sme. Pripomnil je, da bi morali z enako vneto pospeševati tudi turizem, češ »če ne bomo nič sejali, tudi žeti ne bo kaj«. Predstavnik tovarne šivalnih strojev »Mirna« Lojze Lamut je rekel, da imajo krajevne organizacije Socialistične zveze vedno večjo vlogo, česar se je treba zavedati zlasti zdaj, ko sprejemamo nove naloge. Tovarš Peter Ercek z Mirne je kritiziral nepravilen odnos do prebivalstva na Čatežu, kjer se je mudila komisija, da bi pregledala tamkajšnje sadovnjake. Menil je, da včasih zaletavost in nerazodnost lahko povzročita nerazpoloženje med prebivalstvom. Na konferencah in raznih važnih sestankih zelo redko vidimo ljudske poslance. Tovarš Pekolj je zato zahteval, naj bi poslanci večkrat prihajali med ljudi, saj so zato izvoljeni. Njegovo razpravo so sprejeli s ploskanjem.

NATEČAJ ZA VELIKA POPRAVILA STANOVANJSKIH HIŠ

Po 29., 43. in 44. členu zakona o financiranju gradnje stanovanj (Ur. list FLRJ št. 47-752-59) in pravil stanovanjskega sklada razpisuje upravni odbor stanovanjskega sklada občine Sevnica po sklepu z dne 18. januarja 1963

IV. NATEČAJ

1. Stanovanjski sklad občine Sevnica bo dajal po tem natečaju iz sredstev sklada posojila do skupnega zneska 5 milijonov dinarjev.
2. Natečaja za odobritev posojila se lahko udeležijo pravne in fizične osebe za popravilo stanovanjskih hiš, ki stojijo na območju občine Sevnica.
3. Posojila bodo stavljeni na razpolago pod pogojem, da posojiljemalec zagotovi minimalno lastno udeležbo v višini petdeset (50) odstotkov od vrednosti predvidenih predračunskih del.
4. Minimalna obrestna mera je 1 odstotek.
5. Maksimalni rok vračanja posojila znaša praviloma 15 let, v izjemnih primerih tudi več, kar je odvisno od kreditne sposobnosti zgradbe, vendar največ 30 let.
6. Posojila se bodo dajala za naslednja dela:
 - a) za nujne gradbene rekonstrukcije,
 - b) za nujne instalcijske rekonstrukcije,
 - c) za popravilo fasad, krovov, dimnikov, kleparskih, mizarskih in instalcijskih del.
7. Stanovanjski sklad bo dovoljeval posojila le, če predračunska vrednost ne presega 1,5 milijona dinarjev.
8. Prosilci se dolžni položiti ga-

rancijski znesek v višini 2 promil od zneska zaprosenega posojila kot varščino na račun 606-14-647-01-7, depositni račun stanovanjskega sklada občine Sevnica.

9. Stavba mora biti zavarovana za realno vrednost pri DOZ.

10. Sredstva posojila se smejo izkoristiti v roku enega leta od dneva odobritev posojila in se ne smejo uporabljati v druge namene razen tiste, za katere so bila odobrena.

1. Pri dodeljevanju posojil bodo imeli prednost tisti prosilci, ki:
 - a) prispevajo večji delež lastnih sredstev,
 - b) nudijo krajši rok odplačila posojila,
 - c) nudijo višjo obrestno mero.
 12. Prosilci so dolžni s prošnjo za posojilo predložiti:
 - a) potrdilo o višini dohodkov stavbe,
 - b) potrdilo o dosedanjih zadolžitvah zgradbe,
 - c) tehnično poročilo s predizmerami in predračunom predvidenih del ter z opisom potrebnih del,
 - d) potrdilo o plačanem garancijskem znesku,
 - e) sklep hišnega sveta o zadolžitvi.
 13. Ponudbe po tem natečaju oddajo prosilci v zapečatenem ovitku z vidno oznako IV. NATEČAJ pri stanovanjskem skladu občine Sevnica.
 14. Prošnje za posojilo po tem natečaju morajo biti vložene pri skladu najkasneje do vstevši dne 28. februarja 1963.
 15. O izidu natečaja bodo prosilci obveščeni s pismeno odločbo. Sevnica, 18. januarja 1963.
- Upravni odbor stanovanjskega sklada občine Sevnica

delovanje. Pozdravil je priprave za arondacijo zemljišč in dodal, da bi bilo treba program prirediti za ljudi, da bi vsak kmet vedel, na kateri površini se lahko seje in kje ne sme. Pripomnil je, da bi morali z enako vneto pospeševati tudi turizem, češ »če ne bomo nič sejali, tudi žeti ne bo kaj«.

Predstavnik tovarne šivalnih strojev »Mirna« Lojze Lamut je rekel, da imajo krajevne organizacije Socialistične zveze vedno večjo vlogo, česar se je treba zavedati zlasti zdaj, ko sprejemamo nove naloge. Tovarš Peter Ercek z Mirne je kritiziral nepravilen odnos do prebivalstva na Čatežu, kjer se je mudila komisija, da bi pregledala tamkajšnje sadovnjake. Menil je, da včasih zaletavost in nerazodnost lahko povzročita nerazpoloženje med prebivalstvom. Na konferencah in raznih važnih sestankih zelo redko vidimo ljudske poslance. Tovarš Pekolj je zato zahteval, naj bi poslanci večkrat prihajali med ljudi, saj so zato izvoljeni. Njegovo razpravo so sprejeli s ploskanjem.

Tovarš Peter Ercek z Mirne je kritiziral nepravilen odnos do prebivalstva na Čatežu, kjer se je mudila komisija, da bi pregledala tamkajšnje sadovnjake. Menil je, da včasih zaletavost in nerazodnost lahko povzročita nerazpoloženje med prebivalstvom. Na konferencah in raznih važnih sestankih zelo redko vidimo ljudske poslance. Tovarš Pekolj je zato zahteval, naj bi poslanci večkrat prihajali med ljudi, saj so zato izvoljeni. Njegovo razpravo so sprejeli s ploskanjem.

»Izpuščeni kandidati«

Ker je volilna komisija že pripravila predloge za nov občinski odbor SZDL, je tovariš Voljč v imenu delovnega predsedstva predlagal, da bi najprej glasovali za kandidatno listo, potem pa prešli na volitve. Ko so z dviganjem rok potrdili kandidata in že začeli voliti, je tovariš Jože Sever ugotovil, da med kandidati za novi odbor ni nobenega »pravega« kmetovalca. Konferenca pa je med tem že volila. Pri štetju glasov pa so bili malce začudeni: razen izvoljenih je dobil 12 glasov tudi »izpuščeni delegata, kmetovalec iz dobrniške doline, Marsikomu se je zvedelo, da bi bil ta tudi izvoljen, če bi ga bili že prej vpisali na kandidatno listo...

V tem letu maksimalno podružbljanje

Po volitvah se je razprava nadaljevala. Kot gost je pro-

sil za besedo tovariš Ludvik Golob in med drugim dejal: »Smatram, da si je občinski odbor SZDL postavil za nalogo uresničiti gospodarski plan komune, ki ga je potrebno na podlagi predlogov in raznih ugotovitev detajlneje obravnavati. Imate 20 interesnih področij za razvoj kmetijstva. Da bi uresničili načrte, bo potrebno vložiti vse napore in zagotoviti sredstva. Seveda bi morali ljudem povedati, kje so ta interesna področja in zakaj so. Podružbljanje naj v tem letu doseže maksimum. Take naloge čakajo tudi v gozdarstvu. Koritniška dolina naj bo primer, kako se da z razumevanjem in dobro voljo doseči sodelovanje s kmetom.«

Statut v razpravi

Predsednik ObLO Trebnje tovariš Ciril Bukovec sklicuje 28. skupno sejo obeh zborov ljudskega odbora, ki bo 5. februarja v sejni dvorani kmetijske zadruge. Na seji, ki se bo začela ob 9. uri, bodo obravnavali občinski statut in sprejeli več odlokov. Med drugim bodo razpravljali o odloku za novo organizacijo upravnih organov ObLO in o odloku za ustanovitev medobčinske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Obravnava občinskega statuta bo prisostvoval tudi občinski odbor Socialistične zveze v Trebnjem.

Pri izdelavi statuta in proizvodnega načrta naj sodeluje ves kolektiv!

Na razširjeni plenarni seji občinskega sindikalnega sveta Črnomelj so v petek, 25. januarja, razpravljali predvsem o izdelavi statuta gospodarskih organizacij in o proizvodnih načrtih za leto 1963.

Izdelava statuta podjetja, to je osnove notranje zakonodaje vsake gospodarske organizacije, se dosedaj še nikjer niso resno lotili. Osnutki zvezne in republiške ustave ter izdelan osnutek občinskega statuta so izhodišče za sestavo statuta gospodarskih organizacij, zato ni nobenega opravičljivega razloga za odlašanje te važne naloge. Sestavni del občinskega statuta bi morali biti prav statuti gospodarskih organizacij! Na plenumu so naglasili, kaj zlasti mora vsebovati statut podjetja, da bo v celoti urejal notranje odnose v gospodarski organizaciji, pristojnosti in dolžnosti celotnega kolektiva vsake enote in vsakega člana, vse tisto, kar dosedaj ni bilo čvrsto uzakonjeno, hkrati pa tudi sankcije za kršitev notranje zakonitosti. Vsaka gospodarska organizacija ima svoje posebnosti, ki jih je treba zajeti v statutu, zato vzorcev, ki bi jih samo prepisali in uporabili za svoj statut, ni in jih ne bo. Občinski ljudski odbor naj bi imenoval komisijo za pomoč gospodarskim organizacijam pri izdelavi osnutka statuta, pri njegovi dokončni izdelavi pa mora nujno sodelovati ves kolektiv.

To velja prav tako za izdelavo letnih proizvodnih načr-

tov. Nekaj primerov kaže, da letošnji proizvodni načrti posameznih podjetij rastejo od spodaj, da pri njihovi izdelavi res sodeluje ves kolektiv. Tako so o letošnjem proizvodnem programu kmetijske zadruge Črnomelj razpravljali najprej na obračunskih enotah ter je bil na teh tudi sprejet. Vsak član kolektiva je seznanjen s proizvodnimi obveznostmi. Podobno so razpravljali o letnem načrtu tudi v obratu Iskre v Semicu ter v Beltu in še kje. Tako vsestransko obdelani načrti so jamstvo, da bodo tudi izpolnjeni, saj zdaj vsakdo ve, kakšna je njegova dolžnost in

tos in v tem je osnova toliko- ga povečanja. Rudnik rjavega premoga v Kanižarici veže povečanje proizvodnje za 63 odstotkov na pravočasni zaključek prvega dela rekonstrukcije. Enake pogoje ima podjetje ZORA za porast proizvodnje za 45 odstotkov. Denar za rekonstrukcijo ima podjetje odobren, zato menijo, da bodo povečanje dosegli.

Predložene proizvodne programe Kovinarja in podjetja LIC je plenum ocenil za realne, ker ne predvidevajo povečanja proizvodnje. Potrebno je, da kolektiva ponovno proučita svoje proizvodne možnosti in polščeta notranje rezerve, ki gotovo so še tu in

tam. Iz razprave članov plenuma je razvidno, da je posebno v manjših podjetjih še dokaj samovoljne posameznikov, ki jo je potrebno brez odlašanja likvidirati! Prizadeti kolektivi pri tem lahko računajo na pomoč sindikatov in drugih političnih organizacij.

Na plenarni seji so sprejeli tudi priporočilo, naj sindikalne organizacije na letnih občinih zborih temeljito prouče in dajo svoje pripombe k letnemu obračunu podjetja in k načrtu za letošnje leto. Sleherni član kolektiva mora biti z vsem seznanjen, vsak naj sodeluje pri izdelavi statuta in reševanju vseh zadev podjetja.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

kaj lahko pričakuje, če jo bo izpolnil.

Po predloženih letnih načrtih bodo v kmetijski zadruzi kljub izločitvi nekaterih trgovskih dejavnosti (za okoli 9 odstotkov) povečali proizvodnjo za 8 odstotkov. V Beltu so mnenja, da predvideno povečanje za 14 odstotkov ne bo lahko doseči, vendar si bodo prizadevali, da bo. Povečanje proizvodnje v Prehrambeni industriji (Belsadu) za 86 odstotkov je pogojeno z rentabilnostjo podjetja. Lani nabavljeno strojno opremo bodo vključili v proizvodnjo le-

Drvarnice bi kazile podobo naselja?

»Za 8.000 dinarjev najemnine imamo v bloku tako drvarnico, da spravimo vanjo 5 metrov drv in 500 kg premoga. Pred blokom drva ne smejo stati več kot 14 dni. Denar je, torej bo treba drvarnice postaviti. Rekli so, da bi garaže kazile podobo naselja — zdaj ga bodo verjetno pa drvarnice! Prihodnjo zimo se bomo krog in krog založili z drvni, klet pa bo polna premoga!« nam je vsa razkačena pripovedovala gospodinja Tilka iz naselja Majde Silc v Novem mestu. Z električno pečico mora sušiti kot dnevne sobe, v katerem se nabira ledeni srh... Stavba je bila vseljiva lani poleti, potem ko so jo zidali dve leti!

Premog, premog, nesrečni premog...

V kavarnah, uradih, na cestah in domovih smo pozabili na vse ostalo in se pogovarjamo le še o zimi in kurjavi. Vedno smo imeli radi sneg in pravo zimo, letos pa smo se je že precej naveličali in nikjer več ne zasledimo pogovorov in člankov o vzrokih za mile zime pri nas. Taka prava zima, ki smo si jo želeli že leta in leta, nam preseda in konec.

»KURIVO« brez kuriva

Poslovalnica »Kuriva« je brez premoga. Tu ni le novomeški problem, temveč se slišijo podobne vesti za vso Slovenijo. V letošnjem januarju so razdelili pri »Kurivu« že nad 45 vagonov premoga, vendar je to še veliko premalo.

»Čakamo na pošiljko premoga iz Bosne, od koder bomo dobili 200 ton premoga. Za enkrat ga nimamo in si pomagamo, kot vemo in znamo. Vso zahvalo zasluži vojska, ki nam je posodila za najnujnejše potrebe nad 30 ton, da smo lahko pomagali predvsem bolnišnici.« mi je povedal poslovodja Jože Plut. »Preskrba za široko potrošnjo je otežkočena predvsem zaradi tega, ker si ljudje niso zagotovili dovolj zaloge poleti in jeseni. Takrat je premog tudi nekoliko cenejši, saj dajemo 10 odstotkov popusta. V marcu in aprilu pri nas skoraj nimamo dela, zato naj si potrošniki že v tem času nabavijo zadostne količine. Kurivo bi lahko za svoje člane nabavljali tudi posamezni sindikati. Drva imamo, vendar zaradi snega težko pridemo do njih in so še sveža. Potrošniki morajo nekoliko potrpeti, ker moramo najprej pomagati industriji.«

Prevoznika Ivana Dularja sem srečal pri poslovalnici v Bršlinu:

— Ali ljudje kaj sprašujejo za premog? —

— Seveda, vendar jim ga ne morem pripeljati! Spomladi hodim od hiše do hiše in ga ponujam, vendar ga le redki vzamejo. Zdaj je pa tako povpraševanje. —

Ko sem bil pri »Kurivu«, je telefon stalno zvonil. Premog dol, premog gor, zakaj

ga ni, kdaj bo prišel — vprašanja so kar deževala na poslovalnjo. Ker me je to zanimalo, sem se vključil v linijo, povedal ime in naslov našega časopisa in pričel pogovor:

— Tu Marija Železnikar!

— Kako je s kurjavo?

— Nimamo je in že nekaj dni sprašujem zanjo, ker zmrzujemo!

— In zakaj je niste nabavili jeseni?

— Saj sem nabavila 2 toni premoga, vendar smo se selili in vse pokurili. Tudi klet smo imeli premajhno.

Tako je s potrošniki. Vsak ima svoje probleme in ljudje hodijo v Bršlin z željami ali pa telefonirajo in vsak dan sprašujejo za prihod nove pošiljke. Josip Kovac, upokojenec, ni računal, da bo ta zima tako huda, ker so jo napovedovali že vsa leta in je vedno dobro izhajal s svojo zalogo prek zime. Marija Povše se jezi nad moderno arhitekturo stanovanjskih blokov, ker imajo premajhne drvarnice. »Na to bi lahko mislili ti arhitekti! Saj, ko nihče od njih ne stanuje v blokih,« je še potožila.

Premog gre naravnost v peč

Industrija je v zagati. Zaloge so se zmanjšale na najnižjo možno mero. Kaj bo, če premoga naenkrat zmanjka? Ali naj se ustavi proizvodnja? Stroški za kurjavo se povsod povečujejo. Obiskal sem nekaj podjetij, da bi zvedel za njihovo stanje.

Vse kaže, da je stanje v železniški kurilnici še vedno najboljše, čeprav je to deloma razumljivo. »Količine, ki jo potrebujemo, ne moremo vsakodnevno dobiti. Nismo si mogli ustvariti dovolj velikih zalog, ker smo vezani na rudnik Kanižarica, ki ni dosledno izvrševal pogodb in obveznosti. Pomagamo si s Kočevjem in raznimi mešanici. Na pomoč so nam priskočile tudi ostale kurilnice v Sloveniji, ki imajo večje zaloge. V zadnjem času se je odnos Kanižarice do nas popravil. Do sedaj organizacija še ni zašepala, zalog pa imamo še

Izvozni stolp rudnika rjavega premoga v KANIŽARICI pri Črnomlju — Nedokončane investicije v tem rudniku so eden izmed vzrokov, da kanižarski rudarji ne morejo dati skupnosti še več premoga kot ga dajejo zdaj. Ljudje hodijo na delo pod zemljo še vedno po 1300 stopnicah, da pridejo do premoga! To je ogromen napor in terja od ljudi še več premagovanja. Kanižarski rudarji upravičeno pričakujejo pomoč skupnosti, saj bodo po dokončanih investicijah dajali skupnosti še veliko več premoga kot doslej!

za teden dni, mi je povedal tovariš Alojz Legiša.

Novoteks, še nabave tovariš Bojan Brovet:

»Zaradi pomanjkljive dobave ga pogosto vsak dan posebej vozimo iz Kanižarice. Zalog nimamo. Morda si jih bo moglo ustvariti za prihodnje leto, vendar je še vedno vprašanje, kdo bo regresiral kalo in razsip, če bo stal premog daljši čas v skladišču...«

Tovarna zdravil Farmis, obrat Novo mesto: »Zaloge imamo še za 14 dni. Premog smo si sami pripeljali s Senovega. Pomagamo si z drvni, čeprav je to precej dražje. Poslovalnica »Kuriva« nam je poslala tako slabo kaloričen premog, da smo imeli vodnjak...«

Obrat »Iskres«: »Od »Kuriva« bi morali dobiti vsak mesec 30 ton, vendar smo ga dobili precej manj. Prek centrale v Kranju smo si zagotovili premog direktno s Senovega in se skušamo izviti iz škripcev...«

Industrija obutve, Novo mesto: »Zaloge imamo še za dva dni. Za delovni proces nujno potrebujemo kurjavo in ne vemo, kaj bo. Na svidenje!«

Ali je kurjava kriva za tako hiter odgovor direktorja?

Pomagaj si sam!

»Halo! Tukaj Dolenjski list! Kako je kaj pri vas s kurjavo v tej zimi? Ali imate dovolj zalog?...«

● Tukaj hotel »Metropol«. Drv imamo dovolj, premoga za 10 dni. »Kurivok« je obljubilo, da bo v tem času poskrbilo za nas. Upamo, da bo mraz malo odnehal... —

● — Hotel Kandija. Zaloge imamo za tri tedne. Premog si nabavljamo sami iz Kanižarice. Za enkrat ni težav. —

● — Osnovna šola. Drva smo si zagotovili pri zasebnikih. Mraz mirno prenašamo... —

— Kaj pa šola? Ali ne boste zaradi mraza podaljšali počitnic za nekaj dni? Učenci bi bili gotovo veseli, ko je tako lep sneg.

— Za enkrat bo pouk normalno potekal. Za veselje ob

podaljšanih počitnicah bodo verjetno prikrajšani.

● — Gimnazija. Drva smo si sami preskrbeli med počitnicami in s te strani ni problemov. Res pa je, da se zaradi mrzle stavbe v takem mrazu učilnice ne morejo ogreti, skoraj polovica dijakov pa stanuje izven Novega mesta in se vozijo ali pa hodijo peš v šolo v takem mrazu. Bomo videli. —

● — Splošna bolnišnica. Nimamo dovolj količin. Premog, ki smo ga dobili, je precej slab in leden. Sli smo po njega tudi sami v Kanižarico in ga imamo še za nekaj dni. Pomagamo si z drvni. Upamo, da bo kurivo še tako skrbelo za nas in si želimo, da bi bilo topleje. —

Večina ustanov in podjetij si res pomaga kot ve in zna. Vprašanje kurjave je v rokah okretnih gospodarjev, ki morajo vložiti precej napora za zadostno preskrbo. Ob vseh nabavah po raznih zvezah in poteh pa žagarji v Novem mestu vseeno tožijo, da nimajo dovolj dela... —

Janez Korošec

Kje ste zdaj, tovariš Zupanc?

»Boste vzeli kaj premoga ali drv? Lahko zapišem? Zdaj poleti je cenejši in kmalu vam ga pripeljejo; premog je suh, vzemite ga!« Tako ponuja tovariš Zupanc z Drske vsako leto gospodinjam kurjavo. Zgodaj jun obišče, že maja ali junija — vse tja do pozne jeseni pa nato KURIVO razvaža naročila. Premoga gospodinja pa ga je tudi lani kaj rada zavrnila: »Ah, kaj, bomo že pozneje, v jeseni...« No, pa se je odmaknila jesen in v novemburu so začela deževati naročila. Potem je bilo za marsikoga prepozno.

Zdaj ne kličite tovariša Zupanca, zdaj tudi on ne more ničesar ponuditi.

Morda pa smo se ob tem kaj naučili za letošnje poletje?

Zdravniki so pripravljene pomagati

17. januarja letos smo objavili zapisek »Mar res ni predavatelj?«, ob katerem bi si nepoučen bralec lahko ustvaril mnenje, da šola za življenje v Črnomlju ne more začeti delati, ker organizator ni dobil potrebne pomoči od zdravnikov v Črnomlju. Nesporazum je nastal zaradi informacije, ki jo je našemu časnikarju dal odgovorni predstavnik ObK LMS v Črnomlju. Zdaj isti tovariš pojasnjuje, da nameravajo organizirati šolo za življenje tako v Črnomlju kot po aktivnih LMS na terenu, kjer pa bo

predaval pedagog, ker so črnomaljski zdravniki preobremenjeni z delom. Zvedeli pa smo, da predstavniki ObK LMS pred tem sploh niso vprašali zdravnikov, v kolikor bi bili ti pripravljene sodelovati v taki šoli. Prav tako smo dobili pojasnilo, da so črnomaljski zdravniki že doslej sodelovali pri številnih predavanjih, tečajih in seminarjih in da bo tako tudi v bodoče. Vest pa 17. I. 1963 resnično ni imela namena nikogar žaliti, kar javno pojasnjujemo!

UREDNIKSTVO

Gneča pred trgovino STP v Metliki, ob 9. uri dopoldne v ponedeljek, 21. januarja pomeni, da prodajajo znizano volneno trikotažo iz tovarne »Beta«. To, da morajo potrošniki čakati pred trgovino in da jih samo v majhnih skupinah spuščajo v prodajalno, pa je za današnji čas le malce narobe, kaj pravite?

Ni premoga, ni vljudnosti...

Premoga ni. Menda ga tudi nekaj časa še ne bo. Gospodinja J. I. je že pred tedni poskusila pri novomeškem KURIVU s telefonično prošnjo. Takrat je nekaj premoga še bilo na zalogi. Težje je bilo z dostavo. Spet telefonski pogovor — in prošnja: Kdaj bo premog? Onstran žice osoren glas: »Ja, kaj mislite, da bo naš voznik vsako babo okoli iskal?«

Naj pojasnimo: šlo je za »iskanje« sindikalnega doma, kjer včasih res stoji več kamionov in osebnih avtomobilov. Sele ko je mož gospodinja I. »vzel vso stvar v roke« in sam potelefoniral, je premog prišel v hišo...

Pogovori na vseljjudski tribuni

Na nedavnih krajevnih konferencah Socialistične zveze v novomeški občini smo ponovno ugotovljali, kaj dela ta organizacija v sklopu družbene skupnosti in kaj pomeni. Razveseljiva je predvsem ugotovitev, da so člani svoja mnenja in kritiko v razpravi povezovali s konkretnimi primeri iz prakse oziroma s problemi, ki so povzročali najrazličnejše organizacijske in druge težave.

Če na hitro prelistamo zapisnike s teh konferenc, vidimo, da so člani Socialistične zveze zelo živahno posegli v razpravo, ki je bila z manjšimi izjemami pestra, življenjska in pretežno pravilno usmerjena. Morda je bila tu in tam malce preveč lokalistična in prepodobna, vendar to na splošno ne zmanjšuje pomena in namena konferenc. Eno je poveljavito: spregovorili so občani, člani SZDL.

● V Zužemberku so med drugim menili, da je obstoj gradbenega podjetja Remont pogojen z združenjem sodobnih obnovitvenih organizacij. Glede na krajevne potrebe pa bi morali v Zužemberku ustanoviti trgovino s sadjem in zelenjavo.

● V Smarjeti potrebujejo nov gostinski lokal. Na ta način bi se povečala turistična dejavnost, ki bi jo usmerjala ustreznna sekcija pri Socialistični zvezi. Tudi v Smarjeških Toplicah bi poveljavito dejavnost SZDL usmerjali prek sekcij. Kmetijska sekcija je že sestavila delovni program in bo organizirala nekaj predavanj o jesenskih in spomladanskih posevkih.

● V Dolenjskih Toplicah so ugotovljali, da bo moralo zdraviliško naselje čimprej dobiti urbanistični program. Poveljavilo so kmetijsko združenje, ki je imela pri arondaciji zemljišč 90-odstotni uspeh.

● Krajevna konferenca v Kandiji je ugotovljala, da je osnovna naloga stanovanjske skupnosti razvijati servise. V bližnji prihodnosti bodo namreč potrebovali še pralnico in servis za gospodinjske pomočnice.

● Člani SZDL v Irči vasi in na Brodu so poudarili, da potrebujejo prostore za družbene ugotovitve in trgovino. Kritizirali so nekatere odbornike ObLO, češ da se neredno udeležujejo sej in slabo obveščajo volivce o dejavnosti občine.

● V Bršlino so poudarjali, da bi bilo potrebno adaptirati zadružni dom. Razen tega bi v Bršlino imeli radi avtobusno postajališče. Zahtevali so, naj bi se v bodoče sestankov in konferenc udeležili tudi člani delovnih kolektivov.

● Zameško spada med poplavna področja v občini, na konferenci pa so se pogovarjali o tem, kako bi kljub temu dosegli, da bi bilo kmetijstvo na tem področju donosno. V ta namen so sklenili organizirati vrsto poučnih predavanj za vse kmetovalce poplavnega področja.

● V Birčni vasi so člani Socialistične zveze pohvalili

mladinski aktiv in ugotovili, da so člani opravili skupaj 1.369 prostovoljnih delovnih ur.

● Na Otočcu so povedali, da na sestankih močno pogošča predstavnik ObLO, medtem ko so na Dolžu v glavnem razpravljali o lastniški pravici v gozdarstvu.

NOVOMEŠKA KOMUNA

● Edina konferenca, ki je zahtevala, naj o svojem delu poroča tudi šolski odbor, je bila na Prevolah.

● V Gabrjah in Crmošnjicah pa so se predvsem pogovarjali, kako bi povečali članstvo. Razen tega so v Crmošnjicah vso krivdno za nedelavnost Socialistične zveze valili na člane, čeprav je bil dejansko kriv odbor. Verjetno ta odbor še ni razprav-

ljal o tem, da so sekcije neposredno torišče dejavnosti SZDL!

Pereči problemi so zahtevali, da jih vnesejo v zapisnike. Zapisniki so razen tega polni najrazličnejših mnenj, pobud, nasvetov in predlogov, kako bi se našla najboljša rešitev tega ali onega problema. Potrebno bo naporno delo celotnega članstva SZDL, ne samo novih odborov, da se sklepi in zamisli čimprej uresničijo. Glede na vedno večji pomen Socialistične zveze, ki postaja resnična ljudska tribuna, ne bomo smeli dovoliti, da bi zaradi posameznih nedelavnih članov ali celotnega odbora sklepi in pobude rumeneli na papirju in da bi ob letu ponovno ugotovljali, da zaradi tega in tega nismo mogli opraviti, tega in tega. Na to so nemara mislili tudi tisti, ki so volili člane v nove odbore krajevnih organizacij.

Divji labodi redkokdaj zaidejo s severnih predelov tako daleč na jug kot so letos. Letošnja huda zima je ovila v ledeni oklep tudi njihova siceršnja vodna lovišča (hranijo se z ribami in žabami), kamor hodijo pozimi na »dopuste«, zato so se morali pomakniti niže in so zašli tudi k nam. Pred kratkim je ena izmed jat zašla na Krko pri Srebrničah, kjer je počivala. Najstarejši lovec pri nas ne pomni, da bi divji labodi kdaj zašli na Krko. Lovec Ivan Pungar iz Novega mesta je imel srečo, da je tri uplenil. Na sliki ga vidite z največjo trofejo, divjim labodom, ki je bil od nog do konca kljuna dolg 163 cm, razpeta krila so mu merila v premeru 2 metra in pol, tehtal pa je nekaj več kot 10 kilogramov.

Potrebovali bi okrog 600 samskih stanovanj

Na torkovem seminarju za vodstva delavskih aktivov LMS v Novem mestu so se pogovarjali o statutih gospodarskih organizacij in o tem, kako naj bo v njih zastopana mladina. Predlagali so, naj bi statuti zlasti uzakonili pravice in dolžnosti mladih pri izobraževanju na delovnem mestu in načela za hitrejšo izgradnjo samskih stanovanj za delavce.

Po analizi, ki jo je naredila posebna komisija pri občinskem komiteju LMS Novo mesto, bi potrebovali še okrog 400 samskih sob za mladino, ki se na deo vozi 20 in več kilometrov. V okolici mesta stanuje 197 mladičev, največ pri zasebnikih in plačujejo vsak mesec povprečno 5.500 dinarjev za posteljo. Na podlagi teh podatkov bi skupno potrebovali še najmanj 600 samskih stanovanj, da bi krili vsaj trenutne potrebe zaposlenih. V preteklem letu je gradbeno podjetje Pionir sicer zgradilo

samski blok in omogočilo, da se je vanj vselilo okrog 100 delavcev iz tega podjetja. To naj bi bil zgled drugim večjim podjetjem, ki za reševanje stanovanjske problematike niso dovolj prispevala. Po predlogu ZIS je bilo vsem ObLO že lani naročeno, naj začne akcijo za združeno ali posamično investiranje v stanovanjsko izgradnjo, vendar storjenega ni bilo (razen samskega doma v Bršlino) nič. Včeraj je občinski komitej LMS pri ObLO Novo mesto vložil resolucijo, ki govori o

hirejši stanovanjski izgradnji. Upamo, da bodo pristojni činitelji te koristne predloge upoštevali. Novomeška občina bo v doglednem času v Novem mestu zgradila centralni delavski dom, v katerem bi bila poleg drugega tudi stanovanja za samce.

Šentjernej se prebuja

Slavnostnih nagovorov, načelnih pogovorov in sestankov zaradi sestankov bodi slednjič konec! Potreben je korak od besed do dejanj, in o tem, kaj moramo in kaj smo sposobni narediti, se pogovorimo. Šentjernej naj ne bo znan samo po konjskih dirkah, petlinih, lončarjih in drugih krajevnih posebnostih, tudi glas o našem delu, o krajevni izgradnji in našem prispevku socializmu naj seže v sleherni hišo na Dolenjskem. Kje je naše mesto med ostalimi borci za napredek zdaj in kje bo čez tedne, mesece, leta? Poglejmo drug drugemu v oči in povejmo: bomo dali, kar je v naših močeh, v korist skupnosti in nam?

Nedavna konferenca Socialistične zveze, po katere ugotovitvah smo napisali zgornji uvod, je odgovorila, da obstajajo vse možnosti za izpolnitev takih obetov. Zavedajoč se, da postaja Šentjernej pomembno gospodarsko središče spodnjega dolenskega predela in novomeške občine, so v razpravi na konferenci odkrito povedali, kaj jih teži. Zakaj so trgovine zastarele, zakaj ni zelenjave, zakaj je treba zelenjavo dobavljati iz Ljubljane? Stanje ne more zadovoljiti potrošnikov, še posebno ne, ker je med njimi čedalje več proletarcev, proizvajalcev v šentjernejskih gospodarskih organizacijah.

Na drugi strani smo premo skrbeli za življenjsko raven zaposlenih in ostalih sploh, so ugotovljali. Zakaj nas ni potemtakem že prej zanimalo, so nadalje ugotovljali, kako delajo naši kolektivi, kaj proizvajajo, kako dosegaajo plan itd., kako je poskrbljeno za otroke zaposlenih in podobno? Po pestrosti in živahnosti razprave, v katero je udeležence konferenca Socialistične zveze vpeljala izčrpno poročilo o raznoyrstnih dejavnostih in problematiki na šentjernejskem področju, sodijo, da je bila ta konferenca resnična tribuna občanov in članov Socialistične zveze.

Napačno bi bilo, če bi rekli, da živahnih razprav ni bilo že na prejšnjih ustreznih shodih, saj so na zadnji konferenci ugotovljali, da je že prej prišlo do pomembnega sodelovanja med proizvodnimi organizacijami ter krajevnimi družbenimi in političnimi činitelji. Prav na podlagi tega sodelovanja in

hodnje pritegniti v delo čim več izobražencev. Na splošno pa so mnenja, da morajo biti vse družbene in politične organizacije pobudnik za razgibanje življenja. Razen tega je njihova naloga, da oživijo nekatere najbolj potrebne obrtne dejavnosti, brez katerih bi bilo življenje na podeželju znatno zavrto. Zahtevati morajo tudi napredek v zdravstveni službi, zlasti da se uredi čakalnica za zdravstveno postajo, ki je v zasebni hiši.

Člane SZDL šentjernejskega področja čakajo po vsej tej pestri razpravi precejšnje naloge. Sklenili so, da jih bodo tudi opravili ter naposled prekinili s prakso, da se pretežna večina sklepov ne uresniči. Vodstvo pri opravljanju teh nalog so zaupali novemu odboru, v katerem je tri četrt članov, ki so prvič v odboru.

Težave zaradi zime
Prebivalce na šentjernejskem področju je letošnja zima hudo prizadela. V skednjih primanjkuje stelje, na kozolcih krme, tako da ne vedo, kam bi dali živino. Promet je kljub zametom še kar reden, le da je začasno zaprta cesta proti Dragi in Skočjanu. »Vsaj pošto dobivamo, da lahko izverno, kako živijo ljudje drugod,« pravijo občani.

Novomeška kronika

■ V prodajalni ASTERA na Glavnem trgu so 25. januarja začeli prodajati zimsko in letno obutev s 30-70-odstotnim popustom. V teh dneh so prodali v enem dnevu do 250 parov čevljev, saj so nekateri vzeli kar 5 parov naenkrat. Seveda, čevlji so lepi in dobri, razen tega pa veljajo nekateri le 1000 din. Prodaja s popustom bo trajala do 25. februarja. Tiste vrste čevljev, ki jih je zdaj znanjalko, bodo v kratkem spet dobili. Povedali so nam tudi, da bodo za pomlad dobili 250 novih modelov čevljev, zato staro zalogo razprodajajo.

■ Pri »Obrtniku« na Glavnem trgu pa prodajo s 40-odstotnim popustom volnene jope. Tovarna »24. oktobar« iz Vrgorca v Dalmaciji je dala na trg lepe in debele jope, ki jih prodaja s popustom samo zato, ker so svetlih barv. Da je hitro v redu, kaže dejstvo, da so jih v dveh dneh prodali čez petdeset.

■ Občinski komitej LMS se je danes preselil v nove prostore v Sindikalni dom (v pisarne bivšega Občinskega sindikalnega sveta).

■ Zadnje dni, ko s pločnikov čistijo sneg, je že marsikdo padel, zlasti na mostu. Sneg odstranijo, led pa ostane. Morali bi ga odstraniti s peškom ali pa se tega odstranit, kar se ljudje pritožujejo.

■ Kdor hoče v Novem mestu telefonirati in ni v službi, niti niha doma telefona, mora na pošto. Ker je takih ljudi precej, morajo čestokrat dalj časa čakati, preden pridejo na vrsto. Spričo dejstva, da se Novo mesto naglo razvija na obeh straneh Krke, bi bilo razmisliti o javni telefonski govorilnici v mestu, morda tudi v Kandiji in Bršlino.

■ Ponedeljkov živalski trg spet ni bil dobro založen. Naprodaj je

bilo največ jajc po 50 din, kislega zelja po 130 din in kisle repe po 100 din, fižola po 200 din in jabolko po 100-120 din. Kot običajno je bilo dobiti tudi pletenine, otroško konfekcijo in umetne rože.

■ Gibanje prebivalstva: rodilo so: Marija Vrščaj iz Padersčeve 25 — Mira, Marija Pavlenč iz Koštilove 34 — Marijo, Amalija Pavlin iz Koštilove 29 — Renato. — Poročila sta se: Janez Berkopec, bolničar iz Partizanske 25, in Marija Bartol, prodajalka iz Kastelčeve 5. — Umrla sta: Anton Penc, upokojenec iz Ragovske 15, 73 let, in Marija Galun, upokojenka iz Smihelske 7, 67 let.

Dobili bodo boljšo luč

Letos nameravajo v Gor. Brezovici zgraditi nov transformator in obnoviti celotno električno omrežje v tem predelu šentjernejskega območja. Transformator bo v glavnem služil trem vasem: Gor. Brezovici, Razdrtemu in Maharovcu, kjer bo poslej svetica boljša luč. Prebivalci bodo pri obnovi pomagali s prostovoljnimi delom ter prispevali les za drogeve in izkopali jame za nosilce električnega voda. — Razen zaselka pri Cerovem logu je elektrificirano že vse območje šentjernejskega krajevnega urada. Strokovnjaki so po ogledu zaselka ugotovili, da bi po možnosti tudi tu lahko kmau imeli elektriko.

Na vrsti so vasi iz Suhe krajine

Na pobudo krajevnega odbora Socialistične zveze v Hinjah se je pred dnevi sestal odbor za elektrifikacijo vasi Lopata, Vrh in Viseje. Napeljava elektrike bo veljala okrog 17 milijonov, od tega bodo občani prispevali okrog 9,5 milijona dinarjev. Dela nameravajo opraviti v treh etapah. V prvi etapi bodo postavili tri jamborske transformatorje.

Šentjernečani vozijo v Mačkovec

V okolici Šentjerneja so letošnjo zimo prenehali delati vsi potočni mlini, zato morajo ljudje voziti žito v koštanjeviški mlin in celo v Mačkovec. Spričo tega vedno bolj dozoreva misel, da bi v Šentjernej zgradili valjni mlin.

RADIOCENTER v novih prostorih

Zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov v Novem mestu je 23. januarja preselil svoj obrat »Radio-center« z Glavnega trga v lastne prostore v Trubarjevi ulici.

Kino »KRKA« predvaja:

1., 2., 3. in 4. februarja slovenski film »TISTEGA LEPEGA DNE«
Režija Franc Štiglic. Glavne vloge: Bert Sotler in Duša Počkaj. Filmske novice št. 3 in kratki film »Prizmik«.

5., 6. in 7. februarja predvaja italijanski film »MLADOLETNICE«
Režija Alberto Lattuada. Glavne vloge: Christian Marquand in Katherine Spaak. Kratak film: Zadnja šolska naloga.

Predstave ob delavnikih ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. Predprodaja vstopnic poldruge ure pred pričetkom prve predstave.

ZA OBISK SE VAM ZAHVALJUJEMO!

Ali že veste,
da dobite v prodajalni
»KROJAČ« — NOVO MESTO
CESTA KOMANDANTA STANETA 10
po znatno znižanih cenah vse vrste moških, ženskih in otroških zimskih oblačil?

**50-ODSTOTNO ZNIŽANJE
DO 20. FEBRUARJA 1963!**

Pridite, ogledite si zalogo in izkoristite ugodno priložnost!

Tečaji za padalce in jadralne pilote

V začetku februarja se bodo začeli teoretični tečaji za padalce in jadralne pilote začetnike, ki jih bo priredil Dolenjski letalski center v Novem mestu. Vsi mladinci in mladinke, ki se želijo posvetiti temu lepemu športu, se lahko prijavi v pisarni Aerokluba v dopoldanskem času. Razpis o pričetku tečajev bo pravočasno objavljen na oglasni deski.

Dolenjska dobi 3 nova letala

Letalska šola pri Dolenjskem letalskem centru se bo letos obogatila kar za tri letala. Visokosposobno jadralno letalo, dvosedelno »Libis-17a« bo namenjen šolanju in urjenju jadralnih pilotov, hkrati pa bodo člani centra lahko z njim dosegali boljše športne rezultate. Motorno letalo »Kurira«, ki ga bodo uporabljali za aerovleko, bo poklonila centru Zveza letalskih organizacij Slovenije. In še tretje letalo: KB-16 »Matajur« — trisedelno motorno letalo, ki je namenjeno za potrebe letalske šole in za turizem (aerotaksi). To letalo je uporabno tudi za komercialne leto v notranjosti države. Pretežni del sredstev za odkup »Matajura« je zagotovljen (potrebnih je le še okoli 500 tisočakov), manjka pa še 1 milijon dinarjev za visokosposobno jadralno letalo »Libis«. Naj poudarimo, da vsa tri letala, ki jih bo Dolenjski letalski center dobil letos, pomenijo veliko za razvoj turizma, saj bo zlasti »Matajur« lahko služil kot aerotaksi za prevoze tujih turistov.

Novo obdobje Ljudske tehnike

Sredi januarja se je seselalo v prostorih Dejavne univerze »Mosa Pijade« v Zagrebu nad 300 učiteljev LT iz vse države na šestem kongresu. V dveh dneh so poslušali več referatov o delu organizacij LT v Jugoslaviji. Udeleženci od III. kongresa, ki je bil pred sedmimi leti, je bilo za rast LT zelo pomembno, hkrati pa tudi pestro. Med drugim se je članstvo povečalo od 200 učiteljev na 500 tisoč članov iz vrst mladine in odraslih. V tem času je bilo usposobljenih na raznih tečajih nad milijon državljanov, predvsem mladine (213.000 mladincev z avtomobilske ceste), ki so naredili vrsto tečajev. V tem času je tudi viden porast dela pionirjev in klubskih mladih tehnikov in drugih krožnikov. Seveda je bilo tudi za učitelje, tehnične vzgoje po šolah izvedenih več tečajev, ki se jih je udeležilo okoli 15.000 ljudi. Uvedba tehničnega pouka v osemletke in gimnazije pa je največji uspeh vse te dejavnosti.

Iz organizacij LT se tehnična dejavnost prenaša v šole, na organe oblasti in pedagoške službe, ki morajo v bodoče še bolj pomagati v nadaljnji rasti tehnične kulture. V preteklih letih je bilo tesno sodelovanje s SZDL, LMS, JLA, taborniki, gasilci, društvi inženirjev in tehnikov, razen tega pa so se razvile v okviru LT samostojne veje raznih dejavnosti: AMD, aeroklubi, kmetijsko strojništvo, sodelovanje z LT z izvenarmadno vzgojo, študentska organizacija LT, brodarstvo, elektrostrojna zveza, Foto-kino zveza, Jugoslovansko astronavično elektro-navično in raketsko društvo, Društvo Nikola Tesla, Zveza gradbenic Jugoslavije, Zveza izumiteljev, Radiomaterska zveza in najnoveša veja Zveza za športni vodni in podvodni lov na morju. To je velika in mogočna armada aktivistov Ljudske tehnike. Predsednik CO LTJ Franc Leskošek-Luka je zastavil še na začetku kongresa nekaj aktualnih vprašanj ter nakazal bodočo vlogo LT v vsej državi. O tem so živahno razpravljali prisotni delegati v dvodnevni razpravi. Poudarili so, naj bi vsa dejavnost tehnične kulture našla svoje mesto v komunih in krogu ostalih družbenih orga-

nizacij, zato je veljal napis »Tehniko ljudstvu!« ki je v sili v kongresni dvorani, hkrati tudi kot program dela. Kongres je sprejel tudi programsko organizacijsko deklaracijo, ki nakazuje nov razvoj te dejavnosti in ji daje mesto v občinskih statutih, kajti LT in njen razvoj ne bo več samo na skrbi te organizacije, temveč vse družbe. Nova organizacija LT predvideva svet, za tehnično kulturo v zvezi, republiki, okraju in občini. V teh sferah bodo morale sodelovati organizacije LT. Kongres je bil res dobro pripravljen. V dveh dneh pa so organizirali tudi več prireditev, obiskov in ogledov. Delegati so prisostvovali otvoritvi prvega tehničnega muzeja v Zagrebu, ki je hkrati prvi v državi. Prijetno so bili presenečeni, ko so v drugi stavbi odšli v pravi

rudniški rov in naleteli na veljanske rudarje, ki so tolmčili kope, orodja in delo v rudnikih, od starega načina do naj-sodobnejših procesov. Ta muzej bo odprt tudi za ostalo javnost. Obiskali smo tudi gledališče, kjer je bila proslava ob 20-letnici smrti Nikola Tesle. Na kongresu je bil izvoljen nov svet LT Jugoslavije. Zaradi posebnih zaslug za rast LT pa je kongres izbral tov. Leskoška za prvega častnega predsednika LT Jugoslavije in mu podaril posebno plaketo in album. Tov. Leskošek se je nato zahvalil in dejal, da bo tudi v bodoče pomagal pri razvoju LT. Ob tej priložnosti so delegati tople pozdravili tudi številne visoke goste, predstavnike oblasti, ki so kongresu prisostvovali, zlasti pa dr. Bakariča, predsednika sabora Hrvatske. -mtr-

KJE SO ŠOLE ZA ŽIVLJENJE?

V sodelovanju z Zavodom za izobraževanje kadrov in proučevanje produktivnosti dela je občinski komite LMS v Novem mestu organiziral v več krajih šole za življenje. Taki šoli že delata v Senjarnju in Šmarjeti, v začetku februarja bodo šole za živ-

ljenje organizirali še v SGP Pionir, v novomeških srednjih šolah (gimnazija in učiteljske), medtem ko bodo v vavjenski šoli v Novem mestu poslušali samo nekatera predavanja. Šole za življenje želijo organizirati tudi na Malem Slatniku.

Smučarsko tekmovanje grmskih pionirjev

Preteklo soboto so bile na Grmu pionirske tekme v smučarskih skokih. Udeležilo se jih je kar 20 pionirjev, ki so vsi pokazali precej hrabrosti in znanja na 10-metrski skakalnici. Zlasti bi morali pohvaliti talentirane pionirje Rudija Ahlina, Marinka Platiša, Levčarja Jožeta in devetletnega Iztoka Ursiča. Ker je tekmovanje v celoti uspelo so se dogovorili, da bodo prihodnji teden organizirali podobno tekmovanje na 15-metrski skakalnici v Gotni vasi. Na to tekmovanje bodo povabili pionirje iz Novega mesta, Smehela in Gotne vasi. Zmagovalci so prejeli lepe knjižne nagrade, ki sta jih darovala občinski komite LMS

Novo mesto in občinska zveza DPM Novo mesto. Rezultati tekmovanja: Pionirji, stari 13 in 14 let 1. Ahlin Rudi (10 m, 10 m) 46 točk, 2. Platiša Marinko (8,5, 8,5) 37 točk, 3. Tešar Matevž (8, 8,5) 37 točk, 4. Guštin Jože (7,5, 8) 36 točk, 5. Mihelčič Matej (7,5, 8) 36 točk, 6. Slak Miran (7, 8) 35 točk. Pionirji, stari 11-12 let 1. Levčar Jože (7, 8) 40 točk, 2. Kotnik Pavel (6,5, 6,5) 32 točk, 3. Kralj Jože (6,5, 6,5) 31 točk, 4. Slak Zdravko (6, 6,5) 30 točk, 5. Jenko Marjan (6,5, 6,5) 29 točk, 6. Gazvoda Stanko (6,5, 6) 20 točk. Pionirji, stari 9-10 let 1. Ursič Iztok (6,7) 37 točk, 2. Mihelčič Marjan (5,6) 33 točk. Sd.

PIONIR v borbi za 8. mesto

Ekipa Pionirja iz Novega mesta je v tretjem in četrtem nastopu nastopila v soboto v Kranju in v nedeljo na Jesenicah. Oba nastopa sta potekala v znamenju borbe Pionirjeve ekipe za osmo mesto, ki pomeni obstoj v ligi. Od dvanajstih nastopajočih ekip štiri ekipe izpadajo iz lige in se drugo leto premaknejo v cono tekmovanja. Ekipa Pionirja je na obeh nastopih dosegla normo in pustila za seboj na vsakem kegljišču po tri ekipe. Obenem pa je s svojim odličnim rezultatom v prvem kolu ostala na zelo lepem tretjem mestu.

V soboto je Pionirjeva ekipa nastopila v Kranju in dosegla 6381 kegljev. V Kranju so letos najslabši rezultati, ker so na stezah preveč lahki keglji. Zato so bili doseženi tudi precej slabši rezultati, kot smo pričakovali. Edino Mrzлак je dosegel dober rezultat 851 kegljev. V nedeljo pa je Pionirjeva ekipa na Jesenicah dosegla 6455 kegljev, kar je soliden rezultat, če upoštevamo, da sta dosegla člane reprezentance FLRJ Marčelana 827 in Grom 830 kegljev. Tokrat so se v Pionirjevi ekipi odlikovali trije tekmovalci: Hren, Vesel in Junter. Posamezni rezultati: HREN 844, VESEL 839, JUNTER 827, MRZLAK 810, ROMIČ 800, FILIPIČIČ 791, BARBIČ 784 in MURN 760.

V soboto, 9. februarja, ima Pionirjeva ekipa svoj zadnji nastop v Ljubljani na novem šestdesetnem kegljišču. Pionirjeva ekipa je doslej na osmem mestu in je v štirih nastopih zbrala 21 točk. Na devetem mestu je Maribor z 17 točkami iz treh nastopov. (en)

»Tujci« imajo prednost

Odkar imajo v Sentjerneju urejeno zobozdravstveno službo, srečujejo pred šentjernejsko ambulanto tudi Novomeščane in ostale prebivalce, ki čakajo, da jim zobozdravnik populi, oziroma popravi zobe. Ti stujci, ki se navadno v Sentjerneju pripeljejo z avtobusi, imajo prednost v ambulantni. Domačini, ki čakajo dlje, kot bi sicer, če ne bi bilo navala od drugod, pravijo, da jim je prosta izbira zdravnika prej v škodo kot v korist...

ZABELEŽENO

Odgovor na članek o izjalovljenem občnem zboru

Ze sam naslov s črnim okvirom v zadnji številki na tem mestu dela vtis, kot da je TVD Partizan - Celulozar »ladja, ki se potaplja«. Samo graja, nobene pohvale! Pisec članka, ki med vrsticami pravi, da je med predstavniki Partizana, najbrž ni poslušal poročila o uspehih društva in o njegovi občirni dejavnosti, ki je celo preobširna. O uspehih v preteklem letu res ni bilo posebne razprave, ker so Lili proti pričakovanju lepi, probleme pa je med letom rešil upravni odbor, kar je bilo iz poročil razvidno.

Res je bila malo preobširna razprava okoli kina smatram pa, da je bila potrebna, saj je to problem ki ga tudi novi upravni odbor sam ne bo rešil. Da pa je bila zamolčana ali pa da je bivši upravnik kina hote ali nehote zamolčal razpravo o nadaljnjem poslovanju kina, ki jo je 5. t. m. sklical občinski odbor SZDL, pa ne drži, ker je bilo dovolj občirno in jasno poudarjeno v poročilu. Torej je pisec članka to (hote ali nehote) preslišal ali pa sploh ni bil na »izjalovljenem« občnem zboru.

Sploh pa je avtor članka precej skregan s pojmi o sodobnem telesnovzgojnem društvu. Iz prvih petih besed članka je zaslediti, da mu še rojijo po glavi zastarela telovadna društva in podobno. Menda ne ve, da mora današnje društvo Partizan razvijati množično telesno kulturo v tistih oblikah, ki si jih člani žele in si jih sami izberejo, ter da mora društvo posvetiti vso pozornost tistim športom, za katere je pri nas zanimanje, in da je bolje imeti eno dobro razvito panogo kot pa pet ali šest slabih. Če bi to vedel, ne bi očital (zakaj se ni oglasil k razpravi?!), da zanemarjamo ostale športne panoge in da se zadovoljujemo samo z uspehi plavalcev in rokmetašev.

Kritiku bi rad še povedal, da s takimi neobjektivnimi članki nikakor ne bo koristil razvoju telesne kulture v naši občini, temveč bo le škodoval, ker bodo že tako redki amaterski delavci izgubili voljo do nadaljnjega dela.

Ob zaključku pa še vprašanje: če je vse tako jalovo, kot on vidi, zakaj je potem Okrajna zveza za telesno kulturo v Novem mestu podarila za novo leto našemu društvu priznanje z zlato plaketo?

K navedbi v članku, da privabljamo ljudi s krepkimi malicami in rujnim vinom, pa tudi njega vabim k Murku ali Komočarju na pol klobase, kos kruha, kozarec malinovca oziroma, če je že odrasel, na pol litra vina, kolikor so dobili udeleženci občnega zbora. Ga bom vsaj spoznal in mu z veseljem ponudil svoje zavidljivo dosežanje mesto...

Janex Breskvar, bivši predsednik TVD Partizan-Celulozar, Videm-Krško

Sodobno kegljišče v Brežicah

Kegljaki šport je v Brežicah dobro razvit in priljubljen. KK Razlag uspešno sodeluje v okrajnem in republiškem tekmovanju, zelo živahna pa so tudi meddruštvena tekmovanja kegljaskih sekcij sindikalnih podjetij. — Zal imajo Brežičani le dve enostezni kegljišči, ki ne ustrezata tekmovalnim pogojem, zaradi česar je razvoj tega športa otežen. Trditelj, da je kegljanje le zabava starejših, ne drži, saj je veliko mladine in tudi žena, ki bi se radi udeleževale v tej panogi, če bi bili za to vsaj osnovni pogoji.

Ekipa »Razlaga« mora tekmovati v posameznih disciplinah v Novem mestu, Črnomlju in v Ljubljani kakor tudi drugje, kjer imajo primerna kegljišča.

Zamisel o gradnji novega, sodobnega štiridesetnega kegljišča v Brežicah ni nova. Zdaj so pričeli s prvimi pripravami za ureditev tega objekta. Tako kegljišče mora imeti pomožne prostore: umivalnice, garderobe in sanitarije, ki pa bi jih lahko uporabljali tudi športniki drugih dejavnosti. Parnet in koristen je predlog, naj bi v sklopu kegljišča sgradili še primerno stavbo za športni ali morda sindikalni dom. V tej stavbi bi lahko imeli svoje prostore TVD »Partizan« in ostale športne sekcije. Večja soba v stavbi naj bi bila na razpolago za sežanke in morda za vadbo in tekmovanja. Če bi v stavbi uredili

še klubske prostore, bi novi objekt lahko predstavljal pomembno središče družabnega življenja v Brežicah. Izvedba tega načrta pa zahteva precej denarja. Predvidevajo, da bodo letos izdelali program, načrte ter izbrali prostor, v naslednjih letih pa bi začeli graditi. Če bomo hoteli uresničiti tako obsež-

no nalogo, bodo morali priskočiti z denarjem na pomoč ObLO, ostale organizacije in tudi občani. Objekt bi lahko postopno gradili več let, kakor bo pač denar na razpolago. Ko bo dograjen, pa ne bo služil samo telesi vzgoji, temveč bo pomembno središče za vzgojo in družbeno koristno usmerjanje mladine. -ek

Zimski šport v Vidmu-Krškem

TVD Partizan-Celulozar iz Vidma-Krškega je priredil v nedeljo, 27. januarja, prve sanjske tekme po osvojitvi, poleg tega še tekme v veleslalomu in smučarskih skokih. Udeležba je bila proti pričakovanju zelo velika, saj se je na startu zbralo več kot 100 tekmovalcev. Tekmam je prisostvovalo okrog 500 gledalcev. Sankal so na 500 m dolgi progi z višinsko razliko 200 m. Najboljše rezultate so dosegli: Cicibani: Erno Ivatič 2:24,0

Pionirji: Igor Bostič 1:25,7 Mladinci: Kostja Grčar 1:22,7 Pionirke: Irena Levčar 1:24,1 Veleslalom: Na 500 m dolgi progi z 22 vrati in z višinsko razliko 90 m je zmagal pri pionirjih Igor Bostič (0:56,1). Člani: Niko Zibret 0:33,3. Skoki so bili na 15-metrski skakalnici. Doseženi so bili razmeroma dobri rezultati. Pionirji: Maki Babič (12,5 m in 13 m); mladinci: Franc Bračun (14,5 m in 14,5 m). Peter Lipovž

Smučarsko tekmovanje v Straži

20. januarja je TVD Partizan v Straži organiziral tekmovanje v smuku in slalomu. Udeležilo se ga je 7 članov, 8 mladincev in 21 pionirjev. Tekme so pred ciljem opazovali številni domačini.

Rezultati: Fani: 1. Alojz Serini 45,9, 2. Franc Zaman 47,2, 3. Slavko Kregar 47,3, 4. Peter Bavdek 48,9, 5. Martin Aš 50,4. Mladinci: 1. Jože Dular 16,9, 2. Jože Pečjak 18,1, 3. Marjan Ravbar 18,2, 4. Dane Kavšček 20,9, 5. Leon Kavšček 21,5. Pionirji: 1. Janez Vintar 19,1, 2. Branko Dular 19,3, 3. Ciril Kavšček 20,1, 4. Miha Šuštar 20,5, 5. Kostja Vintar 20,8, 6. Jurček Paleskini 20,9. Prvi trije zmagovalci iz vsake skupine so dobili diplome. Prihodno nedeljo se bosta pomerili sosednji društvi »Partizan« iz Straže in Dolenjskih Toplic. K. V.

Mladinci iz IMV bodo dali kri

Na seji sekretariata mladinskega aktiva v IMV so se odločili, da bodo organizirali veliko krvodajalsko akcijo, katere naj bi se udeležilo čim več mladih proizvajalcev.

Straški pionirji na nedeljskih tekmah

OGLEDALO

Dan za dnem odhajajo z domov v so.e. Na tis. ce. na deset tisoče matih in velikih šolarjev, ki so naš up in naše veselje. Številni zledni, prizadevni in srčno dobri učitelji in učiteljice delajo z njimi, se z njimi v ved veselje njihove rasti in napredka. Veliko jim zaupamo — saj nadomeščajo nas, starše, vsak dan po 5 ali 6 ur — in zares smo jim hvaležni. Vez med domom in šolo so trdno spletene; otroci si v šolah tešijo žejo po izobraževanju in znanju in vsi smo kakor ena sama velika družina. Na tem živo pisanem, ogromnem prtu je malo črnih pask. A kadar kane kaj grenkega in grdega na to veselo,

»Gobec in špegle...«

razigrano mladost, smo tolikanj bolj presenečeni. Morda tudi oporčeni, vedno pa žalostni. Bilo je pred kratkim v smihelski osnovni šoli. Učitelj glasbe je poklical pred tablo učenko in jo pozval, naj opiše značilnost sosolca, ki ji ga je pokazal s prstom. Deklica je bila v zadregi; morda ji je bilo neugodno opisovati učenca (otrok je morda stulil, da želi učitelj slišati kaj negativnega o fantu, ki je sicer včasih res živ), morda pa učiteljevega vprašanja tudi ni razumela. Kaj ima opraviti opisovanje lastnosti z glasbeno vzgojo, tule zdaj ne bomo ugibali! Dejstvo je, da je deklica molčala. Učitelj je malo počaka, nato pa sam opisal učenca, ki ga je prej pokazal, s stavkom: »Gobec in špegle!« Zaitelo otroko je kakor nož v srce zadela razred. Za hitro so umolknil; res so razposajeni, včasih tudi veseli, objestni, zmerjanja pa vendarle niso vajeni! Fantek, o katerem se je njegov učitelj tako grdo in žaljivo izrazil, pa se je znašel in takole odgovoril: »Oh, tovariš, kako vi lepo govorite...« Ves razred je prasinil v smeh. Učitelj glasbe je kot pedagog in kot človek pogorel.

Povprašal sem še drugod, kakšne so učne metode tega »vzgojitelja« in sem se zgrozil: v razredu zmerja učence in nato iz vsokih »ustvarja« šale. Pri glasbenem pouku »prijateljsko suva« fantje v trebu, po možnosti pa se nize. Ustvaril je vzdušje, da tudi učenci njega »suva« v odmorih, ko se z njimi na tak način šali. Srečal sem ga, kako je z mladimi fanti v gostilni jedel in pil. Vem, da po cestah ogovarja mlade fantje (vajence in dijake). Zvedel sem, da je mlajšemu moškemu v kavarni dajal za vino, nato pa ga ponoči na cesti objemal, poljuboval in dobil k sebi v sobo...

Ah lahko človeku s takimi lastnostmi starši še zaupamo »glasbeno vzgojo« otrok? Menim, da nima s takimi metodami prav nobenih moralnih kvaliteta za vzvišeni poklic pedagoga.

D. L.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 1. februarja: Ignac Sobota, 2. februarja: Marija Nedelja, 3. februarja: Blaž Ponedeljek, 4. februarja: Bojana Torek, 5. februarja: Agata Sreda, 6. februarja: Dora Četrtek, 7. februarja: Ksenija

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi naša ga dobrega očeta

FRANCA ROSTOHARJA iz Zupče vas

Se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Zlasti se zahvaljujemo za pomoč ObLO Brežice, ki je nudil prevozna sredstva.

Družina Rostohar

Vsi pravijo: »JAJCA SO PREDRAGA!«

Svetlolasa dekle na novomeški tržnici. Široki e izdaja, da je nekje od šentjernejskega konca doma. Nekajkrat zavijem mimo nje.

»Še vedno po 50 din?« vprašam in pokažem na jajca.

»Seveda. Zima je. Kure ne neso,« mi pravi.

»Pa ni to malce pretirana cena za sedanji čas,« jo skušam omehčati, »saj odkar stoji novomeški trg, še niso imela take cene.«

»Saj tudi take zime še ne pomnimo!«

Vtem se mi pridruži neka gospodinja.

»Jajca so zdaj samo za bolnike,« reče.

»Pri nas ga pa še bolniku ne ubijemo,« povzame besedo dekle z jajci.

Gospodinja pa: »To pa ni lepo! Doma jih imate, pa jih bolniku ne privoščite...«

»Saj privoščimo, pa jih ne sme jesti!«

Dobra šala, si mislim, lahko se še kje z njo postavim. Kar me ogovori znanka:

»Ste jo slišali?«

»Koga?«

»Tistela ženska mi je zabrusila, da so jajca v Ljubljani po 70 din!«

Zbor: »Se ponujale jih bodo! Sramota! Nesramnost!«

In smo se razšle.

Na stopnicah dohitim tovarišico Minko.

»Kaj menite o jajcih?«

»Na trgu jih nikoli več ne kupim. Prejšnji teden sem jih kupila deset, saj veste, otrok je majhen. Pa sem jih šest morala vreči stran! Stara so bila najmanj pol leta...«

Verjela sem ji, ker je to že stara zgodba. Nekateri kmetice hranijo jajca od smale mašes dalje, prodajo pa jih januarja, ko imajo najvišjo ceno.

Nagovorim še tega in onega na cesti. Vsi: gospodinjje, uslužbenki, delavke so izjavili, da so jajca po 50 din predraga in da bo treba nekaj ukreniti.

— — —

V prodajalni »Specerij« na Glavnem trgu so istega dne prodajali jajca znatno ceneje kot na trgu. Menda so jih dajali samo stalnim strankam. Zvedeli smo tudi, da podjetje »Dolenjka« odkupuje jajca v svojih prodajalnah izven mesta. Bi ne mogli »odkupca« organizirati tako, da bi jajca prodajali v vseh svojih »specerijskih« trgovinah v mestu? S tem bi zelo ustregli potrebnikom, cena na trgu pa bi se verjetno kmalu znižala.

Ra

KRISTOGLASJE

BIŠO, lep vrt, njivo, 2 vinogradi, zidanico, 1500 litrov vina, več novih sodov, moderno prešo prodam, lahko vse na obroke. — Franc Mikulan, Stopiče 38.

DOBRO OHRANJEN emajliran štedilnik prodam. Smihel 26, Novo mesto.

LOKAL lahko dobi na deželi trgovsko podjetje z mešanim blagom. Naslov v upravi lista (42-63)

UPOKOJENKO za pomoč v gospodinjstvu in na vrtu za nekaj ur dnevno isčeta starejša zakonca. Plačilo: opremljena soba, ostalo po dogovoru. Zglasite se osebno ali pisмено pri Jože Mulej, kamnosek, Krško.

DIMNIKARSKEGA vajenca sprejemem. Hrana in stanovanje prikskljena. Stanislav Arh, dimnikar, Kamnik.

GOSPODINSKO pomočnico sprejemem. Plača 10.000 din. Ani Hudrič, Jesenice na Gorenjskem, Prešernova 22.

SOBO iščem v Novem mestu za mlajšega trgovskega pomočnika. Naslov v upravi lista pod »Takoja« (47-63).

GOSPODINSKO pomočnico sprejem družina s 3 otroki v Ljubljani. Naslov v upravi lista (Tg)

KINO

Brestanica: 2. in 3. febr. ameriški barvni film »Cas življenja in čas smrti«, 6. febr. madžarski film »Ljubezna na razpotju.«

Črnomelj, 1. in 3. februarja ameriški barvni film »Nekateri so pritekli«, 5. in 6. februarja italijanski film »Tatovi velikega srca«.

Kostanjevica: 3. februarja ameriški barvni film »Stari Žužer.«

Mokronog: 3. februarja italijansko-jugoslovanski film »Dubrovski maševalce.«

Novo mesto »Krka«: od 1. do 4. februarja slovenski film »Tistega lepega dne«, od 5. do 7. februarja italijanski film »Mladotletnice.«

Semič: 3. februarja češkoslovaško-bolgarski film »Labakana.«

Trebnje: 2. in 3. februarja italijanski barvni film »Ana iz Brooklina.«

Zužemberk: 3. februarja ameriški barvni film »Jaguar, gospodar džungel.«

Rozalija Starič iz Radne vasi — deklico, Ana Krizmarič iz Zaluke — deklico, Jožeta Komljanec iz Malega Mrševega — dečka, Jožeta Hegler iz Rapijevega — deklico.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Mirček, delavec iz Zgradbe, je padel z lestve in si poškodoval hrbtenico; Ladislav Muhar, sin delavca iz Savinka, je padel s peči na ognjišče in se poplil s krompom; Martin Bukovec, skladiščnik iz Straže, je padel in si poškodoval levo nogo.

Upravni odbor

Pletilstva »DOLENJKA« Mirna peč

razpisuje delovno mesto

TEHNIČNEGA VODJE

Pogoj: tekstilni tehnik z

najmanj 3 leti prakse na

vodilnem mestu. Plača po

dogovoru. Stanovanja ni.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na upravo podjetja.

Vsak četrtek: v vsako hišo našega okraja DOLENJSKI LIST!

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD KOSTANJEVICA

V decembru sta bili rojeni dve deklici.

Poročili so se: Franc Jerele, delavec iz Sutne, in Marija Laknar, hči kmeta iz Globočice; Vincencij Bučar, kmetovalec iz Dobrave, in Neža Blatnik, hči kmeta iz Kočarije.

Umrli: Mijo Šneberger, upokojenec iz Globočice, 72 let.

MATICNI URAD PODBOČJE

V decembru ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročili so se: Martin Barbič, mlinar, in Antonija Grabenšek, kmetovalka, oba iz Sutne; Jože Banič, kmet iz Broda, in Marija Sintič, gospodinjica pomočnica iz Prušnje vasi; Stanislav Zrlčić, strugar, in Stefanija Škofljanc, uslužbenka, oba iz Velikih Malenc.

Umrli so: Franc Kranjc, kmet z Broda, 82 let; Rozalija Oštir, gospodinja z Zabjeka, 82 let; Marija Kraljčič, kmetovalka iz Malega Mrševega, 82 let; Jože Vidic, sedlar iz Malega Mrševega, 61 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 21. do 28. januarja je bilo rojenih 7 dečkov in 12 deklic.

Poročila sta se: Jože Boh, delavec iz Drganjih sel, in Marija Elele, hči kmeta iz Mihovca.

Umrli so: Jožeta Pavlič, posestnica iz Brezovice pri Smarjeti, 55 let; Ivan Dubravčič, upokojenec iz Gomle, 83 let; Marija Zunič, gospodinja iz Zuničev, 47 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Ajdšek iz Podbočja — Martino, Ana Tavčar iz Brinja — Jožeta, Marija Šurja iz Gornjih Lakovnic — Jožico, Terezija Gregorič iz Stefana — Petra, Marija Zupančič iz Ivanje vasi — Tončko, Martina Sekula iz Regrče vasi — Marico, Marija Deželak iz Sevnice — Darjo, Terezija Vukšinič iz Semiča — Dušanko, Anica Božič iz Čučje mlake — Ivana, Ivanka Jeličević iz Tuševskega dola — Alenko, Marija Zupančič iz Martinje vasi — Lojzko, Ana Lokar iz Regrče vasi — Zdravka,

Ana Milojkovič iz Metlike — Mišela, Marija Hočvar iz Zvirč — Jožico, Anica Pekolj iz Sahovca — Iztoko, Marija Kranjc iz Doba — Marijo, Ana Potokar iz Račjega sela — Anico, Antonija Kukec iz Velikega Vrha — Francija, Majda Metelko iz Otovca — Romana, Nevenka Murn iz Dolge vasi — Igorja, Slavka Rus iz Klinje vasi — Bredo, Marija Kurent iz Škrljevega — Pavleta, Pavia Nadu iz Drečjega vrha — Petra, Marija Jug iz Stare cerkve — Nelko, Terezija Zajc iz Loké — Tomaža, Nada Mržjak iz Kanižarice — Vitomirja, Marija Starič iz Trnja — Mirka, Stanislava Novak iz Kočevja — Tomaža, Marija Škrinjnar z Mirne — Rudija, Jožeta Aš iz Dol. Toplice — Francija, Ana Škof iz Dragomlje vasi — deklico, Marija Rojc iz Trebnje — dečka, Marija Bučar iz Dol. Sušice — deklico,

OBJAVE — RAZPISI —

VAŽNO OBVESTILO

NOVOMEŠKE BOLNIŠNICE

Ponovno obveščamo, da je potrebno ob prihodu v bolnišnico predložiti naslednje dokumente:

1. knjižico o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih in ostalih zavarovancev;

2. napotnico pristojnega zdravnika;

3. osebno izkaznico.

Pogosti primeri pomanjkljive dokumentacije otežujejo redno poslovanje in povzročajo nepotrebne stroške.

Zato prosimo, da ljudje v vseh primerih obvezno predložijo navedene dokumente, brez katerih bomo sprejemali le hude bolnike.

Splošna bolnišnica, Novo mesto

Razpis delovnih mest

Upravni odbor ZDRAVILIŠČA DOLENJSKE TOPLICE razpisuje mesto

šefa računovodstva in tajnika.

Za obe mesti je potrebna višja izobrazba. Kolkovane ponudbe z življenjepisom pošljite do 15. februarja 1963 na upravo zdravilišča.

Obvestilo občinske zveze za telesno kulturo

Vsem osnovnim organizacijam občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu in drugim sporocamo, od uradujemo od 23. januarja dalje v prostorih bivše okrajne zveze za telesno kulturo na novem stadionu, telefon 21-467, poštni predal 73.

Iščemo mesarje!

»EMONA«, mesna industrija, Zaglog-Ljubljana, zaposli takoj več kvalificiranih mesarjev. Samska stanovanja priskrbljena. Ponudbe sprejema kadrovsko-socialni sektor podjetja.

POZOR, NIMAŠ PREDNOSTI!

Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: dr. France Adamič: Razdalje sajenja sadnega drevja — 12.30 Pol ure za razvedrilo in odih — 14.35 Pesmi in ples raznih narodov — 15.15 Hitri prsti — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.45 S knjižnega trga — 20.00 Dva skladatelja — Primorca — 20.15 Radijska igra: Rolf Schneider: Slovo od Sundheima — 21.40 Pojo vaši ljubljenci

SREDA, 6. FEBRUARJA: 8.05

Pisana orkestralna galerija — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 10.15 Operetne melodije — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: Jože Kregar: O semenju za letošnje letino — 12.30 Popularne perne melodije — 14.50 Zabavna glasba — 16.00 Vsak dan za vas — 18.10 Poje in igra Nat »Kings Cole — 18.45 Ljudski parlament — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino (prenos javne mladinske oddaje) — 21.30 Trije »B«.

ČETRTEK, 7. FEBRUARJA: 8.20

Do naslednje oddaje — Trio Horwedel — 9.25 Pojo solisti beograjske Opere — 10.20 Pet minut za novo pesmico — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Radijska kmečka univerza: inž. Miha Ogorovec: Nauk iz pridelovanja vrtnin v lanskim zim — 13.30 Sergej Prokofjev: Romeo in Julija, baletna suita — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Turistična oddaja — 17.05 Glasba iz Talijnega brama — 18.10 Prvi večerni ples — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 22.15 Po svetu jazz.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 — 8.00.

PETEK, 1. FEBRUARJA: 8.05 Klarinet in rog — 8.30 Izbrali smo po vašem okusu — 10.15 Iz Purcellove opere Dido in Enai — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Marjan Hladnik: Osnovna načela proizvodnje sadik iglavcev za intenzivne nasade in plantaže — 12.45 Pojoča godala — 14.05 Za soljarje: Srečanje s Slavico — 15.30 Popevke slovenskih avtorjev — 17.05 Ura s jugoslovanskimi skladatelji — 18.10 Češke popevke — 18.45 Iz naših kolektivov — 20.00 Četrtek z ansambлом Jožeta Kampeca — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih kmetijskih — 22.15 Skupni program JRT — studio Ljubljana.

SOBOTA, 2. FEBRUARJA: 8.05 Poštarske v mladinski glasbeni redakciji — 9.45 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 10.15 Glasba upora — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Jožica Urbas: Začetek prženostiranja prašičev — 13.30 V paviljonu zabavne glasbe — 14.05 Pol ure s slavniimi opernimi pevci — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 19.05 Prvi sobotni ples — 19.55 Koncert komorne orkestra iz Versailles — 21.30 Poje Charles Craig.

NEDELJA, 3. FEBRUARJA: 8.50 Fovski pozdrav iz Sežane in iz Celja — 10.00 Še pomnite, tovariši! — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, I. del — 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, II. del — 15.30 Chopinovo popoldne — 16.00 Humoreska tega tedna: Radoje Domanović: Gledališče na podeželju — 17.05 Orkester Zacharias — 18.14 Veliki zabavni orkestri — 18.30 Sportna nedelja — 20.00 Izberite svojo melodijo — 21.00 Iz davnih, slavnih dni — 22.15 Skupni program JRT — studio Beograd.

PONEDELJEK, 4. FEBRUARJA: 8.55 Za mlade radovedne — 9.45 Četrtek ure s kvintetom bratov Avsenik — 10.15 Ansambel iz Bellinjeve »Norme« — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Radijska kmečka univerza: inž. Jože Silc: Uspeli in naloge zavoda za poljedelstvo pri kmetijskem inštitutu Slovenije — 14.05 Kubanska uvertura in Rapsodija v modrem Georga Gershwina — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Ob svokih zabavne glasbe — 17.45 Kitarist Chet Atkins — 18.30 Iz čeških logov — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb — 20.45 Novo v znanosti.

TOREK, 5. FEBRUARJA: 8.05 Prizori iz komičnih oper — 9.40 Poljska narodna glasba — 10.15 Dva naša stara mojstra — 11.00

NATEČAJ STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINE SEVNICA

Upravni odbor stanovanjskega sklada občine Sevnica razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 18. januarja 1963

III. NATEČAJ

za dodelitev posojila za dokončanje gradnje stanovanjskih hiš individualnim graditeljem na območju občine Sevnica.

I. Po tem natečaju daje sklad posojila le fizičnim osebam v delovnem razmerju in tistim, ki so s temi osebam izenačeni za individualno gradnjo, in to v skupnem znesku 10 milijonov dinarjev, vendar le na območju občine Sevnica.

Posamezni prosilec lahko prejmejo največ 1,5 milijona dinarjev posojila.

II. NATEČAJNI POGOJI

1. Prosilec mora imeti gradbo dograjeno do IV. gradbene faze, kar se smatra kot lastna udeležba na natečaju. Najdaljši rok vrnitve posojila je lahko 20 let.

2. Najnižja obrestna mera znaša 1. odstotek.

3. Prosilec je dolžan položiti znesek v višini 1 odstotka od varščenega zneska posojila kot varščino. Varščino vplača do vložitve ponudbe na tekoči račun 606—14—687—01—7.

III. DOKUMENTACIJA

Prosilec mora predložiti naslednjo dokumentacijo:

1. prošnjo za posojilo z navedbo višine zaprosenega zneska in odplačilnih pogojev;

2. potrebno tehnično dokumentacijo (glavni projekt in gradbeno dovoljenje);

3. potrdilo nadzornega organa, da je stavba dovršena do IV. gradbene faze;

4. predračun stroškov po posameznih elementih del, po seznamu in predračunu gradbenega materiala, ki se bo nabavil, oziroma vrsti del, ki se bodo plačala s posojilom;

5. izjavo ponudnika o višini posojil, ki jih je za to gradnjo že prejel iz družbenih sredstev, oziroma izjavo, da posojila ni dobil;

6. listino o pravici uporabe stavbenega zemljišča (zemljiškoknjižni izpisek);

7. potrdilo delodajalca, da je v rednem delovnem razmerju z izkazano višino osebnega dohodka;

8. potrdilo o vplačanem garancijskem znesku.

IV. ZAVAROVANJE POSOJILA

Za zavarovanje posojila so prosilci po odobritvi posojila dolžni predložiti administrativno preprovo na osebne dohodke, dovoljenje za vknjižbo zastavne pravice do višine posojila in vinkulacijo zavarovalne police za gradbeni objekt v korist sklada.

V. PREDNOST PRI DODELITVI POSOJIL IMAJO GLAVNI ZBNOVTER PROSILCI, KI NUDIJO:

a) vsaj 1 samsko sobo,

b) večjo stopnjo dovršitve objekta,

c) krajši rok odplačila posojila,

d) višjo obrestno mero,

e) boljše pogoje zavarovanja posojila.

VI. Ponudbe za posojilo po tem natečaju morajo prosilci vložiti v enem izvodu v zapečateni kuverti z vsemi prilogami, ki jih morajo predložiti, z vidno oznako III. NATEČAJ za posojilo pri stanovanjskem skladu občine Sevnica.

PONUDBE JE TREBA VLOŽITI NAJKASNEJE DO 1. MARCA 1963.

VII. O izidu natečaja bo upravni odbor sklada obvestil vse ponudnike z odločbami, če so bile njihove ponudbe sprejete, sicer pa s pismenim obvestilom.

VIII. Informacije in vsa pojasnila dobe ponudniki pri skladu za zidanje stanovanjskih hiš občine Sevnica vsak dan oziroma v petek in soboto od 8. do 12. ure.

Ve prošnje, vložene pred objavo tega natečaja, so neveljavne ter jih na natečaju ne bomo obravnavali.

Opozarjamo, da komisija za pregled dospelih ponudb in upravni odbor sklada ne bosta upoštevala ponudb z nepopolno dokumentacijo in ponudb, vložnih po zaključnem roku.

Sevnica, 24. januarja 1963.

Upravni odbor stanovanjskega sklada občine Sevnica

Razpis KPD Dob

KAZENSKI POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI razpisuje naslednja delovna mesta uslužbenec in delavec:

A. Z VISOKO ALI VIŠJO SOLSKO IZOBRAZBO:

več pedagoških delavcev, socialnega delavca, zdravnika splošne prakse, psihologa, zobozdravnika, strojnega inženirja in konstruktorja.

B. S SREDNJO SOLSKO IZOBRAZBO:

več učiteljev, zdravstvenega pomočnika, konstruktorja, več tehničnih risarjev, več strojnih in lesnih tehnikov.

C. Z NIZJO STROKOVNO IZOBRAZBO, VISOKO KVALIFICIRANE ALI KVALIFICIRANE DELAVCE:

več bolničarjev, kuharja, več tehničnih risarjev, strojnika, več kurjačev za centralno kurjavo;

mojstre: orodjarja, varilca, hvarja, galvanizerja, strojnega ključničarja, mizarja, ličarja, vrtnarja, več šoferjev D kategorije in 2 električarja (za jaki in za šibki tok).

D. VEČJE STEVILO PAZNIKOV.

Splošni pogoji za sprejem v službi so enaki kot za uslužbenec v javni upravi oziroma za uslužbenec in delavec v republiknih državnih organih in ustanovah.

POGOJI ZA SPREJEM:

1. državljanstvo FLRJ,

2. odslužena vojaščina,